

DOLENJSKI LIST

Tisoč tednov

Februarja prihodnje leto bo minilo dvajset let, kar je izšla prva številka DOLENJSKEGA LISTA, takrat najmlajšega glasila okraju odborov Osvobodilne fronte v Sloveniji. Danes tiskamo njegovo tisoč številko, in po starem, menda nikjer zapisanem pravilu le za hipec postojmo ob tej okroglki stevilki.

Tisoč tednov — tisoč številk. Tisoč in več načrtov, kakšna naj bo vsebinska in grafična podoba domačega tednika, ki se je v teh 19 pomladih razvил od neboljšenčke do političnega pokrajinskega časnika z zavidljivo visoko naklado in z utrjenim, dognam poslanstvom: biti živ na medobčinska vez štirje Dolenjske, oblikovalec javnega mnenja, demokratična tribuna mnenj in misijen o vsem, kar zaobjema splošni družbeni potmen. Dolgo pot je bilo troba prehoditi, da postaja naš tednik zadnja leta lahko sredstvo javnih razprav delovnih ljudi. Idej, pohud in skoraj neomajne volje za delom mu vsa ta leta res ni manjkalo. Materialna podlaga za uresnicevanje teh nalog pa je bila vseskozi šibka in je resno hromila prizadevanja njegovih delavcev, da bi bili vedno kos odgovornim in težkim dolžnostim, ki so pred sredstvi obveščanja v socialistični družbi. Tudi na tem področju je najhuje zdaj verjetno že za nami. Zaradi vse širšega vpliva tiska in drugih sredstev obveščanja čedalje bolj narašča zanimanje Socialistične zveze — in z njim celotne družbe — za probleme teh sredstev in z zaupanjem gledamo v bodočnost.

Veliko si obetamo od skorajnjega dokumenta Socialistične zveze o sredstvih obveščanja, kot tudi od novega zakona o informiranju. Družbeni dogovor o medsebojnih pravicah in dolžnostih ustanovitev ter delavcev v sredstvih obveščanja naj posej že niso urejene ali odnos se niso do kraja razčleneni.

Tisoč tednov. Mnogi na začetku poti niso verjeli v tako dolgo življenje drobnega okrajnega tističa, kakšen je bil tudi naš tednik pred dobrimi 19 leti. Mi smo, zaupali smo v spodbude, ki so nam jih zvezni bralci in narodniki nenehno pošiljali. Z njihovo pomočjo in zavoljo koristi, ki smo jih čutili v vsem delu, namenjenem predvsem njim, našim zavednim delovnim ljudem, smo lahko vztrajali. Zato nadaljujemo začeto pot. Da bi bil Dolenjski list še bolj vaš in naš, dragi bralci in narodniki, sodelavci in prijatelji! TONE GOSNIK

Majda Kraševac, učenka metliške osmiletke, tvočca v Velenju 27. aprila letos predsedniku republike Šopek in pozdrave slovenskih posnirjev, ki so sli po poti XIV. divizije (Foto: M. MOSKON)

Še mnogo zdravih in zadovoljnih let, še mnogo uspehov in veselja pri ustvarjanju nove družbe in boljših odnosov med vsemi narodi! — kličemo iz srca našemu ljubljenemu tovarišu Titu vsi mladi in starejši Jugoslovani in tako mu iskreno želijo vsi pošteni ter miroljubni ljudje sveta

PRED GRADNJO TOVARNE ZA PREDELAVO KROMPIRJA

Za končno odločitev - kaže ugodno

Izdelan je investicijski program za tovarno, pomembno za vso Dolenjsko — Natrjen kraj in čas gradnje še nista določena, denar pa je v glavnem zagotovljen — Rentabilitetni račun še ne upošteva vseh neznank

»Večji del potrebnega denarja je zagotovljen, tovarno bi lahko začeli graditi že jeseni, vendar to težko verjamem, ker so tako dolge poti za pridobivanje različnih soglasij. Kje naj bi stala, še ni dokončno odločeno, zgrajena pa bo na Dolenjskem,« je izjavil predsednik občinske skupščine Trebnje po zadnjem sestanku v gospodarski zbornici Slovenije, kjer so sodelovali tudi zastopniki banke, tovarne »Kolinske«, Kmetijskega inštituta Slovenije, tovarne DANE z Mirne in drugi.

Te dan je bil dokončan obsezen investicijski program, ki se delno razlikuje od leni

narejene predhodne Studije. Zato smo pripravili izčrpnejše informacije o vseh bist-

POSKUS S KROMPIR-JEM KNORR

Odvod je znova navajati podatke, ki dokazujojo, kako je s prehrano v razvitih de-

(Nadaljevanje na 5. str.)

VARČUJETE ZA HIŠO?

Danes na 8. in 9. strani vse o varčevanju za gradnjo stanovanj!

PREBERITE!

Predsednik Tito pokrovitelj zleta

16. maja se je v Smarjetkih Toplicah sestal stalni sekretariat X. zleta bratstva in enotnosti na eni svojih zadnjih sej. Sportni delavci so se zbrali pred veliko manifestacijo mladine treh republik, ki bo dosegla svoj vrhunc 15. junija. Tovariši iz Bihača so povedali, da je pokroviteljstvo nad jubilejnim zletom sprejel predsednik Tito.

Na seji so ugotovili, da zletne priprave v vseh večjih zletnih središčih Karlovcu, Sisku, Banjaluki. Novem mestu in Bihaču teko nemoteno in bodo nekateri že za dan mladosti imeli lokalne športne nastope.

Srečanje slovenskih veterinarjev v Čateških Toplicah

V soboto, 24. maja, bo ob 9. uri v zdravilišču Čateške Toplice redna letna skupščina Skupnosti veterinarskih zavodov Slovenije. Na njej bodo govorili predvsem tudi o močnih, dobro organiziranih in finančno neodvisnih veterinarskih postajah. Materialna učvrstitev veterinarske stroke bo prav tako v ospredju razprav, o tem pa bomo več se poročali.

Sneg 20. maja! Narasla Mirna

V torek zjutraj je začel sneg v debelih kosnih naletnavati po vsej Dolenjski in Beli krajini, medtem ko ga na območju Krškega in Brežic ni bilo. Sneg je okoli 9. ure precej pobelli strehe hiš, a je takoj skopnel. V vseh, ki ležijo višje v hribih, kjer je zapadlo več snega, je bilo polomljeno nekaj sadnega drewna, potlačilo je deteljo in polomilo mlado trtje, kjer ga še niso vezali. Sneg ni naredil večje škode, pač pa se ljudje bojijo pozebe. Medtem ko je bilo pred nekaj dnevi 31 stopinj v senci, pa je v torek zdržnila temperatura na 4 stopinje Celzija.

Močno narasla Mirna je v torek prestopila bregove na odseki več kilometrov, pri Tržiču pa povsem spremeniла tok ter preplavila cesto proti Krmolju in Sovnicu, vendar promet ni bil prekinjen. Poplavila je mnogo obdelanih polj in travnikov, kjer je skodo trenutno težko oceniti.

R. B. — M. L.

Vreme

OD 20. DO 30. MAJA
Okrog 22. maja nestalno s padavinami; v ostalem pretežno lepo vreme.

Dr. V. M.

Med nedavno ostrom bitko v zahodnonemški vladi, ki se je končala s sklepom, da ne bodo prevrednotili marke, je bilo slišati nekaj zanimivih izjav. Gospodarski minister Schiller, ki je bil za prevrednotenje, je dejal: »Vse je bilo bob ob steno. Njegov tekmeč, finančni minister Strauss: »Ta napuhnjeni profesor (Schiller) misli, da sem jaz študent...« Južnoveniranski profesor Le Doan Kim je izdelal načrt v osmih točkah za obnovo Vietnamja. Po njegovem lahko samo neutralna vlada v Saigonu prinese Južnemu Vietnamu trajen mir. Profesor zdaj razmišlja naprej o svojem načrtu v zaporu... Ameriški obrambni minister Laird je navedel zgornje podatke o črnicih v ameriški armadi. Črnci sestavljajo skoraj deset odstotkov vseh vojakov, imajo pa samo 3,3 odstotka oficirjev v kopenskih silah, 1,8 odstotka v letalstvu in celih 0,4 odstotka v mornarici. »Prednjacijo pa med padlimi za domovino. Od leta 1961 je med padlimi ameriški vojaki v Vietnamu bilo kar 13,5 odstotka črncev... Na Severnem Irskem se že vedno spopadajo protestanti in katoličani. Na meji med Kitajsko in Indijo v Sikkimu je prisko do nenavadnega svinčenja. Veter je odnesel kos linoleja in indijske na kitajsko stran. Kitajci, kdo so jih navduvale zgoj dobre namere — je rečeno v kitajskem sporotilu — so dvakrat pozvali indijske vojake, naj pridejo na kitajsko ozemlje po linoleju. Toda indijski vojaki so odgovorili, da ne bodo prišli po linoleju in so uporabili nekaj skrajne žaljivih terazov. Indijska vlada je namerno popačila dejstva in klevetniško obtožila kitajske granice, da izvajajo... Nekega Ceha so vprašali, ali so Rusi bratje ali prijatelji. Bratje — je odgovoril Ceh — zakaj prijatelje si človek sam izbere... Američani so na tistem umaknili svoje močno ladje, ki so ga poslali proti obalam Severne Koreje, da bi jo nekoliko ustrahovali, ko jim je sestrelila vohunsko letalo.

Občanu naproti!

Uspešno delo novih skupščin je v marsičem odvisno od uprave

Letos so ljudje zelo razgibano in zavzeto predlagali odborniške ter poslanske kancliste. Udeležba na voitvah je bila zelo visoka. Vse to je znova pokazalo, da se volilci močno zanimali, kako bodo delale nove skupščine. Dobro, uspešno delo skupščin pa je odvisno — razen od odbornikov in poslancev — zlasti tudi od uprave. Upravní organi namreč pravljajo za skupščine razne analize, predloge sklepov in ukrepov, hkrati pa uredničijo politiko, sklepke in ukrepe skupščin. Zato ljudje na vladno ocenjujejo skupščine po tem, kako dela upava, s

katero prihajajo v neposreden, vsakodnevni stik, ko izpoljujejo svoje državljanske dolžnosti ali skušajo uveljavljati svoje želje, interese in pravice. Največkrat je to vedno občinska uprava, ki je občanom najbližja.

Ta uprava se je v zadnjih letih — v splošno vzeto — že precej bolj usposobila in se ljudem tudi bolj približala. Zdaj vsakde večno uradnih opravkov lahko opravi in v bližnjem krajevnem uradu. Na občini mu je v pomoč sprejemna pisarna. Poslovovanje je postalno v marsičem enostavnejše.

Kljub temu marsikdaj z upravo še nismo zadovoljni. Pogosto zamudi človek, ki mora po opravkih na občino, dosti več časa kot bi bilo potrebno. Zgodi se, da pride na občino, nebolegjen tava iz pisarne v pisarno, kjer si ga podajajo uradniki, pa nazadnje kljub temu nič ne opravi, ker ne more priti do »merodajnega« človeka, čeprav je takrat uradni dan. Referente in načelnike namreč tu pa tam sklicujejo na razne posete tudi po uradnih dnevih, ko bi morali biti na vojo strankam.

Le ponokod go za zdaj že upeljali propotrebno prakso, da upravni organ v doglednem času vsaj obvesti občana, kaj je z njegovo vlogo.

če jo že ni mogoč rešiti. Ne-

gotovost je namreč najbolj mučna in povzroča ljudem dodatna, nepotrebitna pota.

Razni upravni akti in dopisi so tudi dostikrat še napisani v tako skrotovščinem jeziku,

da jih človek enostavno ne more razumeti.

Dogaja se, da ta ali oni upravni organ za vsako najmanjšo figo kliče občane v urad, ko bi vendar polzvedivo lahko opravil po telefonu, pi-

smedno, prek krajevnega urada ali pa proučili že obstoječe podatke. Ljudi takšno ravnanje upravnega presežka.

Skratka, ljudje se še vedno ne more razumeti.

PROTI MESECU — V Cape Kennedy na Floridi so v nedeljo, 18. maja izstrelili proti Mesecu vesoljsko ladjo Apollo 10. To bi že lahko bila priložnost, da bi človek stopil na našemeljski satelit, toda še ne bo — za las. To čast bo imela naslednja skupina astronautov v Apollu 11, ki ga bodo izstrelili — če bo šlo vse po sreči — že leta julija. Tako se bo izpolnila napoved pokojnega predsednika Johna Kennedyja leta 1961, da bo še pred koncem tega desetletja človekova noga stopila na skrivnostni planet. Na sliki: Nasmejani astronauti v Apollu 10 od leve proti desni: Thomas Stafford, John Young in Eugene Cernan.

Telefoto UPI

TELEGRAMI

HELSINKI — Finski predsednik Urho Kekkonen je odpotoval v Leningrad na sestanek z sovjetskim premijerom Kosiginom. Pogovarjal se bo o predlogu Finske, da bi bila v Helsinkih konference o evropski varnosti.

CAPRI KENNEDY — Američani so izstrelili tri astronavte na pot proti Mesecu. To je zadnja pravila pred poletom na Mesec, ki bo julija.

BANGKOK — V glavnem mestu Taizie je bila dvodnevna konferenca zunanjih ministrov SEATO — obrambne organizacije za jugovzhodno Azijo. Konferenca se je udeležil tudi ameriški zunanjki minister Rogers, ki je pred tem obiskal Saigon.

KUALA LUMPUR — V glavnem mestu Malezije so se nadaljevali rasni nemiri, ki so dosegli terjali 147 življenj. Vladna koalicija se je po volitvah razbila in državni girov razcep.

NIKOZIJA — Britanska vlada je sklenila, da bo podvojila svoje vojaške sile na Cipru. Te sile bodo rasporejene v britanskih oporiščih na otoku.

PFONGKONG — Predsednik Prezidija vrhovnega sovjeta ZSSR Podgorin je končal obisk v Severni Koreji in odpotoval v LR Mongolijo.

SANTIAGO — Policia v glavnem mestu Cili je obkobil šolo za politične vede, v kateri se je utrdilo 120 studentov, članov gibanja revolucionarne levice.

CAPETOWN — Predstavnik bolnici v Capetownu v Južni Afriki je povedal, da se je zdravstveno stanje Filipa Blaiberga izboljšalo. Blaiberg je bil prvi človek, ki so mu presadili srce.

PRAGA — Po aprilskem pienumu CK KPČ je izstopilo 18 partijskih predcev članov. Lani in letos jih je izstopilo 40.000, vstopilo pa samo 4000.

Dogaja se, da ta ali oni upravni organ za vsako najmanjšo figo kliče občane v urad, ko bi vendar polzvedivo lahko opravil po telefonu, pi-

smedno, prek krajevnega urada ali pa proučili že obstoječe podatke. Ljudi takšno ravnanje upravnega presežka.

Skratka, ljudje se še vedno ne more razumeti.

— pogosto upravičeno — pritožujejo: »Kadar občinska uprava kaj zahteva od mene, me zna hitro poiskati. Kadar pa bi jo jaz potreboval, mi ne pride naproti ter posluje togo, počasi, neučinkovito.«

Gibnjeja, učinkovitejša pa je uprava lahko le, če je bolj strokovna, ustrezno opremljena ter sodobno organizirana. Usposobljeni takšno upravo seveda ni lahka naloga, ki čaka nove skupščine, da bi lahko delale uspešnejše, da bi si usvarile roke in noge.

MIRO ZAKRAJSEK

Prevelik uvozni presežek

Poročali smo že, da raznoblaže in surovine uvažamo v pretirano velikih količinah. Tako smo aprila uvozili blaga v vrednosti 2.185 milijonov din oz. za 12,3 odst. več kot lani februarja, v 4 mesecih pa znaša vrednost skupnega uvoza kar 8.359 milijonov din oz. skoraj 28 odst. več kot lani v enakem času. Hkrati pa smo v 4 mesecih izvozili blaga v vrednosti 5.161 milijonov din, tako da kaže trgovinska bilanca za ta čas 3.198 milijonov din uvoznega presežka. Lani ta čas smo imeli le 2.110 milijonov din takega presežka ali za tisoč milijonov din manj.

tedenski zunanjepolitični pregled

Zadnje dni so si v naglem

zaporedju sledile »točke« ene in druge strani na pariških pogajanjih o Vietnamu. Najprej je predstavnik južnoveniranskega Osvobodilnega fronta (FNO) objavil svojih dejetnih točk, takoj nato pa je predsednik Nixon v gorovu sporočil svoje točke. Za eno in drugo stran so točke nasprotje strani delno spremenjive. Toda to ni bistvo zadave.

Točke so le diplomatski izraz nečesa, kar se imenuje stvarni položaj in stvarno razmerje sil, a predvsem ne vedno jasen odgovor ene in druge strani.

Zato »točke« niso tako pomembne, kakor so pomembni spremni »komentarji«. Tako je vodja delegacije FNO v Parizu Tran Buu Kiem po objavi svojih točk dejal:

»Jasno je, da predlogi o obvezovanskem umiku razkrivajo zahrtnjnost ZDA v trenutku, ko se pretvarjajo, da spoštujejo nacionalne pravice vietnamskega ljudstva. Predsednik Nixon je govoril o nekakšni svobodni izbiri, toda to je še vedno svobodna izbira po ameriškem načinu.«

Celo ta komentar potrebuje dodatni komentar. Tran Buu Kiem je mislil predvsem na možnost oziroma prizadevanje vsaj dela uradnih ameriških krogov — nihče ne ve, ali je to že politika predsednika Nixon-a — ki zagovarjajo postopen umik ameriških sil iz Vietnam-a. Toda ta umik bi moral biti tako postopen, da bi sedanjim vojaški režim v Saigenu politično in vojaško takoj okrepil, da bi lahko zatrile FNO. Politični opazovalci so že imenovali ta prizadevanja »vietnamiziranje« vojne v Vietnamu.

Z druge strani so prizadevanja FNO dobila naziv »vietnamizirati mir.« Bistvo staljice FNO je ta, da je v mednarodnem pogledu vietnamsko vprašanje treba rešiti z umikom vseh ameriških sil iz Vietnam-a. Skrajni čas je že, da predsednik neha razvajati prikriti jastrebi, ki so se motili na vsakem koraku. Čas je že, da se osredotoči na pariška pogajanja, kjer je resnična pot do miru.«

Celo ta komentar potrebuje dodatni komentar. Tran Buu Kiem je mislil predvsem na možnost oziroma prizadevanje vsaj dela uradnih ameriških krogov — nihče ne ve, ali je to že politika predsednika Nixon-a — ki zagovarjajo postopen umik ameriških sil iz Vietnam-a. Toda ta umik bi moral biti tako postopen, da bi sedanjim vojaški režim v Saigenu politično in vojaško takoj okrepil, da bi lahko zatrile FNO. Politični opazovalci so že imenovali ta prizadevanja »vietnamiziranje« vojne v Vietnamu.

Pred nekaj dnevi so se razširile novice, ki so jih v Moskvi nekoliko pozneje potrdili, da je prišlo na kitajsko-sovjetski mejni med Sinskiangom in Kazahstanom do spopada, ki je bil bujši od spopadov na reki Ussuri marca. Slišati je bilo tudi, da so Kitajci zasedli 24 km sovjetskega ozemlja. Ta incident se je zgodil v času, ko je predsednik vrhovnega sovjeta KP SZ odšel na uradni obisk v Mongolijo in Severno Korejo. Mongolija je popoloma na sovjetski strani, medtem ko je Pjongjang došel blizu Moskve. Obisk Podgornega je tudi prišel nekaj dni potem, ko so Kitajci odgovorili na sovjetsko nato in predlagali razgovore o plovbi po Ussuriju in Amurju, toda še prihodnji mesec, ko je na programu sklicevanje posvetovanja partij v Moskvi.

umik naj bi pomiril ameriško javnost doma, zavlačevanje pogajanj pa naj bi omogočilo Saigonu, da se politično in gospodarsko tako okrepi, da bo lahko porazil FNO. Razumljivo je, da je FNO natanko spregledala ta namen in da je tudi s sedanjimi ofenzivnimi akcijami svojih sil pokazala, da se zna pogajati tudi z orožjem.

Zanimivo je, kaj pravi k temu znan ameriški komentator Joseph Kraft: »Ko je druga stran naposled prišla na dan z novim predlogom desetih točk, so bili »prikriti« ameriški jastrebi vzhici. Dokazovali so, da je njihova politika doživelja uspeh.

Vietnamske točke

da je druga stran v skrbih in da je začela popuščati. Za prihodnost so priporočili še večje zavlačevanje na pogovorih za začetek enostranskega umika ameriških čet.

Toda napadi, ki so takoj sledili v Vietnamu, so uničili staljice jastrebov... Zakaj druga stran hoče mir v okviru političnega sporazuma. In že skrajni čas je že, da bi Nixonova vlada nedvoumno sprejela to dejstvo.

Skrajni čas je že, da predsednik neha razvajati prikriti jastrebi, ki so se motili na vsakem koraku. Čas je že, da se osredotoči na pariška pogajanja, kjer je resnična pot do miru.«

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

PREDSEDNIKA M. POPOVIĆ

M. RIBIČIC — Zvezna skupščina je v soboto ponovno izvolila za svojega predsednika Milentija Popovića, podpredsedniki pa so doktor Marijan Breclj, Peko Dapčević, Blažo Djuričić, Miloš Minčić, Gjavid Nimani, Gustav Vlahov in doktor Miloš Žanko. Predsedniki zvezne skupščine so: Mika Spiljak (zbor narodov), Radomir Komatin (družbeno politični zbor), Vasil Grivčev (gospodarski zbor), doktor Avguštin Lah (prosvetnokulturni zbor) in Ljubiša Popović (socialnozdravstveni zbor).

Zvezna skupščina je za novega predsednika zveznega izvršnega sveta izvolila Mitja Ribičiča, podpredsedniki pa so Aleksander Grilček, Nikola Miljanč in Mišo Pavličević. Med člani zveznega izvršnega sveta sta še naprej tudi Slovenca inženir Marko Bulc in ing. Mitja Mejak.

POGOVOR PREDSEDNIKA TITA O KMETIJSTVU — Predsednik republike Tito v spremstvu žene Jovanke in številnih uglednih funkcionarjev je v petek odpril XIII. mednarodni sejem tehnik v Beogradu.

Predsednik Tito je obiskal tudi novosadski mednarodni kmetijski sejem in se ob tej priloki pogovarjal s skupino gospodarstvenikov, direktorjev velikih kmetijsko-industrijskih kombinatov ter tovarn opreme. V pogovoru je Tito med drugim dejal, da ga najbolj zanimali integracijski procesi. Leti ustvarjajo možnosti za večjo akumulativnost podjetij in njihovo hitrejšo modernizacijo. V pogovoru

je bilo rečeno, da smo premalo navorili za modernizacijo predelovalne industrije. Tudi zasebni kmet bo videl svojo prihodnost v tem, ce se bo lahko naslonil na veliko proizvodnjo in na take obrate, kot so mlekarne, sladkorne tovarne in klavnice v kombinatih. Predsednik Tito pa je tudi omenil, da je zemlja preveč »razparcelirana« na razne kulture; ustvariti je treba velika žitna in druga polja, kar bi omogočilo

nov ZIS in vodstvo zvezne skupščine

gočilo ne le večjo, marveč tudi gospodarnejše pridelovanje.

STO LET VIŽMARSKEGA TABORA — Dne 17. maja je minilo sto let, od kar se je v Vižmarjah nad Ljubljano zbralo kakih 30.000 zavestnih Slovencev. Na tem taboru so med drugim zahtevali zedinjenje Slovenije in ustanovitev slovenske univerze. Pri organizaciji tabora je sodeloval tudi slovenski pisatelj Fran Levstik.

MLADI ZAPOSTAVLJENI — Na seji predsedstva Zveze mladine Jugoslavije so pozdravili to, da je zdaj v sk

Zmeraj z ljudstvom

OB PETDESETLETNICI
KOMUNISTIČNE PARTIJE
JUGOSLAVIJE

7

★ Težje kot v sovjetski revoluciji

Nekoč je Tito izrazil misel, da je naši mladi revolucionci težje kot sovjetski revolucionci 1918. leta.

»Boljševikom je bilo lažje. Imeli so za seboj svetovno delavsko gibanje,« je rekel tedaj tovarš Tito.

Da bi prebili politično in ekonomsko izolacijo Jugoslavije, je bila sprejeta dolga vrsta političnih in organizacijskih ukrepov.

Tedanji minister zunanjih zadev Edvard Kardelj je v svojem eksposetu v zvezni skupščini označil pet načel jugoslovanske zunanje politike:

1. okrepliti Organizacijo združenih narodov,
2. boriti se za demokratizacijo Združenih narodov, zlasti proti zahodnemu glasovalnemu stroju,
3. razrožitev in prepoved jedrskega orožja,
4. odprava sicerne ekonomske diskriminacije,
5. neodvisnost in suverenost vsake države in nevmešavanje velesil v notranje zadeve manjših držav.

★ Treba je zavreči intrige

Naša partija, posebno pa njen kadar, je v tem času preživjal najhujšo dramu. Po ni strani je bilo izredno upanje v SKP(b) in Sovjetsko zvezo, ljubezen do njenih zvestih ljudi, zavest o velikem vplivu prve dežele socialistizma in njeni veliki vlogi v vojni in mednarodnih odnosih, pa tudi vera v Stalinovo avtoriteto. Po drugi strani pa čedalje hujši pritisak in prisiljanje, da sprejmemo tisto, kar je nepravično in neopravičljivo, z nedogledno težkimi posledicami za naše revolucionarne gibanje v deželi.

Treba je bilo pretrpeti vse mogoče spletke, ki so zelo pogosto prihajale iz zahodnih virov. Tako je pariški Le monde 29. julija 1948 objavil novico pod naslovom: »Ali namerava Stalin uporabiti silo?« Novico je iz Carigrada poslala ameriška agencija United Press. Po turških virih so se močne sovjetske čete zbirale na jugoslovenski meji, skozi Romunijo pa so prihajale še nove sovjetske okrepitve.

Ko so to novico pokazali Moši Piščade, si je pomaknil načnike na celo, vzduhnil »po beograjsku« — ob vsaki peti besedi je sočno zaklel:

»To je maslo nihove črne propagande. Želijo nas preplašiti ... Le po-

glej jih, kako intrigirajo. Ravno o tem sodim, da prihaja iz njihovega vira, kar tem zahodnjakom sploh ugaja. Tako podirajo ugled SSSR ...«

★ Enotnost partije in ljudstva

Enostnost vodstva in članstva, enostnost Partije in ljudstva, moč gibanja in avtoritet vodstva, ki sta bili skovani v vojni in revoluciji in ki sta prišli do izraza na V. kongresu KPJ — vse to je omogočilo uspešen odpor stalinistični politiki. V tem je izreden pomen V. kongresa za zgodovino našega delavskega revolucionarnega gibanja, pa tudi mednarodnega delavskega gibanja.

1949 je prišla druga resolucija Informbiroja: »KPJ v oblasti ubijalcev in špijonov. V nji so bile obtožbe proti KPJ dvignjene na »višjo ravno«. Resolucija je trdila, da je naša partija prešla na pozicije fašizma in se vključila v tabor imperializma.

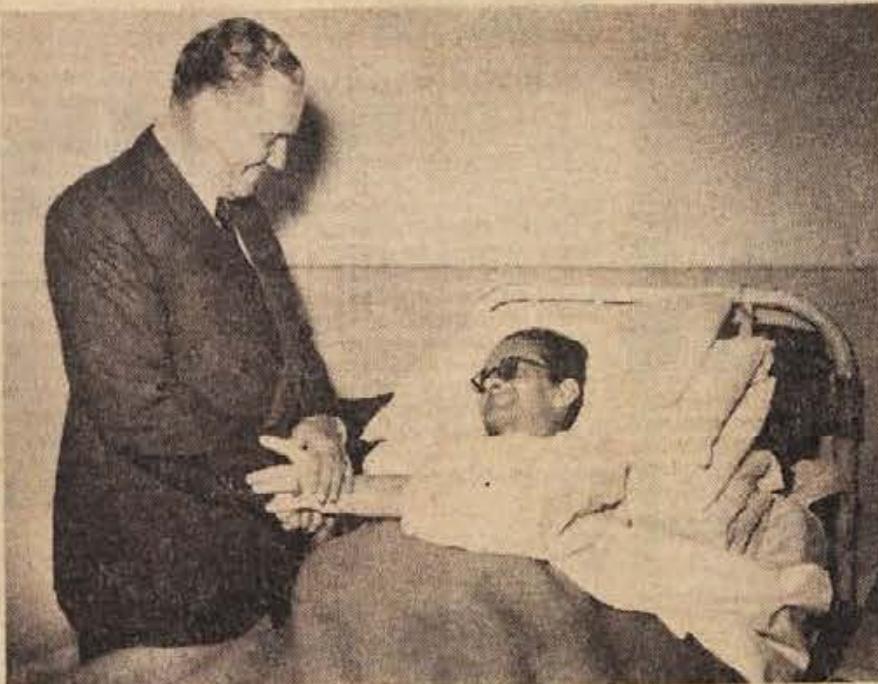
Ostali smo osamljenci v svetu, ki je bil razdeljen v bloke. Besnela je hladna vojna.

Oprli smo se na lastne moći in iskali svojo pot socialističnega razvoja in graditve novih mednarodnih zvez, zlasti ekonomskih. Na V. kongresu KPJ še ni bilo mogoče konkretno določiti te poti. Sprejeta je bila le orientacija — Se bolj se opreti na lastni delavski razred in na razvijanje socialistične demokracije.

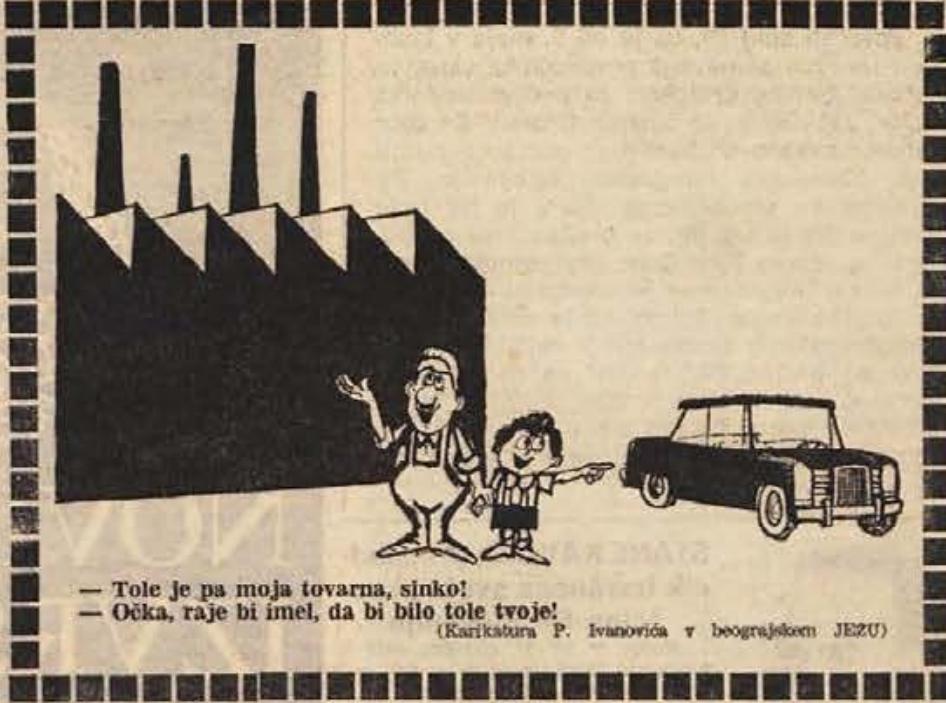
Težak mednarodni položaj, politično in ekonomsko izolacijo je Jugoslavija spremenila v uspeh. Toda za ceno velikih žrtev in naporov. Vsi poznejši, pa tudi najnovejši pritiski v zvezi z dogodki na Češkoslovaškem, z namenom, da se na en ali drug način izvrski pritisk na našo partijo, so ostali brezuspešni.

★ Tovarne delavcem

Ko smo pred dvajsetimi leti uresničili Lenino načelo »tovarne delavcem«, je bila ena od najpomembnejših analog Partije, da bi delavsko samoupravljanje pognalo čim bolj čvrste koordinine, da bi delavec-proizvajalec resnično »samoupravljala« s svojim presežkom dela. Pred dvajsetimi leti v tovarnah posejano seme samoupravljanja je danes zajelo vso deželo, napolnilo vse pore življenja, postalo je sestavni in ne ločljivi del vsakodnevnega življenja.

V novih družbenih razmerah, na višji ravni razvoja demokratičnih samoupravnih odnosov in socialistične zavesti se je spremenjala tudi Zveza komunistov, predvsem zato, da bi bila kos nalogam avantgarde v boju, ki ga bije naš delavski razred in vsi delovni ljudje za zgraditev socialistične družbe. S spomščovanjem in nemiljivo hvaljenjem se delovni ljudje ob tem spominjajo tudi vseh padlih in umrlih borcev — revolucionarjev, ki so v temelje naše domovine vgradili vse, mnogi tudi svoja življenja. — Na sliki: tovarš Tito ob postelji pokojnega Borisa Kidriča, enega izmed naših največjih borcev za socializem.

Bolj na glas bo treba viti!

Siroke razprave o kmetijstvu so bile kronane z resolucijo republiške skupščine, narejenega pa je bilo malo — Celo skupščina je zamudila rok za obravnavo o uresničevanju resolucije

Vedno sem menil, da ni dobro vnamirjati ljudi z željami in zahtevami, ki jih ni mogoči uresničiti. Torej manj kritike, ježe in vpitja, pa ved dela. Pred kratkim pa so me prepričali na skupni seji sveta za kmetijstvo in živilsko industrijo pri gospodarski zbornici Slovenije in republiškega odbora sindikata delavcev kmetijstva in živilske industrije Slovenije, da preveliku potrebitljivost tudi ni dobra. Naloge, ki so zapisane v lanski resoluciji republiške skupščine Slovenije, niso uresničili v večji meri zaradi tega — tako so trdili — ker so kmetijski delavci in kmetje bili premalo glasni. Postavljam stvari, kakor hočem, boljšega odgovora ne morem najti.

»Ce bi bili kmetovalci takoj glasni kot železari, bi nas gotovo bolj upoštevali kot zdaj in bi bilo uresničenega več tistega, kar je zapisano v resoluciji skupščine,« je rekel eden izmed diskutantov. Dolal je še: »Verjetno bi tudi v resoluciji skupščine bile naloge posameznih organov zapisane bolj natančno. Nekatere stvari so preveč meglene ...«

Po takih ugotovitvah sta svet za kmetijstvo in republiški odbor sindikata delavcev kmetijstva sestavila svoja stališča in predloge, s katerimi želite opozoriti republiške in druge organe na vse probleme v kmetijstvu in nujne naloge, če naj naše kmetijstvo obdrži svoje mesto v vsem gospodarstvu in bo sposobno tudi izvajati. O tem je pred dnevi razpravljal tudi upravni odbor gospodarske zbornice Slovenije in je ta stališča sprejel skoraj v celoti.

Za kaj pravzaprav gre? Kmetijstvo ima v vseh gospodarsko razvitenih državah posebne ugodnosti v primerjavi z drugim gospodarstvom. Tega morda niti ne bi smeli imenovati ugodnosti, temveč nujnost, ki jo je prinesel gospodarski razvoj. Ce se naše kmetijstvo želi vključiti v mednarodno trgovino, ga ne moremo obravnavati drugače kot v sosednjih državah. Tam ne podpirajo kmetijstvo le z direktnimi regresi — npr. pri gnojilih, nakupa strojev in drugimi ugodnostmi pri investicijah — ampak tudi z znižanimi dajatvami družbi. To so neke vrste prikrite subvencije kmetijstvu. Menijo, da je tako bolje, kot z raznimi predpisi izsivljati od kupne cene kmetijskih pridelkov in živine. Take subvencije kmetijstvu namreč več koristijo porabnikom živil kot samim kmetovalcem.

Tudi naši kmetovalci bi se strinjali s tako kmetijsko

politiko. Podprla jih je tudi za kmetovalce bo učinek enak, za občane, ki kupujejo živila, pa ugodnejši, kot ce bi zvišali cene. Zato bo morala republiška skupščina pospešiti ugotavljanje, kaj je bilo že narejenega in kaj bo še treba.

JOZE PETEK

Kmetijski nasveti

Redčenje plodov

Izmenična rodnost sadnega drevja povzroča našemu sadjarstvu izredno veliko škodo. Zaradi nje nenehno niha cena sadja. Nezanesljiv dohodek, ki iz tega neizogibno izhaja, jemlje sadjarjem voljo do dela. Kako ne: eno leto je sadja preveč in nima nobene cen, drugo leto pa ga spet primanjkuje.

Razen od sorte, podlage, pomanjkljive prehrane in spomladanske pozebe je rodnost odvisna tudi od redčenja plodov. Zimske sorte na močnih podlagah so nagnjene k izmenični rodnosti. Proti temu se borimo s pravilnim gnjanjem in obrezovanjem preobilnega in izrojenega rodnega lesa.

■ Redčenje je važen ukrep predvsem zaradi tega, ker z njim lahko vplivamo na rodnost, ko je za druge načine že kasno. Spomladi ocenimo rodni nastavek, počakamo, da mine nevarnost spomladanskih pozeb in že se lahko lotimo tega pomembnega opravila, ki se je pri nas še premašo uveljavil.

Raziskovalci so izračunali, koliko listov potrebuje vsak plod, da pravilno in dobro dozori. Če je listov preveč, se drevo izcrpuje, plodovi slabno dozorijo in nimajo izrazitih sortnih lastnosti. Če je nastavek bogat, zadostuje, da ostane na drevesu le nekako desetina vseh plodov, vse druge pa odstranimo z redčenjem, saj bi tudi sicer kasneje odpadli, kar je čista izguba za sadno drevo.

Plodove redčimo dva do tri tedne po tem, ko so odpadli cvetovi. Ker je redčenje na roke sila zamudno, so v sodobnem sadjarstvu začeli uporabljati nekatere hormonske pripravke, ki jih dodajamo drugim škropivom in hkrati opravljajo dvojno delo.

■ Ze precej časa prezkušeni dober pripravek je naftilocetna kislina. Z njo lahko škropimo že takoj po cvetenju ali pa šele po dveh ali treh tednih. V tem primeru se menjata koncentracija pripravka. Razumljivo je, da se izplača takoj redčiti plodove samo v dobro oskrbovanih nasadih.

Inž. M. L.

Poročali smo že, da je bil 9. maja v Ljubljani izvoljen za novega predsednika skupščine SRS Sergej Kraigher, za podpredsednika pa dr. Jože Brilej in Marjan Orožen. Za zbor narodov zvezne skupščine so poslanci izvolili tudi 20-člansko republiško delegacijo. Za predsednika republiškega zbora je bil nato izvoljen Miran Goslar, za predsednika gospodarskega zbora Tone Bole, prosvetnokulturnega Miloš Poljanšek in socialnozdravstvenega dr. Srečko Koren. Potem, ko je dobil mnenja zborov delovnih skupnosti, je republiški zbor nove skupščine SRS izvolil za predsednika izvršnega sveta Stane Kavčiča in še 13 članov sveta. Na tej strani vam predstavljamo vse člane novega slovenskega izvršnega sveta.

STANE KAVČIČ, predsednik izvršnega sveta skupščine SR Slovenije

Rojen je bil 30. oktobra 1919 v Ljubljani. Pred vojno je bil delavec. Član KP Slovenije je postal 1941. leta. V obdobju NOB je opravljal v Sloveniji in Jugoslaviji pomembne politične dolžnosti. Tudi vse po vojno obdobje je bil Stane Kavčič na najodgovornejših družbenih, političnih in oblastnih položajih. Od 1963 pa do izvolitve za predsednika izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije maja 1967 je vodil ideoški sektor CK ZKS. Stane Kavčič se je posvetil tudi publicistični dejavnosti. Njegovo delo s tega področja — govorji, članki, razmišljanja — je objavljeno v številnih knjigah pod naсловom »Samoupravljanje«.

Je rezervni podpolkovnik, nosilec partizanske spomenice 1941 in drugih visokih odlikovanj.

VINKO HAFNER, podpredsednik izvršnega sveta skupščine SRS

Rojen je bil 21. januarja 1920 v Kranju. Do vojne je bil zaposlen v tečnilni tovarni »Jugohrune« v Kranju. Dovršil je 8. razredov gimnazije, član ZK je od leta 1940 in nosilec partizanske spomenice 1941. Ob koncu vojne je bil politkomisar divizije, zatem predsednik okrajnega narodnoosvobodilnega odbora Kranj in predsednik okrajnega ljudskega odbora Kranj; 6 let je bil v Beogradu državni podsekretar v sekretariatu ZIS za industrijo oziroma namestnik zveznega sekretarja za industrijo in trgovino. Za podpredsednika izvršnega sveta skupščine SR Slovenije je bil izvoljen v maju 1967.

Dr. FRANCE HOČEVAR, podpredsednik izvršnega sveta skupščine SRS

Rojen je bil 16. marca 1913 v Ljubljani. Leta 1937 je diplomiral na pravni fakulteti v Ljubljani in bil nato promoviran za doktorja prava. Pred vojno je bil odvetniški pripravnik. Član ZK je od leta 1932. Je nosilec partizanske spomenice 1941; ob koncu vojne je bil podpolkovnik JLA in zatem politični svetovalec vojaške misije ter šef političnega predstavninstva FLRJ na Dunaju. Pozneje je bil veleposlanik FLRJ v Romuniji in na Poljskem, v letih 1963 in 1967 pa zvezni javni tožilec. Za podpredsednika izvršnega sveta skupščine SR Slovenije je bil izvoljen maja 1967.

MARJAN DOLENC

Rojen je bil 15. februarja 1930 v Žireh nad Škofjo Loko. V mladinsko organizacijo se je vključil februarja 1944, kjer je sodeloval v raznih akcijah.

Leta 1950 se je vpisal na ekonomsko fakulteto v Ljubljani. Diplomiral je decembra 1955.

Od 1. decembra 1956 dalje je bil asistent oziroma raziskovalec v Institutu za ekonomska raziskovanja v Ljubljani.

Napisal in objavil je več strokovnih člankov s področja ekonomike.

Dipl. inž. IVAN ZUPAN

Rojen je bil 17. oktobra 1922 v Belci. V NOV je bil od 1. septembra 1944 in nato v JLA do julija 1945. Član ZK je od leta 1944. Na fakulteti za strojništvo v Ljubljani je diplomiral leta 1945. Med vojno je bil nekaj časa zaposlen v zelzarni Jesenice, po vojni pa je postal inštruktor v metalurški soli Zelenjane Jesenice; zatem je bil dalj časa šef mehaničnih obratov železarne Ravne. Za člena izvršnega sveta skupščine SR Slovenije je bil izvoljen aprila 1968.

NOVI IZVRŠNI SVET S.R.S.

BOJAN LUBEJ

Rojen je bil 4. decembra 1921 v Ljubljani. Dovršil je 8. razredov gimnazije z maturo in 4 semestri pravne fakultete. V NOB se je vključil septembra 1941. Maja 1942 so ga Italijani arstirali in odsodili na 8 let zapora. Iz italijanskih zaporov se je vrnil decembra 1943 in bil politični delavec NOB do maja 1945. Član ZK je od leta 1945. Po vojni je bil politični aktivist pri pokrajinskem odboru OF za Slovensko Koruško, vicekonzul pri generalnem konzulatu FLRJ v Trstu in nato v državnem sekretariatu za zunanjje zadeve FLRJ v Beogradu. Za člena izvršnega sveta skupščine SR Slovenije je bil izvoljen maja 1967.

RINO SIMONETI

Rojen je bil 5. junija 1926 v Gorici. V NOB se je vključil februarja 1942. Novembra 1943 so ga zaprli in odpeljali v Dachau, kjer je bil do osvoboditve. Član ZK je od septembra 1945. Na pravni fakulteti v Ljubljani je diplomiral leta 1956. Najprej je bil uslužbenec sekretariata notranjih zadev za Slovenijo, zatem pomočnik glavnega direktorja turističnega podjetja »Putnika« v Ljubljani, komercialni direktor Gospodarskega razstavišča, direktor tovarne obutve »Pekov« v Tržiču. Leta 1967 je bil izvoljen za člena izvršnega sveta skupščine SRS.

Dr. VLADIMIR BRACIC

Rojen je bil 27. septembra 1919 v Cirkulanhah v Halozah. Na učiteljsku v Ljubljani je diplomiral leta 1940, na filozofske fakultete — oddelku za geografijo pa leta 1952. Za doktorja geografskih znanosti je bil promoviran leta 1965. Pred in v času vojne je bil učitelj na osnovni šoli Polom na Kočevskem; z OP je sodeloval od leta 1941, v NOV je bil od junija 1942. Član ZK je od leta 1942. Po vojni je bil okrajni šolski nadzornik v Ormožu in Mariboru. Bil je tudi redni profesor in predstojnik oddelka za turizem in gostinstvo pri Višji ekonomski komercialni šoli v Mariboru ter redni profesor in direktor Pedagoške akademije v Mariboru. V maju 1967 je bil izvoljen za člena izvršnega sveta skupščine SR Slovenije.

ROZALIJA-ZORA TOMIĆ

Rojena je bila 16. avgusta 1929 v Slovenski Bistrici. Tako po osvoboditvi se je vključila v politično delo s pionirji in mladino v Mariboru, kjer je vrsto let vodila pionirske organizacije. Članica ZK je od leta 1943. Na filozofske fakulteti, oddelku za sociologijo v Ljubljani, je diplomirala 1964. Bila je sekretarka okrajne zveze prijateljev mladih v Mariboru, zatem vodja skupine za razvoj in napredek socialnega dela v republiškem sekretariatu za socialno varstvo SR Slovenije, nato pa pomočnik republiškega sekretariata za zdravstvo in socialno varstvo SR Slovenije. Za članico izvršnega sveta skupščine SR Slovenije je bila izvoljena maja 1967.

»... Posebna skrb naj velja tistim, ki so na spodnji meji socialne lestvice. Delovnim ljudem z nižjim standardom naj se hitreje izboljšuje položaj kot tistim, ki smo že onkraj najnujnejših vsakodnevnih materialnih potreb. Ne more in ne sme biti blagostanja ali celo izobilja za ene in pomanjkanja ali celo siromaštva za druge, čeprav vsi živimo od rezultatov svojega dela.«

S posebno tankovestnostjo nameravamo še naprej utrjevati našo socialistično demokracijo, samoupravljanje ter osebno svobojo in pravice državljanov. Ne bi pa pomicljali niti trenutek, da ukrepamo zoper vsakogar, ki bi poizkušal delovati proti zakonom ali z nasiljem ogrožati druge...«

(Stane Kavčič v govoru ob izvolitvi za mandatarja novega izvršnega sveta)

Dipl. inž. MILOVAN ZIDAR

Rojen je bil 6. avgusta 1931 v Lembergu pri Smarjah. Član ZK je od 1949. Na biotehnični fakulteti — oddelku za agronomijo v Ljubljani je diplomiral leta 1956. Prvo stopnjo visoke šole za politične vede v Ljubljani je napravil 1962. Bil je 5 mesecev na specializaciji v Svici in Zahodni Nemčiji. Od oktobra 1958 do februarja 1961 je bil zaposlen kot agronom-referent v kmetijsko-proizvodnji poslovni zvezzi Slovenske Konjice, potem je vodil oddelek za ekonomiko in proizvodnjo v Kmetijski gozdarski zbornici Celje, od januarja 1962 dalje pa je bil glavni direktor Kmetijskega kombinata Zaleo.

JOŽKO STRUKELJ

Rojen je bil 31. decembra 1928 v Solkanu. V NOB se je vključil 15. septembra 1943. Od maja 1944 do junija 1945 je bil v koncentracijskem taborisu Buchenwald. Član ZK je od leta 1946. Na pravni fakulteti v Ljubljani je diplomiral 1951. sodniški izpit pa je opravil leta 1959. Najprej je bil zaposlen kot sodniški pripravnik pri okrožnem sodišču v Novi Gorici, zatem sodnik okrajnega sodišča in samostojni odvetnik v Novi Gorici. Za predsednika skupščine občine Nova Gorica je bil izvoljen junija 1963, za člena izvršnega sveta skupščine SR Slovenije pa maja 1967.

Dr. ERNEST PETRIČ

Rojen je bil 18. novembra 1936 v Tržiču. Član ZK je od 1955. leta. Na pravni fakulteti v Ljubljani je diplomiral 1960. leta. Za doktorja pravnih znanosti s področja mednarodnega prava je bil promoviran leta 1966. V letih 1963/64 je bil na izpopolnjevanju v Avstriji s področja mednarodnega prava. Dr. Petrič je bil najprej asistent, nato višji strokovni sodelavec v inštitutu za narodnostna vprašanja v Ljubljani in zatem docent na Visoki šoli za politične vede v Ljubljani. Za člena izvršnega sveta skupščine SR Slovenije je bil izvoljen maj 1967.

BORIS VADNJAL

Rojen je bil 3. februarja 1930 v Ljubljani. Diplomiral je na višji ekonomski komercialni šoli v Mariboru. Član ZK je od 1948. Tega leta je bil imenovan za inšpektorja v komisiji državne kontrole LR Slovenije, zatem je bil gradbeni tehnik v »Gradisus«, GP »Primorje« v Ajdovščini. Upravi za vodno gospodarstvo v Brežicah in v »Gradisus« v Mariboru. Dalj časa je bil direktor GP »Stavbar« v Mariboru, zatem pa izvoljen za predsednika skupščine občine Maribor-Center ter za podpredsednika začasne skupščine Maribor. Za člena izvršnega sveta skupščine SRS je bil izvoljen maj 1967.

Dipl. inž. FRANC RAZDEVŠEK

Rojen je bil 13. oktobra 1928 v Šmartnem pri Slovenskem Gradcu. V NOB se je vključil februarja 1944. Član ZK je od decembra 1947. Na gozdarski fakulteti v Ljubljani je diplomiral leta 1958. Leta 1968 se je zaposlil pri Korškem gozdarem gospodarstvu Slovenski Gradec, GO Crna na Korškem, zatem je postal direktor Korškega gozdarskega gospodarstva Slovenski Gradec. Konec 1962 je bil izvoljen za predsednika skupščine občine Slovenski Gradec in v maju za člena izvršnega sveta skupščine SR Slovenije.

Za končno odločitev - kaže ugodno

(Nadaljevanje s 1. strani) želuh. Osimbolj se prebivalstvo urbanizira, tembolj se to kaže tudi v prehrani. Ljudje v mestih vse več uporabljajo vnaprej pripravljena jedila, ki zahtevajo malo dela, so praktična in higienična.

To je dokazal tudi poskus, ki so ga opravili, da bi videli, kako bi pri nas sprejeli krompirjeve kosmiče, iz katerih je mogoče v zelo kratkem času brez kuhanja pripraviti pire krompir. Vzorečni poskus - vključeval je gospodinjstva in gostinske obrate iz vse Jugoslavije - za katerega so uporabili izdelek svetovno znane zrdike KNORR, je pokazal, da že sedaj več porabnikov izdelek sprejema, kot pa odklanja. Pri tem je bila upoštevana tudi cena.

Ne oziraje se na zagotovilo zvezne direkcije za prehrano, da je vsak čas pripravljenia odkupiti 3-letno proizvodnjo tovarne za predelavo krompirja - po svetovnih cenah, ter na velike možnosti za iz-

voz je dober sprejem pri porabnikih izdelka zelo velikega pomena. Dosedanje izkušnje namreč kažejo, da je prodaja tovornih izdelkov zahtevnejša od same proizvodnje.

POMEN TOVARNE ZA DOLENJSKO KMETIJSTVO

Tovarna ima predvideno zmogljivost 5.000 ton krompirjevih izdelkov, od tega 4.500 ton krompirjevih kosmičev za pripravo jedi ter 500 ton krompirjeve moke za peko kruha. Za to bi bilo treba zagotoviti 27.000 ton krompirja, ki bi ga kmetovalci Dolenjske lahko prodali.

Tovarna bi veljala 2,6 milijarde starih dinarjev in bi dajala ob 100-odstotni izkorisčeni zmogljivosti 6 milijard starih dinarjev celotnega dohodka. Zaposlovala bi 180 ljudi.

Nobenoga dvoma ni ved, na katerem območju naj bi tovarno gradili. Po ugotovitvah Kmetijskega inštитuta ima Dolenjska vrsto prednosti, z njo se lahko primerja le se Gorenjska. Dolenjska dosegla v svojih najboljših pridelovalnih območjih krompirja najboljše pridelke, pa ima velik odstotek suhe snovi, kar je za predelavo izredno pomerno. Ce bi pridelok od dosedanjih povprečnih 150 stotov na hektar povečali na 220 stotov, kar je mogoče do sedi in preseči, je v trebnjiski, novomeski in grosupelski občini zagotovljeno dovolj tržnih presežkov, da upoštevamo še druge porabnike. Precej je mogoče povečati tu do površine krompirja.

SKAJ PA CENA IN SORATA? že sedaj povprašujejo kmetovalci. Predvideno je da tovarna plačevala po odstotku sušine, kar pomeni da bi sedanj krompir plačevali po 38 do 40 par kilogram. To resda ni veliko, toda gre za velike količine in za zagotovljeno prodajo, kar je zelo važno. S povečanjem pridelka lahko pridelovalec bolj poveča dohodek kot s stalno špekulacijo, v katero je prisilen. Izmed mnogih krompirjev sort sta za predelavo najbolj primerni igor in dobrin; posebno prvi se je zaradi svojih odličnih lastnosti že močno razširil po Dolenjski.

TEŽKA ODLOČITEV, KJE NAJ STOJI

Na tedenski sejem so preteklo soboto pripeljali kmetje v Brežice 600 živali, starih do 3 mesecov, razen teh pa še 35 nad tri meseca starih prašičev. Prodali so 522 plemeninskih prašičkov po ceni od ko je šlo 10 starejših živali 9,50 do 10 dinarjev, medtem po ceni do 6 dinarjev za kilogram žive teče.

Prva dražba za INIS ni uspela

Prva dražba za prodajo osnovnih sredstev novomeškega INISA je bila 20. maja. Udeležili so se je predstavniki DOMINVESTA iz Novega mesta ter predstavniki Komunalne banke in hranilnice iz Ljubljane in Dolenjske banke in hranilnice iz Novega mesta kot upniki in opozvalci. Izključna cena za INISOVE stanovanjske objekte je bila 1.240.000 din. za INISOVA osnovna sredstva brez stanovanja pa 19.760.000 din. Ker ni bilo nobenega ponudnika, bodo dražbo ponovili jutri 23. maja.

Sejmišča

Na sejmu v Novem mestu

19. maja je bil na novomeškem sejmišču precejšen promet. Naprodaj je bilo 721 puškov, prodali pa so jih 660. Za manjši prašički so zahtevali 140 do 200 din. za večje pa 210 do 300 din.

Še kar dobra klicija v Brežicah

Na tedenski sejem so preteklo soboto pripeljali kmetje v Brežice 600 živali, starih do 3 mesecov, razen teh pa še 35 nad tri meseca starih prašičev. Prodali so 522 plemeninskih prašičkov po ceni od ko je šlo 10 starejših živali 9,50 do 10 dinarjev, medtem po ceni do 6 dinarjev za kilogram žive teče.

URADNO OBVESTILO

Ustavnega sodišča SR Slovenije

Sekretariat Ustavnega sodišča SR Slovenije obvešča, da sprejema stranke vsak dan — razen sobote — od 19. do 12. ure, ob sredah pa tudi od 17. do 18. ure v prostorih sodišča, v Ljubljani, Erjavčeva ul. 18.

Razen pismenih vlog sprejema ustavno sodišče od strank tudi na zapiski pobude in predloge za postopek v zadevah, v katerih je pristojno odločati. Stranke lahko dobijo najnujnejše informacije o postopku tudi po telefonu 22-345.

V ustavnosodnem postopku se ne plačujejo takose.

Iz pisarne sekretariata
Ustavnega sodišča SRS

cejšnjo vlogo tudi prevozni stroški.

To sta dve važni stvari, ki jih je treba upoštevati, ko se odloča, kje naj tovarna stoji.

Trebnje ima boljše prometne zveze, Mirna pa dovolj tekoče vede in tovarno DANO, ki je pripravljena sodelovati pri gradnji nekaterih skupnih naprav ter ima tudi ljudi, ki že delajo v živilski stroki, in organizirano prodajno službo. Po mnjenju investitorja to pretehta slabše prometne zveze. Dokončno odločitev bo dal dodatni izračun, ki bo upošteval še nekatera dejstva.

ali je bi se prodajna cena ob povsem izkorisčenih zmogljivosti zmanjšala za 15 odstotkov.

Zanimivo bi bilo tudi vedeti, kako bi bilo z donosnostjo tovarne, če bi bile na primer cene krompirja večje, kot je predvideno, ali je bi se spremenile cene embalaže, ki je pri nas zelo draga. To dvoje obsega velik del stroškov in že razmeroma majhna spremembu lahko bistveno spremeni rentabilnost poslovanja. Izguba ali prenehanje obratovanja pa bi bilo seveda najmanj, kar si Dolenjska želi od te tovarne.

MARJAN LEGAN

KAJ PA DONOSNOST?

Nikoli ne smemo pozabiti, kako lahko pravtvo navdušenje ob odpiranju novih tovarnih hitro splahni ob kasnejših proizvodnih neuspehih. Samo tehten ekonomski izračun, ki ni prilagojen iskanju posojil ali čemu drugemu, lahko pripelje k dobrni odločitvi.

Iz različnih izračunov je mogoče ugotoviti, da so stroški in prodajne cene realne. Račun pravi celo, da bi bila proizvodnja sposobna kriti vse stroške, četudi bi bili izkorisčeni le dve trečini proizvodnih zmogljivosti.

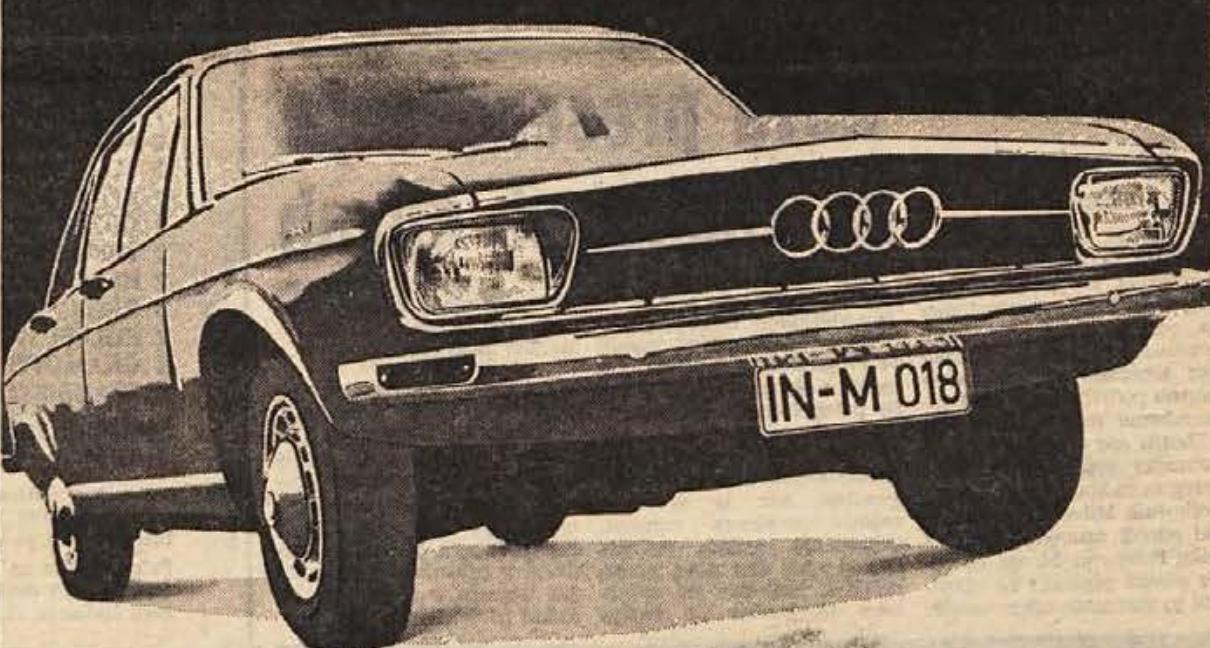
DELOVNE ORGANIZACIJE!

Z vplačilom v kreditni sklad Dolenjske banke in hranilnice, brez zahteve po vratilu, dobite 200 % posojila za zidavo stanovanj! Poslužite se ugodnosti takega načina kreditiranja stanovanj!

POGIN RIB — Takole je bilo v pondeljek, 19. maja dopoldne, v potoku Sušica, ki teče skozi Dolenjske Toplice. Ribiški delavci so pobirali mrteve rible, ki so poginile zaradi zastrupitve. Domnevajo, da je prišlo do nesreče zaradi neke kemikalije, ki se je pojavila v vodi. Ta dan so našli mrtvih 7 ščuk, 41 platnic, 22 podusti in 1 mreno. Storilec so že na sledi. (Foto: Slavko Dold)

AUDI 60, 60L, 60 variant 75L, 75 variant, S 90 AUDI 100, 100S, 100LS

AUDI 60, 60L, 60 variant
1496 ccm, 65 KM, poraba goriva 8,7 l na 100 km — navaden bencin, pospešek od 0–100 km/h 16,2 sek., največja hitrost 144 km/h

AUDI 75 L, 75 variant
1696 ccm, 75 KM, poraba goriva 8,9 l na 100 km — navaden bencin, pospešek od 0–100 km/h 14,5 sek., največja hitrost 150 km/h

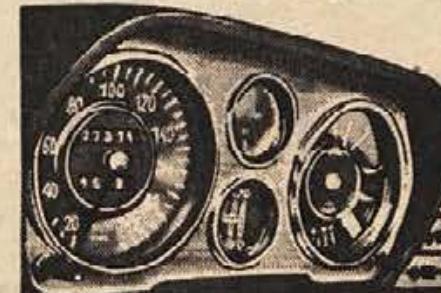
AUDI S 90
1760 ccm, 90 KM, poraba goriva 8,9 l na 100 km — super bencin, pospešek od 0–100 km/h 12,2 sek., največja hitrost 163 km/h

AUDI 100
1760 ccm, 80 KM, poraba goriva 8,9 l na 100 km — navaden bencin, pospešek od 0–100 km/h 13,5 sek., največja hitrost 156 km/h

AUDI 100 S
1760 ccm, 90 KM, poraba goriva 8,9 l na 100 km — super bencin, pospešek od 0–100 km/h 12,5 sek., največja hitrost 165 km/h

AUDI 100 LS
1760 ccm, 100 KM, poraba goriva 8,9 l na 100 km — super bencin, pospešek od 0–100 km/h 11,9 sek., največja hitrost 170 km/h

sprednji pogon - majhna poraba - hitri pospeški - visoka potovalna hitrost - odlična lega na cesti

skratka
varna in
ekonomična
vožnja

INFORMACIJE IN PREIZKUSNE VOZNJE PRI

AUTOCOMMERCE

LJUBLJANA, TRDINOVA 4

in pri predstavnih Autocommerce: Beograd, Kataničeva 18 —

Zagreb, Varšavska 4 — Sarajevo, Kralja Tomislava 19 — Novi Sad,

Bul. M. Tita 9 — Skopje, Orce Nikolov 29 — Rijeka, Račkog 28 —

Split, Ulica prvoboraca 101 — Koper, Verdijeva 2

S praporom po stopinjah XIV. divizije

Več kot tisoč pionirjev se je pretekel nedeljo zbralo v Velenju na proslavi ob zaključku pohoda hrvaških in slovenskih pionirjev po poteh XIV. divizije. Vsaka skupina je imela tudi svoj prapor in ime kraja preko katerega je divizija šla.

Oglušujoče ploskanje je zadonoelo, ko je bivši komandančev tvoj. Vidmar-Luka spregel prapor pohoda od pionirjev in ga predal Velenjcu.

Udeleženci proslave so dobili spominske plakete, vsak pionir pa še značko v obliki zastave.

Več kot 100 pionirjev je nastopilo z deklamacijami, pesmimi in narodnimi plesi. Hrvatske, najbolj pa je prisotne navdušil Rafko Irgolič, ki je zapel ob spremljavi pevskega zbora.

Po okusnem partizanskem goležu so nas prijazni Ve-

lenčani popeljali po mestu in nas seznanili z njegovi znamenitostmi.

Bilo nam je žal, da moramo že domov. Z avtobusom, ki smo ga lepo okrasili, smo se odpeljali proti Novemu mestu. Med potjo nas je tovarš Niko spet seznanjal z pogodovinskimi znamenitostmi, z gradovi, reki, s stariimi naselji in z naravnimi lepotami. Ni nam bilo dolgača: peti smo, deklamirali in tudi jaz sem recitirala svoje pesmi.

Sveda smo dolžni zahvaliti tudi Šoferju in vsem, ki so pozabili na nas ter nam omogočili to čudovito doživetje.

Vojni dopisnik
MARJANA SALEHAR
7. a razred osemletke v
Dol. Toplicah

Stroj, ki nadomesti 20 delavcev

Komunalno podjetje Novo mesto je prejšnji teden dobilo dolego pričakovani sodobni stroj, ki bo veliko pomagal pri zemeljskih delih. Dobili so angleški ICB bager za kopanje jarkov, za naspajanje in nakladanje in za odrivanje zemlje. Večjal je okoli 20 milijonov din. Bager je že prvi dan z novim strojem, ko se je že privajal način, izkopal okoli 100 m dolg jarek, globok pol drugi meter in širok 70 cm. V enakem času bi to delo dvajset ljudi komajda opravilo. Novi stroj z lahkoto kopije jarke tudi na zemljišču III. kategorije, z malo več napora pa tudi na zemljišču IV. kategorije.

Frutella

R. S.

Za zdravo zobovje naših otrok

Pretekli petek je začela delati dolgo pričakovana ambulanta za ortodontijo na zobi na polikliniki v Novem mestu. Enkrat na teden bo delal v njej specijalist iz Ljubljane, asistent dr. Ivo Pavšič. To področje otroškega zobozdravstva je žal bilo dolga leta zapuščeno oz. neobdelano; le redki otroci so hodili po pomoč v Ljubljano. Znano pa je, da je treba prav v naših krajev mnogim otrokom ponagati pri uravnavanju zob. Zato bo imel specijalist dovolj, dela, da bo resil v začetku vsaj najnajnejše primere zobnih in željnih napak v resti zob pri otrocih.

O novi ambulanti in njenem delu bomo v kratkem poročali kar več.

I. SAB prevolskim pionirjem

V soboto, 24. maja, bo na Prevoj slovesnost, ki bo razveselila vse pionirje tamkajšnjega Šolskega pionirskega odreda. Tega dne bodo predstavniki I. SAB (slovenske topniške brigade) slavnostno podelili ime I. SAB pionirskemu odredu, ki bo iz njihovih rok sprejel tudi nov pionirski prapor. Zatem bo spregovoril komandant I. SAB polkovnik Miha Milič. Pionirski odredi osnovnih Šol Prevoje, Polom in Struge se bodo potem pomerili na športnih in kulturnih tekmovanjih.

Arheološka izkopavanja na Znančevih njivah v Kandiji se nadaljujejo. Dosedaj so ugotovili v novo odprti gomilu že 17 grobov. V tretjem grobu so v soboto dopoldne našli poleg železnih predmetov, orodja in orožja tudi bronasto stitulo. To je zdaj že peta stitala, najdena v kandijskih gomilih, kar je vsekakor najdba izrednega pomena.

Odkrivanje gomil prinaša skoraj vsak dan nova presečenja, zanimive in dragocene izkopanine pa dajejo

hkrati tudi docela nova spoznanja o vlogi, ki jo je imel naš kraj v prazgodovini dolenske pokrajine.

Arheolog Dolenjskega muzeja Tone Knez je trenutno v Mainzu na Nemškem, kjer tamkajšnja evropsko znanja restavratorska delavnica konserira in restavrira najpomembnejše najdbe iz Novega mesta. O njih je tudi že predaval v arheoloških seminarjih univerz v Marburgu ob Lahni in v Mainzu.

Nepričakovano nas je zapustila naša sodelavka

MAJDA KOLENC

roj. MIKLIC

Pogreb bo danes, v četrtek, 22. maja 1969 ob 16.30, na pokopališču v Sentrupertu

Ohranili jo bomo v trajnem spominu.

Kolektiv tovarne DANA — Mirna na Dolenskem

Sporočamo žalostno vest vsem znancem in prijateljem, da je tragično preminil ljubljeni mož, očka, brat in stric

ANTON BAŠELJ

VODJA NABAVE V IMV

Pogreb dragega pokojnika bo danes, 22. maja 1969 ob 16. uri na pokopališču Ločna v Novem mestu

Žalujoci:

neutolažljiva žena Marjanca in hčerka Irena, bratje Jože, Lojze in Janez, sestre Marija, Ana, Zalika, Slavka, Tinca, družina Miler ter drugo sorodstvo

Prosimo tihega sožalja!

ZA NABIRALCE ZDRAVILNIH ZELIŠČ V SLOVENIJI

razpisujemo

VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE

s sledеčimi dobitki:

- 1 AVTO »ZASTAVA 750«
- 1 PRALNI STROJ »GORENJE« PS 653
- 1 MOPED »COLIBRI«
- 1 MOTORNA ŽAGA »STIHL« 050
- 1 TELEVIZOR »ORION« tip 848
- 1 KOTEL ZA ŽGANJEKUHO 80 I
- 1 SOTOR ZA ŠTIRI OSEBE tip Kola
- 2 ŠIVALNA STROJA »BAGAT-JADRAN«
- 2 HLADILNIKA »HIMO« 80 I
- 3 RADIO APARATI »SIMFONIJA«
- 2 KOLESI »PONY« I
- 2 GRAMOFONA »EMONA«
- 2 TRANSISTORJA »KOJO« in še

180 PRAKTIČNIH DARIL V VREDNOSTI OD 100 DO 150 DIN (10.000 do 15.000 starih dinarjev).

Zdravilna zelišča in gozdne sadeže oddajajo VASI KMETIJSKI ZADRUGI ALI ODKUPNI POSTAJI »KRKE«, NOVO MESTO, kjer vam bodo prevzeto blago plačali po najvišjih dnevnih cenah.

Poleg plačila za oddano blago vam bomo izročili za vsakih zasluženih 50 din (5.000 starih din) še nagradni kupon (s katerim boste sodelovali pri nagradnem žrebanju 23. 11. 1969), ki bo takle:

KRKA TOVARNA ZDRAVIL NOVO MESTO
ODDELEK ZA ZDRAVILNA ZELIŠČA, Novi trg 9

Nagradni kupon № 012051

Potrjujemo, da smo prevzeli za račun Krke, tovarne zdravil, Oddelek za zdravilna zelišča, Novo mesto

od tov. _____ ix _____ h. št. _____

pošta _____ zdravilnih zelišč in gozdnih sadežev

v vrednosti din 50.- (starih dinarjev 5000,-).

Nagradno žrebanje bo v Novem mestu dne 23. 11. 1969 ob navzočnosti 20 najboljših nabiralcev iz Slovenije.

Nagradni kuponi se izdajajo od 1. maja do 31. oktobra 1969.

dato _____ 1969

* je pisan del, npr. ti je blago premišljen

Cim več nagradnih kuponov boste zbrali do 31. oktobra 1969, tem večja je možnost, da boste srečni dobitnik lepih nagrad!

Za vsa pojasnila in navodila se obračajte naravnost na naslov:
KRKA, TOVARNA ZDRAVIL, ODDELEK ZA ZDRAVILNA ZELIŠČA, NOVO MESTO, NOVI TRG 9, TELEFON 21-304.

Kako se more to dogajati?

Razmišljajmo ob ponavljajočem se »udejstvovanju« razgrajačev v novem bifeju v Sentrupertu

Veseli sem se obiska pri znancih in težko pričakoval nekajdnevni obisk daleč stran od mestnega trusca, vendar mi po vsem tem, kar sem doživel kot gost v bifeju v Sentrupertu, ni preostalo nič drugega, kot da sem se vrnil v svoj kraj.

Zmeraj prostor za Dolenjski list

Spoštovano uredništvo!

Rad bi sporocil vralcem Dolenjskega lista, kako centri vašo pozornost do mene, voka, ki je daleč od doma. Na naš list je naročena tudi moja zaročenka, doma iz Semice, ki je na delu v Nemčiji. V vašem listu je bila objavljena njena slika. To me je tako razveselilo, da vam zagonjam: v moji hiši bo za Dolenjski list zmeraj prostor.

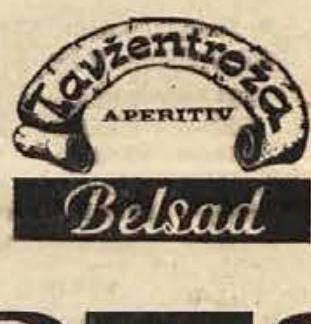
Bliža se dan mladosti in zato naš praznični posiljanje prisne poštave vsem Dolenjcem, znancem in vralcem vsega lista.

Jože Abina, vojak
v Valjemu

Novomeški mladi filatelisti razstavljajo v Slovenskih Konjicah

Novomeški pionirji, člani filateističnega krožka, bodo v nedeljo razstavljati v Štirih izložbah svoje zbirke znank na zvezni pionirski filatelistični razstavi v Slovenskih Konjicah. Novomeščani razstavljajo izbore znank iz umetnosti, astronomiske, živalstva in rastlinstva. Vsi razstavljavci bodo nagrajeni, najboljše zbirke pa bodo dobile tudi posebne diplome.

ANTON ODLAZEK

VARČEVALCI!

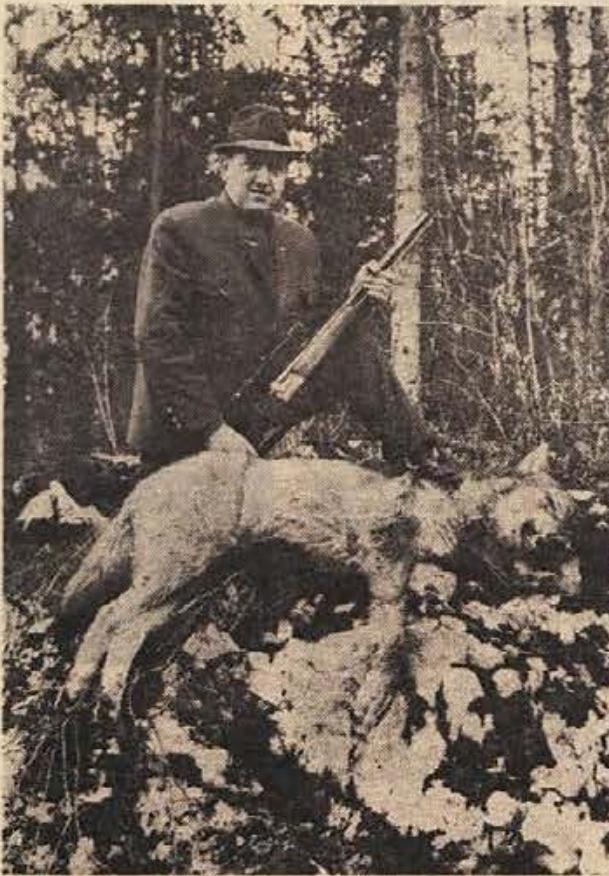
Pri 20. nagradnem žrebanju Kreditne banke in hranilnice Ljubljana ste lahko dobitnik ene izmed številnih nagrad, in sicer:

- 3 osebni avtomobili MAZDA 1500
 - 2 osebna avtomobila MAZDA 1200
 - 1 osebni avtomobil RENAULT 4 L
 - 3 osebni avtomobili TRABANT
 - 1 predstava ALFA-ALPES, ZELEZNKI
 - 10 televizijskih sprejemnikov GRAND-ISKRA-RIZ
 - 10 televizijskih sprejemnikov ADRIATIC-ISKRA-RIZ
 - 20 zlatih izdelkov HARTER po 500 Ndin
 - 100 gramofonov z ojačevalci TRAVIATA mono-ISKRA-RIZ
 - 100 gramofonov z ojačevalci TRAVIATA stereo-ISKRA-RIZ
- Skupna vrednost 250 razpisanih nagrad znaša preko 450.000 Ndin.

V nagradno žrebanje Kreditne banke in hranilnice Ljubljana so vključeni varčevalci vezanih hranilnih vlog, stanovanjski in kmetijski varčevalci, ki namensko varčujejo po pravilnikih banke ter lastniki vezanih deviznih računov, to je: vsi tisti, ki bodo imeli do 31. avgusta 1969 vloženih najmanj 2000 Ndin z odpovednim rokom nad eno leto.

Javno nagradno žrebanje bo v mesecu septembru 1969.

KREDITNA BANKA IN HRANILICA LJUBLJANA
NAGRAJUJE VAŠE ZAUPANJE Z NAJVIŠJIMI
OBRESTMI IN BOGATIMI NAGRADAMI

Volka, starega okoli 6 let in tezkega 35 kg, je pred kratkim uplenil v Veliki Gori pri Ribnici lovec Ivan Levstik iz Dolenje vasi. Lovec je čakal na mrhovišču medveda, uplenil pa je volka, pred katerim je medved zbežal z mrhovišča (Foto: Mohar)

Čakal medveda, uplenil volka

Ivanu Levstiku, lovcu in urarju iz Dolenje vasi, so že v aprilu dovolili dostreliti medveda. Nekaj večer okoli 20. ure, ko je bilo že mracno, je čakal na mrhovišču v Veliki Gori, da bo prihlačal. Medved je res prišel, kmalu pa njim pa se volk. Ko ga je medved zaznal, jo je ucvr. Lovec pa je kljub slabim vidljivosti pomeril proti volku in ga zadel. Vendar se je ranjeni volk odvlekjal in so ga loveci našli še naslednji dan kakšen kilometr daleč od mrhovišča. Ocenili so, da je bila star okoli 6 let. Bil je zelo sezdradan in težak komaj 35 kg. Lovci povedo, da so opazili v gozdovih Velike Gore še enega volka, verjetno samico, ki je skupaj z odstreljenim pokončal precej srnjadi in košut.

Devize vsem turistom!

Veliko beremo, da moramo združevati sosedje prek meja prijateljske stike. Zato tudi priporočamo obiskovanje zamejstva, posebno krajev, kjer so slovenske manjšine. To si tudi nasi državljanji želijo. Tu pa se začno težave.

Vsi državljanji, ki večkrat potujejo v inozemstvo, si oskrbejo osebne potne liste in tako dobe pravico do deviz. Drugi pa zaradi pomankanja denarja ali ker potujejo redko čez mejo (enkraj na leto, ob izletih društvem ali ob poselnih priložnostih) na skupinske potne liste, deviz ne dobe! Taki potnik morajo potovati v inozemstvo le z neznatno vnosico 50 din, ki naj zadostuje za prehrano in druge stroške. Zakaj takoj? Zakaj tudi takci potnikti nimajo pravice do deviz? Zakaj ima boljši potnik pravico zapraviti 400 din, navedno pa le 50 din? Če se bojimo izkorisčanja ali goljufij, bi se že našli primerni ukrepi za preprečevanje zlorab. Tudi potnikom na skupinske potne liste bi morali tudi dati možnost, da bi s seboj vzeli več denarja.

Pri potovanjih čez mejo smo že precej poenostavili, morali pa bi tudi pri odrejanju vso, ki jo potnik lahko nese s seboj. Malemu človeku bi morali bolj zaupati.

VLADIMIR PREZELJ,
ORTNEK

Ali je trgovina od vrat do vrat res tako čudna?

Pred tedni je tov. Primc v vo, v medsebojni odvisnosti, Dolenjskem listu objavil prispevek neznanega avtorja, zraven pa pripisal tudi vec ali manj utemeljeno svojo pripomo. Ce se ne motim, je uredništvo Dolenjskega lista nekoč izjavilo, da prispevki bralcem v rubriki »To stran ste napisali sami« objavljate s celim imenom. Cemu je torej prispevek nekega občana podpisal novinar?

Sicer pa to ni toliko pomembno, veliko bolj vode v oči nekorektni ton napisanega članka – nekako v stilu boljše družbe. Res je, da ljudje iz Poljanske doline ob Kolpi – precejšen del doline – pripada tudi Ločevski občini – občasno odnosa so približno pridelke v Kočevo, kot je to v navadi v vseh drugih krajih. Resnica je, da mnogi zlagajo stranke kar na domu, kar pa ni samo kočevska praksa, ampak se v bolj razširjeni obliki opravlja tudi drugod, na primer v Ljubljani, čeprav je tam tržnica dokaj urejena. Praviloma zamejata trgovina le stalne odjemalce. Pripombu neznanega avtorja, da so prodajalci pod roko predvsem iz tistih vasi, ki drugače niso naklonjene Kočevo, je smesna in nima nič skupnega s trgovino. Verjetno ciklu pisec s tem na neurejene zadeve v razkosani Poljanski dolini, kar pa cinčno zaudarja po lokalnopolitičnem izsiljevanju. To pa še zdaleč ni primerno za naše socialistične odnose.

Anonimni pisec, skrit za tov. Primcem, gotovo ve, da je Poljanska dolina ob Kolpi priljubljeno rekreacijsko področje kočevskih lovečev, ribičev in drugih turistov. Vsak si po milji volji, ne glede na občinsko mejo, izbira prijeten kotiček ob vodi, v gozdu, ob polju. Domacinom se zdaleč ne pride na um, da bi iz teh ali drugačnih vzrokov postali negostoljubni, čeprav jim nekateri brezvestni gostje zagodejo tudi marsikateri neprjetno. Menda mi ni treba posebej poudarjati, da živimo v isti republiki, v isti državi, pod enotno ustavo.

In končno – morda se bom zdel komu starinsko sentimentalno – Poljanska dolina je bila med vojno aktivno območje partizanske Bele krajine. Ljudje so veliko žrtvovali med vojno in po vojni za to, kar danes nekateri preobliku uživajo. Marsikateri borci je prav pri teh ljudeh ob katerikoli urri potrkal na vrata, ki so se mu voljno odprla, med njimi so bili tudi tisti, ki so osvobodili Kočevo. Danes kmetje trčajo na vrata, ker hočejo prodati in tudi živeti.

Ali morda ne trčajo tudi na našo vest?

MATIJA KOCE
Stari trg ob Kolpi
sl. 30

Zakaj je akcija propadla?

Zamisel kluba dolenjskih študentov je ostala le na papirju – Študentje se sprašujejo: zakaj?

Izkusitev kažejo, da večina srednješolcev sploh ne ve, katera smer v nadaljnjem šolanju bi bila glede na njihove nagnjenja in zmognosti najbolj primerna. Zlati velja za gimnazijo, ki dijakom omogoča, da se lahko vpšejo v kakršno koli visjo ali tisočko šolo ter fakulteto. Tako se kar na slepo srečo vpšejo na neko visokošolsko ustanovo, ne da bi dosti vedeli, kaj jim ta ali ona šola lahko nudi. Pri svojih odločitvah pogosto upoštevajo okoliščine, ki za nadaljnji študij niso najbolj pomembne.

Prvo leto je za vsakega študenta najtežje, saj se mora prilagajati čisto drugemu okolju. Ce pa se vpše v solo, ki ne izpoljuje njegovih pričakovanih, predstavlja to še dodatno obremenitev. Posledice so znane: študent ne opravlja v redu izpitov, zavrnja po nepotrebni čas in denar, naslednje leto pa si izbere solo, ki mu bolj ustreza.

Da bi dijakom vsaj nekoliko pomagali pri težavnih

IN HRANILNICE V NOVEM MESTU

STANOVANJE!

vo družinske hiše zase ali za svoje otroke. Da bi sami nasi odgovor na razna vprašanja, kako bi si zagotovili ves denar, potreben za urednične namene, smo pripravili za posamezne dobe varčevanja – tako za varčevanje z rednimi mesečnimi pologami kot za varčevanje z velikim enkratnim pologom – razpredelnice podatkov, s katerimi boste zlahka ugotovili:

– koliko boste morali varčevati vsak mesec, da boste po določenem času dobili pri-

nas posojilo, ki ga potrebujete,

– kolikso bo polletno odplačilo dobjenega posojila in obresti, oziroma kolikšen bo mesečni obrok tega odplačila.

Razpredelnice so sestavljene tako, da boste v njih našli vse podatke, ki vas zanimajo, in sicer:

– mesečne varčevalne obroke, od najnižjega do 2000 din;

– privarčevane zneske po koncu varčevalne dobe,

– višino posojila, ki je od-

visna od privarčevanega zneska in varčevalne dobe,

– polletne obroke odplačila posojila in obresti,

– mesečne obroke polletnega odplačila posojila in obresti.

Poglejte, prosimo, primer:
Namen imate varčevati tri leta po 1.000.— din mesečno. Zvedeli bi radi:

– koliko denarja skupaj s posojilom boste imeli na voljo po končanem varčevanju,

– v kolikih mesečnih obrokih in koliko časa boste odplačevali prejeto posojilo in obresti?

Vzemite razpredelico s podatki za triletno varčevanje z rednimi mesečnimi pologami. V peti vrsti razpredelnice so vse odgovori na vaša vprašanja:

– v treh letih boste privarčevali 36.000.— din, dobili 46.800.— din posojila in tako imeli na voljo vsega skupaj 82.800.— din.

– polletno odplačilo posojila z obrestmi bo znašalo 1.555.— din, mesečni obrok pa 259.20 din. Posojilo boste odplačali v 18 letih.

Na enak način najdete pojasnila tudi za druge primere. Ce pa ne najdete odgovora v razpredelnicah, se obrnite na pojasnila na našo najbližjo poslovničico.

Naj dodamo se primer za združeno varčevanje.

Nameravate varčevati po 500.— din mesečno 48 mesecev, tako da boste ob koncu varčevalne dobe imeli prihranek 24.000.— din. Vaša delovna organizacija se vam pridruži in sklene po 35 mesecih vašega varčevanja z banko pogodbo za 13 mesečno varčevanje z enkratnim vplačilom 30.000.— din.

Kolikšno posojilo boste dobili, koliko vsega denarja boste imeli na voljo ob koncu varčevalne dobe, kako dolgo boste vračali posojilo in kolikšno bo mesečno odplačilo posojila?

Po 34. členu pravilnika si izračunate vse posojilo takole:
a) $24.000 \times 160\% = 38.400$ din
b) $30.000 \times 60\% = 18.000$ din
c) posojilo v višini privarčevanega zneska delovne organizacije 30.000 din

Skupno posojilo 86.400 din

Vsega denarja boste imeli na voljo 86.400.— din posojila in 24.000.— vašega prihranaka, skupaj 110.400.— din.

Delovna organizacija je veza zala svoja sredstva za 3 leta, ker je varčevala 13 mesecev in ste zato vi dobili posojilo za 4 leta. Poprečno dobo vračanja združenega posojila izračunate takole:

a) $38.400 \text{ din} \times 24 \text{ let} = 921.600$
b) $18.000 \text{ din} \times 4 \text{ let} = 72.000$
c) $30.000 \text{ din} \times 4 \text{ let} = 120.000$
 $86.400 \text{ din} = 1.113.600$

Združeno posojilo boste morali vrniti v 13 letih z mesečnimi obroki 631.70 din.

Ce je ta obrok za vas previsok, vam delovna organizacija lahko pomaga, tako da ustrezno podaljša vezavo svojih sredstev. Recimo, da podaljša vezavo zneska 30.000.— din od 3 na 21 let, kar pomeni, da bi morali vrniti ta znesek v 30 letih. Dobo vračanja združenega posojila izračunate kot zgoraj:

a) $38.400 \text{ din} \times 24 \text{ let} = 921.600$
b) $18.000 \text{ din} \times 4 \text{ let} = 72.000$
c) $30.000 \text{ din} \times 30 \text{ let} = 900.000$
 $86.400 \text{ din} = 1.893.600$

$1.893.600 : 86.400 = 21.9$

Združeno posojilo boste morali vrniti v 22 letih z mesečnimi obroki 404.25 din.

VARČEVANJE Z ENKRATNIM POLOGOM

Znesek pologa din	Znesek posojila	Polletno odplačilo glavnice in obresti din	Mesečni obrok polletnega odplačila glavnice in obresti din
5.000,—	3.000,—	393,—	65,50
10.000,—	6.000,—	785,—	130,83
15.000,—	9.000,—	1.177,—	196,17
50.000,—	30.000,—	3.921,—	653,50
100.000,—	60.000,—	7.842,—	1.307,—
200.000,—	120.000,—	15.683,—	2.613,83
300.000,—	180.000,—	23.525,—	3.920,83

13-MESEČNO VARČEVANJE

- Posojilo znaša 60 % pologa. Rok vračanja: 4 leta

5.000,—	3.000,—	393,—	65,50
10.000,—	6.000,—	785,—	130,83
15.000,—	9.000,—	1.177,—	196,17
50.000,—	30.000,—	3.921,—	653,50
100.000,—	60.000,—	7.842,—	1.307,—
200.000,—	120.000,—	15.683,—	2.613,83
300.000,—	180.000,—	23.525,—	3.920,83

18-MESEČNO VARČEVANJE

- Posojilo znaša 80 % pologa. Rok vračanja: 7 let

3.750,—	3.000,—	231,—	38,50
5.000,—	4.000,—	308,—	51,33
10.000,—	8.000,—	616,—	102,67
20.000,—	16.000,—	1.231,—	205,17
50.000,—	40.000,—	3.077,—	512,83
100.000,—	80.000,—	6.153,—	1.025,50
200.000,—	160.000,—	12.305,—	2.050,83

2-LETNO VARČEVANJE

- Posojilo znaša 120 % pologa. Rok vračanja: 12 let

2.500,—	3.000,—	142,—	23,67
5.000,—	6.000,—	283,—	47,17
10.000,—	12.000,—	565,—	94,17
20.000,—	24.000,—	1.130,—	188,33
50.000,—	60.000,—	2.825,—	470,83
100.000,—	120.000,—	5.649,—	941,50
150.000,—	180.000,—	8.474,—	1.412,33

3-LETNO VARČEVANJE

- Posojilo znaša 160 % pologa. Rok vračanja: 18 let

1.875,—	3.000,—	100,—	16,67
2.500,—	4.000,—	133,—	22,17
5.000,—	8.000,—	266,—	44,33
10.000,—	16.000,—	532,—	88,67
25.000,—	40.000,—	1.329,—	221,50
50.000,—	80.000,—	2.658,—	443,—
100.000,—	160.000,—	5.315,—	885,83

4-LETNO VARČEVANJE

- Posojilo znaša 200 % pologa. Rok vračanja: 24 let

1.500,—	3.000,—	79,—	13,17
2.500,—	5.000,—	132,—	22,—
5.000,—	10.000,—	264,—	44,—
10.000,—	20.000,—	527,—	87,83
25.000,—	50.000,—	1.317,—	219,50
50.000,—	100.000,—	2.634,—	439,—
80.000,—	160.000,—	4.214,—	702,33

5-LETNO VARČEVANJE

- Posojilo znaša 250 % pologa. Rok vračanja: 30 let

1.200,—	3.000,—	67,—	11,17
5.000,—	12.500,—	279,—	46,50
10.000,—	25.000,—	557,—	92,83
50.000,—	125.000,—	2.781,—	463,50
70.00			

Kako smo delali v lanskem letu

Zaradi visoke naklade ter še povečanih naporov celotnega kolektiva je Dolenjski list lani dosegel razveseljive finančne uspehe in znatno okreplil svoje sklade, naročnina pa zavoljo vedno večje režije in raznih podražitev spet pokriva komaj 49% dejanskih stroškov, potrebnih za redno izhajanje tisknika.

Na podlagi 33. člena zakona o tisku in drugih oblikah informacij ter v zvezi z 49. členom temeljnega zakona o časopisih podjetnih in časopisih zavodov objavljamo LETNO POROČILO DOLENJSKEGA LISTA ZA 1968.

DOLENJSKI LIST je imel lani tak pravni položaj kot vsa prejšnja leta: bil je soddelek za tisk in propagando pri občinski konferenci SZDL v Novem mestu, vseh 9 občin, izdajatelj lista, pa je imelo enake soustanoviteljske pravice in dolžnosti. DOLENJSKI LIST je redno izhajal ter je v letu 1968 izdal 50 številk časnika, od tega 2 dvojni številki. Skupna letna naklada je znašala 1.502.600 izvodov ali 5 odstotkov več kot predianskim, skupni obseg tiskanih strani letnika pa je dosegel 1388 strani ali 14 odstotkov več kot v letu 1967, ko smo tiskali 1266 strani. Za tisk lista smo porabili

160.639 kg roba papirja (leto dni prej: 138.712 kg).

pod njim. En izvod lista je prišel konec 1968 v občini

Novo m.: na 5,97 preb.
Metlika: na 6,40 preb.
Trebnje: na 6,44 preb.
Črnomelj: na 6,82 preb.
Krk: na 7,38 preb.
Sevnica: na 7,67 preb.
Kočevje: na 8,47 preb.
Ribnica: na 8,77 preb.
Brežice: na 8,80 preb.

Redna tedenska naklada je znašala lani 29.463 izvodov, leto dni prej pa 28.645 izvodov. Od skupne naklade so dobili stalni naročniki 1.446.206 izvodov ali 96,25 odst., v kolportazi pa smo prodali 56.394 izvodov ali 3,75 odst. Naklada lista se je lani na področju 9 občin povečala za 1357 izvodov ali 5 odst. Vseh novih naročnikov je imel list lani 4595, list pa je odpovedalo 3098 starih naročnikov; čisti prirastek v enem letu je znašal torej 1861 naročnikov.

V 1967 je prišel 1 izvod Dol. lista na 7,42 prebivalca v 9 občinah, leta 1968 pa se je povprečje povečalo na 7,10 prebivalca. Štiri občine so bile pri tem nad pokrajinskim povprečjem, pet občin pa

Bilanca Dolenjskega lista za poslovno leto 1968

AKTIVA	
Osnovna sredstva	111.210,71
Popravek vrednosti osnov. sredstev	48.054,52
Sedanja vrednost osnovnih sredstev	63.156,19
Stanovanjske hiše	183.706,78
Popravek vrednosti stanov. hiš	3.522,72
Sedanja vrednost stanovanjskih hiš	180.184,06
Banka	97.194,90
Denarna sredstva sklada skupne porabe	3.874,05
Denarna sredstva sklada	
iz stanov. prispevka	7.378,85
Blagajna in porto blagajna	1.420,40
Kupci	170.032,25
Dvomljive in sporne terjatve od kupcev	5.557,80
Dobavitelji	501,70
Drobni inventar	5.947,88
Deleži	20.000,00
Dana posojila	101.297,23
Plačani časopisi za 1969	96,00
Odtegnjeni davki	58,80
SKUPAJ:	656.700,17
PASIVA:	
Predplačila	7.552,60
Popravek vrednosti dvomljivih terjatev od kupcev	2.332,00
Dobavitelji	64.112,25
Popravek vrednosti drobnega inventarja	2.973,94
Ostale obveznosti (Skopje)	3.011,15
Odstopljeni del soc. zavarovanja	865,61
Razne druge obveznosti (sind. podr.)	55,80
Razne druge obveznosti (za DNP)	2.282,87
Sklad skupne porabe	155.171,28
Sklad skupne porabe — stanovanjski prispevki	7.378,85
Poslovni sklad	150.779,87
Sklad stanovanjskih hiš	170.458,46
Dolgoročni krediti za gradnjo stanovanjskih hiš	9.725,60
Rezervni sklad	80.000,00
SKUPAJ:	656.700,17
Knjigovodja:	Glavni urednik:
METOD BELTRAM, I. r.	TONE GOSNIK, I. r.

Vaše zaloge

so mrtev kapital v skladisčih! Razprodajte jih in pomagajte si z denarjem, ki ga boste dobili na ta način! Obvestite javnost in kupce, koliko odstotkov popusta ste namenili za blago iz zalog! Pri tem Vam najbolj učinkovito pomaga oglas v lokalnem tiskniku!

Vsek četrtek

DOLENJSKI LIST

»KARLOVAČKI TJEDNIK« – poslej glasilo 6 občin

V Karlovcu že 17. leto izdaja »KARLOVAČKI TJEDNIK«, glasilo SZDL občine Karlovac in širšega področja nekdanjega karlovskega okraja. List, ki je prikupno in zanimivo urejen, poroča 8. maja letos, da se mu je pred dnevi pridružila občina Slunj, tako da postavlja zdaj za celotno območje nekdanjega okraja Karlovac. »KARLOVAČKI TJEDNIK« pokriva zdaj občine Karlovac, Duga Reka, Ozalj, Virginmost, Vojnić in Slunj. To je hkrati tudi ozemlje, ki ga pokriva lokalna radijska postaja v Karlovcu.

(29,31 odst.), od pogodbenega sofinanciranja 9 ObS za stalne komuniste strani pa je prejel 310.000,00 din (14,86 odstotka). Drugih dohodkov je bilo 230.708,52 din ali 11,06 odstotka.

Izdati liste: za robo papir 291.352,15 din (15,58) za tisk in odpreno lista (tiskarni DELO in PIT) 639.551,31 din (33,72 odst.) oz. skupno za TISK LISTA: 921.903,46 din (49,30 odst.). Za osebne dohodke stalnih delavcev in honorodelavcev DL je bilo izplačanih 514.619,05 din (27,52 odstotka), ostali stroški (PTT, rezija, vsi drugi uredniški in upravnimi stroški lista) pa so znesli 301.563,45 din (16,13 %).

VSEH DOHODKOV je imel lani Dolenjski list 2.086.084,98 din, VSEH IZDATKOV PA 1.869.886,43 din. Positivna razlika znaša 216.198,55 din in je bila razdeljena takole:

v poslovni sklad 28.032,06 din (za stalna lastna obratna sredstva), v neobvezni rezervni sklad 80.000,00 DIN in v sklad skupne porabe 108.166,49 din (za stanovanjske potrebe delavcev DL ter za pokritje sklada).

POVPREČNI OSÈBNI DOHODEK delavcev pri Dol. listu je znašal lani 1591,11 din (oz. 2 odst. več kot v 1967); osebni dohodek novinarjev je znašal 2026,52 din (8 odst. več kot v 1967), osebni dohodek delavcev v upravi lista pa 1086,63 din.

Primerjava uspehov z letom 1967

V primerjavi s poslovnim letom 1967 je Dol. list lani dosegel naslednje uspehe:

— naročnina in drobna prodaja lista se je povečala skupno za 35,46 odst.;

— skupni dohodek vseh objavljenih oglašev se je v tem letu povečal za 37,56 odst.;

— celotni dohodek lista se je povečal za 29,07 odst.;

— dohodek za razdelitev se je povečal za 41,50 odst.;

— skupni znesek za osebne dohodke se je povečal za 20,64 odst.;

— v skladu je vložil kolektiv 140,43 odst. več kot v letu 1967;

— delitveno razmerje med osebnimi dohodki in skladu je znašalo lani 70,42 : 29,58;

— število zapostenih pa se je v povprečju povečalo od 13,75 v 1967 na 16,20 zaposlenih v 1968. .

Pogodbeno sofinanciranje 9 ObS za stalne komuniste strani se je lani glede na konkretno zneske znašalo za 1.21 odst. v skupni strukturi dohodkov DL pa je dosegalo samo še 14,86 odst. (v letu 1967 je dosegalo 19,41 odstotka vseh dohodkov lista).

Naročnik še vedno ne prispeva niti polovico stroškov

Zaradi večjih stroškov v tiskarni, povečane režije, povečanega obsega lista in naročkov za redno izhajanje do-

Tovariš Tito o tisku, radiu in televiziji

V našem tisku, radiu in televiziji smo dosegli zelo pomemben napredok. V zadnjih letih se je občutno obogatila vsebina dnevnega časopisa, dobili smo nove izdaje dnevnikov in tehnikov, povečal in obogatil se je program naših radijskih postaj in televizijskih studijev. Cutiti je, da nam je uspelo vzgojiti soliden časnikarski kader. Na predovali smo tudi pri krepljivosti modernizaciji grafične baze in tehničnih sredstev radia in televizije.

V naši državi obstoje zelo dobre možnosti za delo časnikarjev. Svoboda pisanja pa zahteva tudi večjo odgovornost časnikarjev, zlasti časnikarjev — komunistov. Časnikar ne sme tekati za senzacijami tudi ne sme sprejemati nedokazanih informacij od vsakega posameznika; uporabljal mora samo dokazana dejstva, ker bo to pomagalo odstranjevati razne deformacije.

Zavedati se moramo, da absolutiziranje in stihijsko delovanje tržnih zakonov na področju tiska ter boj za naklado za vsako ceno — tudi tedaj, če postaja to samo sebi namen — nujno vodiči k vdoru stihije, slepega komercializma, malomeščanskega senzacionalizma, plaže, kiča, nekulturne in popuščanja primitivnemu okusu.

Ne gre za omejevanje delovanja tržnih zakonosti v škodo naklade na področju tiska, temveč za zavestno družbene obvladovanje teh zakonitosti. Gre za odgovornost časnikarjev, predvsem časnikarjev — komunistov, in njihove dolžnosti, da vsebino časopisov, izdaj in oddaj izpolnijo s tako kvaliteto, da bo posem v skladu s potrebami naše samoupravne socialistične družbe.

Bistvo je torej v zavestni akciji časnikarskih kolektivov, zlasti komunistov v njih, za zagotavljanje jasne idejne in politične usmeritve v tisku, na radiu in v televizijskih oddajah.

Potrebno je urediti tudi razmerja med sredstvi obveščanja in njihovimi ustanovitelji, da bi bile njihove pravice in odgovornosti jasno določene.

Podpirati in spodbujati je treba kvalificirano, poglobljeno in dokumentirano obravnavanje aktualne družbene-ekonomske, politične in mednarodne problematike. To bo mogoče dosegiti, če se bo tudi na tem področju razvijala integracija in če se bo časnikarsko-publicistična obdelava posameznih pomembnih problemov opirala na solidno razvito dokumentacijsko službo in če bodo vse oblike časnikarstva — tudi analitični komentarji in študijski članki — sistematsko negovane in materialno stimulirane.

Časnikarski kolektivi se nikakor ne bi smeli zapirati v svoje okvire. Ena od njihovih glavnih obveznosti bi morala biti organiziranje širokega, kvalitetnega sodelovanja z ljudmi zunaj časnikarstva.

Ponekod se dogaja, da plavajo z vodnim tokom, popuščajo nerealnim zahtevam, delajo kompromise z nenacelimi stališči, podlegajo nekulturnemu okusu in podobno. Imamo tudi pojave demagogije, ki dobre podporo stališča, za katere vemo, da so nerealna s stališči naših materialnih možnosti. Časnikarski kolektivi, zlasti komunisti v njih, bi morali odločeno nasprotovati vsem takim težnjam. Pri pisanju in urejanju časopisov ter radijskih in TV oddaj bi morali dosledno vzemati načelne pozicije.

(Iz uvodnega poročila tovariša Tita na 9. kongresu ZKJ)

ščanja različnih drugih stroškov se je lani polna lastna cena za 1 izvod lista povečala na 121,44 Sdin. Z letno načrtno 3200 Sdin je prispeval naročnik za kritje stroškov ene številke 61,54 Sdin (oz. 49 odst.), uprava lista pa je moral dodatno k temu zbrati s pomočjo oglašev, sofinanciranje občin in z drugimi lastnimi dohodki še manjšajočih 62,90 Sdin (oz. 51 odst.).

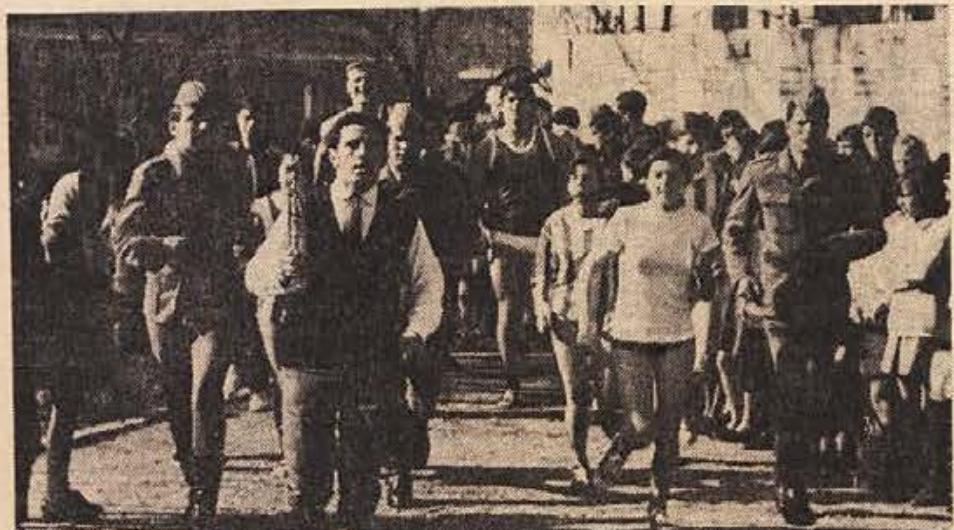
Naročnina se lani ni povečala, čeprav predstavila komaj 49 odst. dejanskih stroškov za redno izhajanje do-

Dvajset samorastniških let

»Dvajset let in nekaj številki čez je minilo od takrat, ko je izšla v Soboti prva številka Ljudskega glasa. Bodrino besede uredniškega upravnika iz tiste prve številke so se ohranile. Dve desetletji so jih na tak ali drugačen način izpolnjevali številni sodelavci lista, ki mu ob rojstvu nihče ni mogel prerokovati kolikšen bo njegov življenjski vek. »Vi niste navadni otroci, vi ste samorastniški...« se je izpolnjevalo kot po izročilu, ki je menda enako za vse pokrajinške liste. Bili so očetje, toda očetovstvo je bilo vedno sporno. Ne samo tradicija, tudi ne samo naključje, temveč veliko idealizma vseh onih, ki so se odločili, da bodo vztrajali nastaviti družbi zrcalo, to je bilo tista, kar je list ohranjal pri življenju. Bil je odraz razmer, trdoživ, s hotenji za več kot je vsak te-

JUS MAKOVEC
glavni urednik VESTNIKA v Murski Soboti (iz uvodnika ob nedavni 20-letnici izhajanja Vestnika)

Čestitke mladih potujejo v Beograd ...

Štafeta mladosti s pozdravi predsedniku Titu za 77. rojstni dan je letos v enem dnevu (24. aprila) obšla vso širšo Dolensko (slike od zgoraj navzdol): zjutraj ob 8. uri so jo svečano sprejeli v Kočevju (foto: F. Brus), šla je skozi Crnomelj in se dopoldan so jo Metličani na Jugorju predali Novomesčanom (foto: S. Dokl). Vojak Janez Krolič iz novomeske garnizije jo je po slovesnosti na Stadionu bratstva in enotnosti odnesel proti Prekopi, kjer so jo prevzeli Krčani. V Brezicah je letos tabornike odreda Matije Gubca doletela ta čast, da so nesli štafetno delico skozi mesto (foto: J. Teppey), v Sevnici pa so jo na tribuno prinesli mladi telovadci (foto: F. Pavkovič).

DOPISNICA

Upravi
DOLENJSKEGA LISTA,

NOVO MESTO

V 999 tednih je izšlo doslej skupno
izvodov Dolenskega lista.

Ime in priimek:

Točen naslov:

TUKAJ ODREZITE IN NALEPITE NA DOPISNICO!

Ali uganete?

Ob svoji tisoči številki vabi DOLENJSKI LIST vse naročnike in bralce k reševanju spodnje nagradne uganke: KOLIKO ZNAŠA DOSEDANJA SKUPNA NAKLADA POKRAJINSKEGA TEDNIKA ŠIRŠE DOLENJSKE? — Za 20 najboljših odgovorov: 20 denarnih nagrad!

Danes je izšla tisoča številka DOLENJSKEGA LISTA, ki je začela izhajati v Novem mestu 17. februarja 1950 kot takrat najmlajše glasilo Osvobodilne fronte za okraje Ornomelj, Novo mesto in Trebnje. Ob tej priložnosti se spominjamamo vsem starih in novih, starejših in mlajših naročnikov ter bralcev domačega pokrajinskega tednika, zdaj glasnika Socialistične zveze delovnih ljudi 9 občin našega področja.

Tisoč številk — tisoč tednov! To je le malo manj kot 20 polnih let. Teden za tednom pa odhaja med naše bralce na tisoče in deset tisoč številk našega lista. Zato smo jim ob današnjem, malce jubilejni priložnosti, sklenili zastaviti naslednje vprašanje:

koliko izvodov Dolenskega lista je bilo tiskanih v vseh 999 tednih, odkar izhaja pokrajinski časnik širše Dolenske?

Sveda mislimo pri tem na skupno številko vseh tiskanih in razposlanih izvodov domačega časnika za vse leta nazaj.

Kako pa naj to uganemo, boste vprašali. Želimo vam malo pomagati, da boste nato lažje sami uganili ali pa morda kar izračunali našo »uganko«. Najprej tale podatek: vsako leto izide 52 številka Dolenskega lista, leta 1950, ko je časnik prvkrat izšel, pa jih je izšlo samo 43. Včasih, pred prazniki ali drugimi priložnostmi, izdamo tudi dvojno debelejšo številko; takih številk je bilo v 19 letih 26.

In koliko izvodov ste tiskali vsak teden v preteklih letih? To je vaše drugo vprašanje. Tudi nanj vam odgovarjamo, čeprav ne do kraja, saj bi potem morali vi številke samo še pomnožiti, pa bi uganko rešili. Seznamimo vas z zanimivim podatkom: za vse leta nazaj vam navajamo naklade, ki jih je imel naš teknik ob zadnjem številku v letu, torej v zadnjem decembrskem tecnu. Tako smo ti-

konec 1950 —	3.000	izv.	DL
konec 1951 —	4.900	izv.	DL
konec 1952 —	6.450	izv.	DL
konec 1953 —	7.800	izv.	DL
konec 1954 —	7.850	izv.	DL
konec 1955 —	11.050	izv.	DL
konec 1956 —	11.400	izv.	DL
konec 1957 —	11.110	izv.	DL
konec 1958 —	12.250	izv.	DL
konec 1959 —	14.500	izv.	DL
konec 1960 —	16.920	izv.	DL
konec 1961 —	17.900	izv.	DL
konec 1962 —	19.540	izv.	DL
konec 1963 —	21.260	izv.	DL
konec 1964 —	24.350	izv.	DL
konec 1965 —	23.030	izv.	DL
konec 1966 —	26.540	izv.	DL
konec 1967 —	29.110	izv.	DL
konec 1968 —	30.900	izv.	DL
15. maja 1969 —	31.830	izv.	DL

Zdaj vas verjetno zanimalo še letna povprečja naklad Dol. lista za posamezna leta — ne, tu vam ne bomo ved pomagali. Sami jih morate uganiti, kar pa niti ni tako težko. Že iz gornje lestvice je razvidno, za koliko sto ali tisoč novih naročnikov se razlikuje npr. naklada zadnjega tedna v decembri 1967 od naklade zadnjega tedna v decembri 1968. Če uganete oz. približno izračunate letno povprečje in ga pomnožite nato z 52, že imate na dlanu približno letno naklado našega lista.

Na 10. strani današnje številke imate tiskano poročilo našega tednika za preteklo poslovno leto; v njem je med drugim tudi številka o naši lanski celoletni nakladi. No, če si jo ogledate, imate spet v rokah nov napotek do rešitve gorej uganke.

In nagrada za rešitev uganke?

Tudi na to smo mislili! Kdo bo sodeloval pri uganjanju naklade Dolenskega lista v njegovih dosedanjih 999 tednih, bo lahko delezen ene izmed spodnjih nagrad:

1. nagrada 100 din

2. nagrada 50 din

18 nagrad po 10 din

Prvo nagrado bo dobil odpošiljalci dopisnice, ki se bo najbolj približal dejanski nakladi našega lista v zadnjih 999 tednih. Ostale nagrade bodo razdeljene po istem načelu in zaporedju. Ce bi za prvo ali drugo nagrado prišli dve enaki rešitvi, si bosta lastnika odgovorov nagrado razdelili.

Kaj je treba narediti?

Gornjo »dopisnico« v okviru tega sestavka izrezite, izpolnite in nalepite na pravo dopisnico, ki jo pošljite na naslov: Uprava Dolenskega lista — NOVO MESTO, p.p. 33. Na vaš odgovor bomo cakali do petka, 6. junija 1969, ko bomo ob navzočnosti nekaterih naših naročnikov ugotavljali, kdo je »zadel« pravo naklado ali pa se ji je najbolj približal.

Poskusite — samo 30 par vas stane dopisnica, da nanjo nalepite svoj gornji odgovor! Sebi in vsem našim naročnikom boste pripravili prijetno presenečenje, ko boste uglichali, koliko izvodov svojega tednika je naš domači list v teh 999 tednih doslej že poslal med naše ljube Dolenje.

Za sodelovanje pri nagradni uganki — vnaprej iskrena hvala in lep pozdrav z vabilom, da se tudi vi udeležite reševanja naše »jubilejne skrivank!«

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
DOLENJSKEGA LISTA

kultura in izobraževanje

ZBORNIK »NOVO MESTO 1365—1965«

Založba OBZORJA iz Maribora in DOLENJSKA ZALOZBA iz Novega mesta pred dnevi dobili iz tiskarne ČP »Mariborski tisk« dolgo pričakovano delo: zbornik prispevkov za zgodovino Novega mesta. Zbornik razprav za zgodovino dolenske metropole prihaja bralcem v roke žal s štiriletno zamudo, a smo ga vseeno veseli: dragocen pripomoček in nadve zanimivo branje bo za vse, ki jih zanima preteklost Novega mesta in pokrajine, v kateri se počasa osredinje mesto s skoraj tritisoletno poselitvijo. Knjiga »NOVO MESTO 1365—1965«, prispevki za zgodovino mesta bo prišla v knjižnice prihodnjih let. Več bomo poročali o njej v kratkem.

Starotrščani bodo plesali na balkanskem festivalu v Ohridu

Starotrščki folklorna skupina s tamburaši je v svojih slikovitih nošah in s starimi svetobrnimi običaji posebno privlačna za gledalce. Niččesarne je je skupina večkrat povabljena na nastope tudi v drugih krajih. Dosej so razen na jurjevanju v Ornomiju že dvakrat nastopili v Kamniku, na Kmečki ohrsti v Ljubljani, letos pa pridejo celo na Ohrid. Najprej bodo 31. maja spet nastopili na ohrsti v Ljubljani, v začetku junija bodo sodelovali na jurjevanju, julija pa bodo plesali na balkanskem folklornem festivalu na Ohridu. To je zanje se posebna čast, saj pri nas ni došlo tako kvalitetnih skupin, da bi lahko nastopile na mednarodni prireditvi.

Ivan Beznik razstavlja v Novem mestu

V mali dvorani Dolenjske galerije v Novem mestu razstavlja svoja slikarska dela Ivan Beznik, profesor filozofije na novomeški gimnaziji. Razstava obsegata 28 del, ki jih je Beznik ustvaril v svojih dijaških letih, sprva v Bohinjski Bistriči in kasneje v Ljubljani. Razstava v Dolenjski galeriji bo odprta do 10. junija in bo obsegala Izbor olj. graf. litografij in risb.

Mali kulturni barometer

■ CANKARJEVA RAZSTAVA V PRAGI — V baročni knjižnici mestnega Stražorja v Pragi so razstavili 204 izdaje del Ivana Cankarja. S tem so na Češkoslovenskem lepo pocastili pol stoletja smrti velikega slovenskega pisatelja.

■ SLOSKA RAZSTAVA — Ob 100-letnici obveznega šolskega na Slovenskem je Slovenski šolski muzej v Ljubljani priredil posebno razstavo. Pokrovitelj je dr. France Hodevar, podpredsednik republikega izvršnega sveta. Muzej je ob tej priložnosti natisnil obsežnejši zbornik o slovenskem šolskemu.

■ SEĐMINA. ŽE NA PLATNU — Jugoslavanska kritika je dokaj ugodno ocenila najnoviši slovenski celovečerni film »Seđmina«, ki ga je po istoimenskem romanu Bojana Župančića posnel Matjaž Kloplčić. Kritiki hvalijo predvsem glavne vloge v filmu. Upamo, da bo film kmalu dostopen tudi širši javnosti.

van Lacković: NA SEJMU

Kregar in sonatni večer

V Kostanjevici je odprta retrospektivna razstava del akademskega slikarja Staneta Kregarja

V okviru XIV. Dolenskega kulturnega festivala so 13. maja v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici odprli retrospektivno razstavo del akademskega slikarja Staneta Kregarja. Umetnika je predstavil in spregovoril o njegovih bogati likovni ustvarjalnosti Aleksander Bassin, umetnostni kritik iz Ljubljane. Zatem sta imela koncert slovenska umetnika iz Italije, flavitelj Milos Pahor iz Vidma in cembalistka Dina Slama iz Trsta.

Aleksander Bassin je razdelil Kregarjev umetniški razvoj na tri glavne postaje: nadrealizem, prehod v miselnost fantastika, optimistična fantastika. Prehod iz enega v drugo razvojno obdobje pri Kregarju ni načaden z značilno prelomnico, marveč je novo obdobje logična posledica prejšnjega. Pri ogledu razstave malce bolj pozorno otoči to tudi opazi.

Flavitelj Milos Pahor in cembalistka Dina Slama sta na koncertu izvajala Benedettove, Bachove, Marzolove, Merkujeve, Ramovševe in Vrabčeve skladbe, pretežno sonate. Koncert ob pričaznih svečah je izvzenel v čudovito sozvočje cembala in flavte, za obiskovalce pa je bila prireditev res enkratno doživetje.

Umetniškega večera v Lamutovem likovnem salonu se

Jutri razstava v Krškem

V krški galeriji bodo jutri, 23. maja, ob 19.30 odprli tretjo skupinsko razstavo krških ustvarjalcev, članov krškega kluba likovnih amaterjev. Okoli 20 avtorjev bo razstavilo 40 likovnih del, predvsem olj in pastelov. Na ovoritvi bo tudi recitacijski večer večjega izbora pesmi Andže Salmoč iz Leskovca.

Razstava v krški galeriji

Z nedavno razstavo skupine Draga Trščarja se je predela vsta letnje prireditve v krški galeriji. V tem spodnjeposavskem hramu umetnosti bodo obiskovalci videli še najmanj sedem likovnih prireditve. 23. maja bodo v galeriji gostovali s svojimi deli član krškega kluba likovnih amaterjev. V začetku junija pa bodo v galeriji na ogled otroške grafike. Razstavo bodo odprli s koncertom, ki ga bo pripravila glasbena šola. Pred dnevnim borca je predvidena otvoritev razstave del tržaškega grafika Lojzeta Spacala. V drugi polovici avgusta bo v Krškem razstavil svoja dela Maksim Gaspari, za njim pa v prvih dneh septembra v Franciji živeči češki umetnik Jaro Hilbert. Septembra ali oktobra bodo razstavice krške galerije zasedla novejše dela brežiškega slikarja Mira Kuglerja. Za konec leta bodo razstavili fotoamaterji uspele fotografije. Razstava bo ob 25-letnici obstoja krškega fotomatferskega kluba.

»Tri sestre« v Kostanjevici

A. P. Čehova drama »Tri sestre« je v soboto, 17. maja, uprizorjilo mariborsko-gledališče v Kostanjevici. Za Kostanjevico, ki je s prireditvami XIV. dolenskega kulturnega festivala že močno razgibalal kulturno dejavnost, je bilo gostovanje mariborskoga gledališča pomemben kulturni dogodek.

Kettejeva novomeška »Zadruga«

Dragocena razstava v novomeški Studijski knjižnici

V počastitev 70-letnice smrti modernista Dragotina Ketteje in novomeških »zadržanov ter v spomin dr. Rudolfa Moleta, ki je ohranil zapisnik v arhiv novomeške dijaške »Zadruge«, so v studijski knjižnici Mirana Jarca v Novem mestu postavili razstavo dokumentov o novomeški »Zadrugi«.

Razstava vsebuje ohranje ne kopiske novomeških »za-

družanov«, urejene po sejah tako, da dobri obiskovalec dober vpogled v dejavnost te skrivne organizacije. Dokumenti sodijo v šolsko leto 1896/97. Predsednik »Zadruge« je bil Bojan Drenik, gojilna moč pa Dragotin Kette. Od stirih članov se je novomeška »Zadruga« povečala na enajst in lahko začela uspešno delovati po zaslugu prejšnje literarne skupine na novomeški gimnaziji, ki je v poletnem semestru sol. leta 1896/97 izdala dijaška lista »Ilirijo« in »Vigred«. Duhovni oče teh literarnih prizdevanj je bil prezgodaj umrli Fran Šešek, ki je postal kasnejši tajnik Kettejeve »Zadruge«. »Zadruga« je poleg pisane besede gojila tudi govorštvo in debato, pri književnosti pa kritiko. »Zadržanje« so se shajali v Kettejevem kandijskem stanovanju, kjer je pesnik bival pred prestolnico pod Marof.

Dr. Rudolf Molet, znani slovenski kulturni delavec, se je v času visokošolskih študij družil s Franom Šeškom, ki je hrani zapisnik in arhiv novomeške »Zadruge«. Po zgodnji Šeškovi smrti v Novem mestu je dobil v varstvo arhiv in ga skrbno hrani. Zastupil ga je novomeški študijski knjižnici. Razstave v avli knjižnice je dopolnjena še s Kettejevimi knjižnimi deli in rokopisi.

PETER BRESCAK

NOVI KNJIGI

■ SPRIJENE ZIVALI. — Pisatelj Vercoors, s pravim imenom Jean Bruller, rojen Pariz, po poklicu elektroinženir, je v romanu »Sprijene zivali« obdelal zanimivo vprašanje, ubranje na misel, skaj smo ljudje. Veskoški je v romanu iskal odgovor na vprašanje, kaj je pravzaprav clovek, kaž ga loči od žirala. Roman je v predu Lojzeta Uršica izdel kot 101. zvezek zbirke Ljudska knjiga, ki izhaja pri Prelešovi družbi.

■ NA DUCAT CENEJE. — Povest iz sodobnega ameriškega življenja, napisana sile lahkočno, zanimivo — »Na ducat ceneje«, izpod peresa Franka in Ernestine Gilbert — je pravzaprav groteska v vodi skozi malenkosti, s katerimi je preobložen sodobni clovek z nove celine. Knjiga je vedno branja, branja za zabavo. Iz angleščine jo je prevedel August Petričič, izdala pa Preleševa družba v zbirki Ljudska knjiga, ki izhaja pri Prelešovi družbi.

■ PRESENOV KOLEDAR za leto 1969. — 1. Mimi Malenšek: BALADA O STAREM MLINU, roman. 2. Kamen Kalcev: DVA V NOVEM MESTU, povest. 3. Smiljan Rozman: LOV ZA UKRADENIMI MILIJONI, mladinski povest. 5. Prof. Branislav Bošić: ZGODOVINA SLOVENSKEGA NARODA, 6. France Verbine: SLOVARČEK TUJK IN KRATIC. 7. Dr. Karl Sumenjak: DA BI OSBALI MLADI IN ZDRAVI. Vseh sedem knjig bodo prejeli člani Preserove družbe za Cianarino 30 dn. v plativo vezane (razen koledarja) pa bodo veljale 15 dn. din.

PRESERNOVA DRUŽBA Ljubljana, Prakšova ul. 1 p. 41/I

VSJ NAROCNIKI BODO SODELOVALI PRI VELIKEM NAGRADNEM ZREBANJU!

RAZPIŠ

festivala narodno-zabavne glasbe, ki bo 26. in 27. septembra 1969 v Ptaju

Radio Ptuj bo v letosnjem letu v okviru praznovanja 1900-letnice mesta Ptuja priredil festival narodno-zabavne glasbe oz. izrečanje že znanih novomeških narodno-zabavnih ansamblov Slovenije in Hrvatske.

Festival bo 26. in 27. septembra 1969 v Ptaju. Zaradi veljajo slednji pogoji:

1. Vsak ansambel bo lahko nastopil z dvema skladbama, od katerih mora biti vsaj ena vokalna.

2. Skladbe, ki jih bodo izvajali posamezni ansamblji, morajo biti izvirne, se neposnete in prvič jarožno izvajane. Besedila so zadevna v narejnih preteklo, prekmursko, kajkavsko itd.)

3. Skladbe bo ocenjevala strokovna komisija, ki jo sestavljajo Vilko Avenšek in Boris Kovacic iz Ljubljane ter Mirko Gavrilovič in Pero Gotovac iz Zagreba, en član komisije pa bo je oblastna.

4. Nagrade, ki jih bodo podelili organizator, delovne in družbene organizacije, so:

a) 2000 din ansamblu za najboljšo izvedbo;

b) 2000 din avtorju za najboljšo melodijo;

c) 2000 din pevcu (pevki ali pevčem) za najboljšo izvedbo.

Posebna strokovna komisija bo ocenjevala tudi besedila. Podcenjene bodo tri nagrade, in sicer:

1. nagrada za najboljšo splošno besedilo 1000 din

2. nagrada za najboljšo besedilo v narejtu 750 din

3. nagrada za najboljšo besedilo v narejtu 500 din

Poleg teh nagrad bodo še streljne praktične nagrade, ki jih bodo prispevale delovne organizacije štrom po Jugoslaviji.

3. Ansamblji morajo poslati svoje prijave za sodelovanje na festivalu do 15. junija 1969.

Nostni material z besedili pesmi, s katerimi želite nastopiti na festivalu, morajo poslati do 1. avgusta 1969.

Skladbe, ki bodo izbrane za festival, bo Jugoton odkupil in posnel na ploden.

Radio Ptuj bo organiziral ta festival narodno-zabavne glasbe v sodelovanju z radijskimi postajami Murska Sobota, Čakovec, Varazdin, s torarom gramofonskih ploden Jugoton Zagreb in s odborom za proslavo 1900-letnice mesta Ptuja.

OBCINSKA KONFERENCA SZDI RADIO PTUJ

KOŠARKA

Pričakovali smo, vendar ne tako trdno, da bodo novomeščani košarkarji zlata odpavili z vsemi ekipami. Njihove zmage so gladke in od solidne ekipe lahko še veliko priznajemo. Košarkarji BETI se pa nikakor ne morejo včiveti v tekmovanje. Imajo še vedno težave, ki jih stanejo dragocene točke.

Litija : Novo mesto

56:65

Novomeščki košarkarji so v tem kolu zabeležili že četrto zaporedno zmago prenagali so v Litiji domače košarkarje s 56:56. Zmaga je zaslužena in je Novomeščane prepeljala na prvo mesto. Najboljši v ekipi gostov so bili: 2. Kovačevič, Šplihal in Počvina. Novo mesto: Pirec 12, Šepetavec, S. Kovačevič, Z. Kovačevič 22.

Dr. GORANIC

F. Setina, Blažič 8, Kopač 2, Počvina 5, Šplihal 16, in Bencik.

Sentvid : BETI (Metlika)

56:36

Metliški košarkarji so tokrat pokazali že boljšo igro. Najboljši v njihovi ekipi je bil Pelejac, ki je dosegel 23 zadetkov. Belokranci so imeli precej pripombe zaradi slabe organizacije.

Dr. GORANIC

ODBOJKA

Vse tri dolenske odbokarske ekipe, ki sodelujejo v republiškem tekmovanju, so preteklo nedeljo nudili Novomeščani solidni ekipi, kot da bi izgubili voljo, in nizajo prepridljive poraze. Breštančanec se kar dobro upiral boljšim Jesenčankam.

Novo mesto : Maribor

2:3

Preteklo nedeljo so Novomeščani na Liki kar dobro pestili vodilno odbokarsko ekipo Maribor. Po slabem začetku so se v nadaljevanju razigrali in izgubili v petem setu. Pri Novomeščanih lahko počitamo Penka, Koprnik in Medica.

Sava (Črnuče) : Kočevje

je 3:0

Domačini z novincem v ligi niso imeli previlejega dela. V tretjem setu se je Kočevjarjem nekoliko udarjal, saj so vodili že z 2:1, vendar so tudi ta set zanarvali. Upamo, da se bodo kočevski odbokarji to nedeljo prav postaviti s toskami, saj se bodo srečali doma z Mislinjo.

Jesenice : Breštanica

3:0

Odbokarice Breštanice so govorale na Jesenicah in izgubile

Dolenjci nimajo pravega uspeha

Vse tri dolenske odbokarske ekipe, ki sodelujejo v republiškem tekmovanju, so preteklo nedeljo nudili Novomeščani solidni ekipi, kot da bi izgubili voljo, in nizajo prepridljive poraze. Breštančanec se kar dobro upiral boljšim Jesenčankam.

s 3:0. Vendar ta rezultat ne kaže prave slike na igrišču. Gostje so se dobro bocile in so vse sete izgubile z majhno razliko.

Preteklo nedeljo so Novomeščani na Liki kar dobro pestili vodilno odbokarsko ekipo Maribor. Po slabem začetku so se v nadaljevanju razigrali in izgubili v petem setu. Pri Novomeščanih lahko počitamo Penka, Koprnik in Medica.

Na atletskem pionirskem prvenstvu osonovnih šol Spodnjega Posavskega je nastopilo 200 pionirjev in pionir iz 24 ekip. Nastopili so tekmovalci iz Brežice, Krškega, Sevnice, Leskovca, Cerkelja, Antieča, Globokega, Dobove, Breštanice, Velike Doline, Šentjanža, Podhomja in Kostanjevice. Rezultati: pionirke 1. Zalokar (Leskovec) 8,7; 2. Žerjav (Krško) 8,6; 300 m — 1. Grmovšek (Br) 48,1; 2. Gajski (Velika Dolina) 49,0; višina — 1. Bratanič (Br) 131, 2. Rasinac (Br) 120; daljina — 1. Odevc (Velika Dolina) 3,70, 2. Umet (Senovo) 3,69; krogla — 1. Stepišek (Br) 8,95; 2. Arh (Leskovec) 8,76; ita fija 4 x 60 m — 1. Krško (Žerjav, Golob, Hunar, Mizič) 35,9; pionirki: 60 m — 1. Žirk (Kr) 7,8; 2. Stanjko (Dobova) 7,9; 400 m — 1. Bartovšek (V. Dolina) 59,8; 2. Škočaj (Br) 62,8; višina — 1. Antončič (Br) 165, 2. Zagode (Br);

160; daljina — 1. Čehie (Brežica) 4,70, 2. Božič (Br) 4,79; krogla — 1. Kolar (Br) 10,80, 2. Hrastnik (Kr) 10,74; stafeta 4 x 60 metrov — 1. Brežice (Blažnik, Gašperin, Adamčič, Šepetavec) 31,2. LADO HARTMAN

Franci Kristan prvi

Na republiškem atletskem pokalem prvenstva za starejše mladince in mladince so Novomeščani z ohranjenim ekipo — podprtovana sta bila Lazarjeva in Suhy — osvojili

Kdaj, kje in kdo?

V republiškem moški rokometni ligi bo v Ribnici gostoval Piran Bretščan pri Topolu v Ilirske Bistrici. Delata bodo gostovale v Selcah. V ljubljanskih conskih rokometnih ligah bodo Kremčani gostovali v Radovljici, v Novem mestu pa bo dolenski derbi Novo mesto — Krmelj. Novomeščani Celulozarji bodo doma igrali z vodilnim Dravo, v ljubljanskih conskih nogometnih ligah pa bo Elan gostoval v Borovnici. Bela krajina na Vrhniki, Mirna pa v Ihanu. Košarkarji Novega mesta bodo imeli srečanje s Šentvidom, BETI pa z Pruliami. Odbokarji Novega mesta gostujejo v Kanalu. Kočevjarji pa imajo doma srečanje z Braslovčami.

Pionirke: 1. Jakše (V. vas) 7,9 (nov. dol. rekord), 2. Saje (N. m.) 6,3, 3. Gavzad (Nm) 8,4, 4—5. Kalinovič in Henigman (Nm) 8,6 itd. Pionirki: 1. Sverner (Nm) 7,3, 2. Cvetkovič (Nm) 7,5, 3. Bahne (Nm) 7,7, 4. Forsek (V. vas) 7,9, 5. Pureber (Nm) 8,0 itd.

Novomeščani presenetili

V nedeljo, 12. maja, je bilo v Ljubljani polfinallno tekmovanje za Atletski pokal Slovenije. Nastopili so majhi mladinci in mladinke. Novomeško ekipo je zastopalo kar 33 tekmovalcev, ki so

Drago Perko, ne pa Drago Regvard!

V poročilu s svetovnega consiga prvenstva v speedwayu v Kremelju se je po krativi tiskarne iz Ljubljani vrnila napaka. Tekmoval na Drago Regvard, tenčivo Drago Perko, kot so nas pravilno opozorili tudi nekateri naši bralci.

ATLETIKA

dovrgli odlične uspehe, in se je vedno uvrstila v finali del tekmovanja. Rezultati: ženske — 60 m: 1. Jakše 8,0 (izmenjen dolenski rekord), Henigman 8,6, Kalinovič 8,8, Saje 8,8, Pograjc 9,0, Gašnik 9,1; 100 m — 1. Jakše 13,2, Kalinovič 13,8, Henigman 14,4, Radanovič 14,8, Pograjc 14,6, Gašnik 15,1; 400 m — Končilija 69,9, Krmelj 70,5, Selehar 77,5; 4x100 m — 2. Neve mesto 54,8; višina — 1. Lazar 1,35, Pučko 1,30, Mrvar 1,30, Gestits 1,30; daljina — 2. Saje 4,78; krogla — Bašej 8,87, Grabrijan 8,87; kopje — Grabrijan 17,10, Moški — 100 m: 3. Pureber 12,3, Dragoič 12,3, Šimančič 12,4, Cvetkovič 12,6, Gajščič 13,0; 300 m — Rahne 40,1, Jevšič 41,3, Pungerčar 41,5, Pureber 41,8, Pint 44,0; 110 m ovire — Blažič 21,2, Repše 22,3; 1000 m — 1. Bučar 2,49,0; 4x100 m — 1. Nova mesto 48,5; višina — 1. Dragas 1,36, Blažič 1,50; daljina — 2. Marolt 5,50, Šimunič 5,45, Sverner 5,19, Gajščič 5,17; krogla — 2. Komelj 10,55, Možina 10,51; kopje — Pungerčar 35,95; disk — 2. Možina 27,55. Sd

Brežičani ne poznaajo zaprek

brežičani so na njihovi poti do prvega republike to nedeljo zaustavili borbeni Brežičani, ki so v srečanje vložili vse svoje moći in zmagali v igri, kot so je navdušila gledalce. Najbolj so se odlikovali vratar Berglez, Rovan, Brežič, Berglez, Rovan, 5. Antončič 3, Brežič, Stangej 1, Rovšek 3, Švajšč 1, Lipič, Živčič, Pavlič 2, D. Setine 4 in M. Štefanec.

V PODGORSEK

Brežice : Kranj 15:8

Slovenjgradčane so na njihovi poti do prvega republike to nedeljo zaustavili borbeni Brežičani, ki so v srečanje vložili vse svoje moći in zmagali v igri, kot so je navdušila gledalce. Najbolj so se odlikovali vratar Berglez, Rovan, Brežič, Berglez, Rovan, 5. Antončič 3, Brežič, Stangej 1, Rovšek 3, Švajšč 1, Lipič, Živčič, Pavlič 2, D. Setine 4 in M. Štefanec.

VI. PODGORSEK

Brežice : Kranj 15:8

Brežičanke prihajajo v staro formo; s takmočno igro, kot so jo pokazale v nedeljo, bodo ugnale tudi močnejše nasprotnice. Zmaga je zaslužena, vendar bi bila lahko razliko.

Brežice: Božičnik, Bužančič 3, Molan 2, Zorko 1, Bah 1, A. Mišč 3, Les 2, V. MIŠČ 4 in Kučkar.

V. PODGORSEK

Slovan : Ribnica 17:15

V prvem delu tekme je vse kaže, da se jih bodo Ribnčani pri vodilnem Slovanom precedi našli. Vendar so v nadaljevanju pokazali igro, ki je Ljubljanske presenetila in so izgubili z majhno razliko.

Ribnica: Lovšin, Kersnič, Pužetič, Ponikvar 4, Matelič 3, Abram, Peč, Erčič, Radič 3, Kersnič II 3, Tanko 1 in Lesar 1.

Zagorje : Novo mesto 24:18

Družbeni srečanji zadnjih dveh na letališču se je končalo z zasluženo zmago Zagorjanov. Bili so bolj.

I. HARTMAN

Elan : Domžale 2:0

Bela krajina : Ihan 5:0

Dob : Elan (Novo mesto) 1:3

Od tu in tam

■ KRMELJ — Krmeljski nogometni so v dveh prijateljskih srečanjih premagali Šempšane, obakrat s 5:3. Fantje, ki igrajo za zavaroval, se bodo verjetno kmalu vidičali v tekmovanju. (D. D.)

■ BREZICE — V okviru pravljic 25. maja so se pomorili najmlajši rokometaši in rokometnice iz brežiške občine. Nastopilo je 11 ekip. Rezultati: moški — 1. Brežice 9 took, 2. Pince 7, 3. Dobova 7, 4. Cerknje 5, 5. Ajdovščina 2 in 6. Globoko. Ženske — 1. Pince 8, 2. Brežice 6, 3. Dobova 3, 4. Cerknje 3, 5. Globoko 2. (P. R.)

■ ZUZEMBERK — V drugem kolu področnega tekmovanja v malem nogometu so bili dosegeni pravljicni rezultati. Soteska A je gladko odpravila Dvor, Dobrovoško Toplice pa Sotesko B. Vodenča ekipa Zužemberka pa je v Soteski z težavo premagala horjene Stražane. V vodstvu sta Zužemberk in Soteska A. Rezultati: Stražna — Zužemberk 4:5, Soteska A — Dvor 4:1, Dobrovoško Toplice — Soteska B 2:0. (P. S.)

■ DOBOVA — V prvenstvu rokometne tekme zmagavale lige sta se srečali ekipo Dobova in Gorjek. Zmagali so domačini z rezultatom 22:11. S to zmago so Dobovčani postalni novi kandidati za prvo mesto. Vrstni red sledi v jesenskem delu je bil naslednji: 1. Partizan (Cerknje), 2. Partizan (Lobova), 3. Utganj (Smrtno), 4. Partizan (Svetoška) itd. (H. D.)

■ LJUBLJANA — Končano je prvenstvo Dolenske v krogelnih parci. 2. marmontiano različno enašča krogla je zmagala dvojico Kruščic — Legija. Šest pravljicnih parov pa sodelovalo na republiškem tekmovanju, ki bo na Jesenicih. Rezultati: 1. Kruščič — Legija (Pionir) 33:05, krogjev, 2. Bančič — Mrižnik (Lazurka) 32:05, 3. Turk — Fabjan (Pionir) 31:35, 4. Bračič II — Bračič III (Selcaščina) 30:05, 5. Jane — More (Kriča) 29:04, 6. Mehle — Dravne (Zelenčica) 29:08 itd. (J. M.)

■ BREZICE — Atletika sekcijsa na osonovni šoli bratov Ribarjev je izvedla atletsko prvenstvo Šole. Rezultati: moški — 60 m: 1. Blažnik 8,0, 400 m — 1. Skočaj 52,6; daljina — 1. Božič 5 m; krogla — 1. Kolar 10,80, skok v višino — 1. Germovič 1,60; 200 m — 1. Germovič 21,2; řetez — 1. Germovič 10,55, Možina 10,51; kopje — Pungerčar 35,95; disk — 2. Možina 27,55. Sd

■ CRNOMELJ — Občinski komite ZMS je v počastitev dneva mladosti pripravil športna tekmovanja v petih panogah (malo nogomet, rokomet, košarka, odbokarji, atletika). Največ ekip se je prijavilo za malo nogomet. Odigrane so že več štirinajstek načrtne. Presenečajoča dva rezultata: visoka zmaga druge ekipe gimnazije nad ekipo PKS in zmaga gimnazije prve ekipe nad BELTOM. Rezultati: gimnazija B — PKS A 2:0, gimnazija A — BELT 2:1, PKS B — Kanibarica 3:1, Atletika — osonovna šola 4:0. (A. L.)

■ KRMELJ — V nedeljo po pooldine je bila v Krmelju slovenska otvoritve novega nastavne rokometnega igrišča. Na slavnosti, kjer se je zbralo več kot 200 gledalcev, je predsednik ObZTK Slovenia Vlado Kozamernik izredil sportni objekt njegovemu imenu. S tem je bil kronan trud vseh, ki so prispevali k izgradnji objekta. Krmeljčani so ponosni na novo igrišče in se zahvaljujejo vsem, ki so kakor koli pripomogli k izgradnji. Posebna zahvala gre občinskim skupinam, občini zvezam za telesno kulturo in MESTALNI. Po utovarju je bil rokometni turnir, kjer so sodelovali tri ekipe. Zmagala je prva ekipa iz Krmelja, druga pa druga ekipa Krmelja. Rezultati: Krmelj II — Šempšnica 12:19, Krmelj I — Krmelj II 25:10, Krmelj I — Šempšnica 15:15. Nujuspešnejši zarezec je bil Damjan z 11 zadetki. Sledijo: Šempšnica 10, C. Logar 9 itd. (B. D.)

■ CERKLJE — Okrog 250 učencev osonovne šole se je pomorilo v kroso. Tekmovali so po skupinah. Delki — 1. in 2. razred, 1. Močnik, 2. Videmč, 3. Kovač; 3. in 4. razred: 1. Jabuka, 2. Zlobček, 3. Hrustjak; višji razred: 1. Turšček, 2. Pleterišek, 3. J. Pleterišek, Deklic — 3. in 4. razred: 1. Zlobček, 2. Reteli, 3. Basmik; višji razred: 1

Šolarji in teden mladosti

V počasnitve tedna mladosti so učenci kočevske osmiletke že 20. maja organizirali ali nastopili na raznih solskih, medšolskih in medobčinskih športnih tekmovanjih, ki bodo trajala vse do 24. maja.

Jutri ob 12. uri bo v avli nove osnovne šole v Kočevju koncert, ki ga prireja festivalni odbor ljubljanskih Križank.

24. maja bo v Koncu vasi, kjer je bil ujet narodni heroj Jože Šeško, sprejem učencev višjih razredov kočevske osmiletke v mladinsko organizacijo.

25. maja ob 9. uri pa bo v Likovnem salonu otvoriti razstave likovnih del učencev kočevske osmiletke. Na otvoritvi bo pel otroški pevski zbor pod vodstvom Iveta Staniča. Razstava bo odprta teden dni.

Na Debeli rtic

Letos bo na Debelem rticu letovalo predvidoma 55 otrok iz kočevske občine, za katere bodo zdravnikи ugotovili, da so potrebni okrevari v tem počitniško združenem letovišču mladine. Na letovanju bodo 14 dni, odpotovati pa bodo predvidoma v drugi polovici julija ali začetku avgusta. Osnovni dan bo veljal 20. din. Osnovo bodo morali plačati predvsem starši, nekaj pa bodo predvidoma tudi podjetja. Kandidate za letovanje se zbirajo. Letovanje organizira občinska Zveza prijateljev mladine in kočevsko Društvo prijateljev mladine.

Odnova gostilne

V Petrinji pri Brodu na Kolpi je 17. maja odprtia gostilna Beba Marinc. Gostilna je v lokalnu, kjer je imel do lam gostišče Jakljevič. Gostilnica je lokal, ki ga ima v najemu, povsem na novo opremila.

Denar za zlet bo

V ponedeljek, 19. maja, je bil v Kočevju sestanek — sklicali ga je SZDL — na katerem so se dogovorili, kako bodo zagotovili skupini 35 do 40 kočevskih športnikov potreben denar, da se bodo lahko udeležili letosnjega Zleta bratstva in enotnosti, ki bo prihodnjii mesec v Bihaču. Sklenili so, da bodo denar — gre le za okoli 500 din — zbrali krajenska skupnost, občinska skupščina, občinska konferenca SZDL in občinski sindikatni svet.

Blok ni smetišč!

Nekdo je v novem bloku v Kidričevi ulici v Kočevju čisto lepo in prav napisal obvestilo in ga obesil ob vhodu:

»Prosimo stranke, da ne mečejo krp in podobnega v stranišča, kot se je že opazito. Za to je smetišče!«

Neznani stanovalec pa je prispeval:

»Prosim, pokažite, kje je smetišče?«

Stanovalci namreč ne vedo, da bi bilo kje v bližini kakšno smetišče, blok pa nima niti smetnjakov, čeprav so v njem stanovalci že okoli 20 dni.

RAZGOVOR S PREDSEDNIKOM OS KOČEVJE MIROM HEGLERJEM

„Letos proračun ne bo spremenjen“

Nekateri zahtevajo večje dotacije iz občinskega proračuna — Možnosti za zvečanje dotacij ni, ker ni denarja — Za vzgojo in izobraževanje bo šlo letos občutno več kot preteklo leto

»Premalo dotacije iz občinskega proračuna dobimo,« je po sprejemu občinskega proračuna ugotovilo več organizacij, organov in drugih v kočevski občini. Nekateri so na svojih sestankih predlagali, naj bi občinska skupščina ponovno proučila svoj proračun, nekateri pa so na razne drugačne načine skušali dobiti za svojo dejavnost več denarja.

Zaradi takih zahtev smo obiskali predsednika občinske skupščine Mira Heglerja in ga vprašali, ce bo občinski proračun zaradi takih zahtev kaj spremenjen in ce so kakšne možnosti, da bi nekateri dobili večje dotacije.

Povedal nam je, da proračun ne bo spremenjen. Zarite in potrebe nekaterih poravnakov občinskega proračuna pa so res občutno večje kot možnosti proračuna.

Otisti občinski proračun se bo letos zvečal karaj za slab odstotek, ker bo občutno več dobila temeljna izobraževalna skupnost. Tako je lani dobila TIS 4 milijone 233.000 din iz občinskih virov (nekaj pa je imela še ostalih dohodkov), letos pa

bo dobila 4 milijone 390.000 din (iz občinskih virov). Ce občinska skupščina ne bi zagotovila TIS letos toliko denarja, potem ne bi dobili 780.000 din dotacije RIS in bi bila zaradi tega šolstvo in občinski proračun še v večjih težavah, kot sta že.

Pionirji obiskali miličnike

Na dan javne varnosti, 13. maja so pionirji prometniki iz osnovne šole Kočevje obiskali kočevske miličnike, jim čestitali za praznik in izročili čopek cvetja. Miličniki so nato ponavljali pogostost, jim pokazali svoje tehnične naprave in jih seznamili s svojim delom.

Veliko zahteve — malo denarja

Danes, 22. maja, bo v Kočevju sestanek predstavljkov krajevnih skupnosti, na katerem se bodo pogovorili o virog krajevnih skupnosti za letos. Letašnjih občinskih proračunov predvideva, da bo porabljenih za dotacije krajevnim skupnostim 40 tisoč din (in še 80 tisoč din iz cestnega sklada), medtem ko so krajevne skupnosti zahtevale za izpopolnitve svojih letošnjih programov dela okoli 500 tisoč din. Sestanek sta sklicali občinska skupščina in občinska konferenca SZDL.

Razmerje med denarjem, ki gre za šolstvo (TIS), in čistim občinskim proračunom znaša letos 51,2 : 48,8 v korist TIS. S takim sorazmerjem je kočevska občina med tistimi v Sloveniji, ki namejajo največ za šolstvo.

Občinski proračun pa bi se znašel še v večjih težavah, ce ne bi občinska skupščina zvišala prispevne stopnje od 3,95 odstotka na 5,40 odstotka (nova stopnja velja od 1. maja) — lani je znašala 4,74 odstotka.

Zaradi vsega tega ni nobenih možnosti, da bi proračunske izdatke letos v kočevski občini zviševali, razen tega, da si skupščina ne more privoščiti zviševanje proračuških dohodkov na ta način, da bi predpisala nove prispevke, ker so že sedanj razmeroma visoki.

Veselica pri Rožnem studencu

Kočevska mladina pripravlja pred dnevom mladost v športnih tekmovanjih z vojaki ribniške garnizije in mladino iz drugih krajev. Razen tega bo organizirala 24. maja v Rožnem studenou veselico. Ce bo slabo vreme, bo namesto veselice ples v dvorani množičnih organizacij. Zamisel o organiziranju veselice so dali mladim odrasli, češ da si na ta način lahko prislužijo nekaj denarja, ki ga potrebujejo za delo svoje organizacije. Podobno si namreč pomagajo tudi nekateri druge organizacije, če jim občinska dotacija ne zadošča za uspešno delo.

V Kočevju bodo gradili vzgojnovarstveni zavod

O tej gradnji naj povedo svoje mnenje še občani na javni tribuni, ki bo meseca junija

Svet za otroško varstvo pri temeljni izobraževalni skupnosti Kočevje je imenoval komisijo, ki bo sestavila program bodočega otroškega varstva.

Komisija je že razpravila o stanju otroškega varstva v Kočevju in ugotovila, da otroško varstvo nima osnovnih pogojev za uspešno delo. Otroško varstvo ima dve zgradbi, nobena pa ni primerna. Komisija je ugotovila, da se pogoji otroškega varstva ne bi izboljšali niti z večjo preureditvijo teh dveh stavb.

Krvodajalska akcija uspela

Krvodajalski akciji, ki je bila v Kočevju od 13. do 15. maja, se je odzvalo 763 občanov. Od klonjenih je bilo 90 občanov, 673 pa jih je dalo kr.

In sicer skupaj 21.552 cm. Za kočevsko občino znaša letos krvodajalski plan skupno 800 odzvezmov, vendar bo v Kočevju letos še en odzvezni dan, in sicer 4. novembra.

Krvodajalci so darovali letos po 3 dl krv, kar je nekoliko več kot v preteklih letih (zato je bilo letos tudi več od klonjenih), vendar še redno okoli 2 dl manj, kot jo običajno odzvezajo v drugih državah.

Po temeljiti proučitvi vseh možnosti in ogledu podobnih zavodov v Ljubljani je prišla komisija do sklepa, da je najpametnejše zgraditi novo stavbo in tako za daljše obdobje rešiti to zadevo. Predlagala je tudi, naj bi stavba stala na zemljišču med Cesto na stadion in Rinzo.

Svet za otroško varstvo je predlog komisije osvojil, razpravil pa je tudi o finančirjanju gradnje. Ugotovil je, da bi gradnjo plačali z denarjem, ki priteka v obliku prispevka za otroško varstvo (prispevek je bil uveden leta), s kreditom Kreditne banke in krediti iz republiških virov.

V začetku junija bo krajenska skupnost Kočevje sklicala javno tribuno, na kateri bodo lahko vsi občani povedali svoje mnenje o predlagani gradnji nove vzgojno-varstvene ustanove.

TRGOPROMET obdaril upokojence

Trgovska podjetja TRGOPROMET iz Kočevja je za prvomajski praznike letos že drugič pogostilo svojih 11 upokojencev in jih sudi nagrajilo z denarjem. Pogostitev je bila v hotelu. Upokojenci so kolektivu TRGOPROMETA zelo hvaležni za pozornost.

DROBNE IZ KOČEVJA

■ ■ ■ NOVI UPRAVNI ODBOR krajevne organizacije ZB za Kočevje, Trate in Mahovnik je 14. maja izvolil za predsednika Jozeta Zagarija, za tajnika Alojza Henigmana in za blagajnika Alojza Marincu. Član UO so: Franc Obošt, Ivan Zgorni, Janež Adamič, Vinko Muhič, Pavle Debeljak, Stane Frank, Rezka Lavrič in Rezka Berian. Predsednica nadzornega odbora je Gizela Štefko, članica pa Alojz Hočevar in France Kersnik. Izvolili so izvršilni odbor, komisijo za vprašanja invalidov, komisijo za rekreacijo, iz leta, tovaristična srečanja in organizacijo očitnih pogrebov ter komisijo za pomoč bočencem NOV.

■ ■ ■ V TRGOVINI NIMA. Jo prve pomoci in všečne vrvi, kar bi moralj avtomobilisti po novih predpisih imeti med vozijo s seboj. Upamo, da bodo prometni miličniki do avtomobilistov prizanesljivi vsaj do takrat, dokler ne bodo vozniki te opreme lahko kupili. Šolnike za trgovinu imajo, vendar stanejo kar 45 din. Verjetno želi nekdo zaradi predpisov na lahek način zaslužiti precej denarja.

■ ■ ■ PODSTAVKI IN POSODE z okrasnim cvetjem so po Kočevju že razpostavljeni. Zal pa so parki se vedno precej neurejani. Matematiki tretjih in cetrtih razredov bodo imeli občinsko tekmovanje 8. junija.

■ ■ ■ PRVE KRAJE ali poskušali kraj v novem bloku v Kidričevi ulici so že mimo, čeprav se so stanovalci komaj dobro vse žili. Iz kleti so nekemu šolariju izginili stripi, kar daje slutiti, da so bili na obisku otroci iz sosednjih stavb. Francetu Čankarju pa so razstrelili in se bolj zdrobili šrepnine, ki jih je zbral na Pridrihtnju. Jih lepo ureči, obesil na kartono in označil. Shranjene je imel tudi v kleti, zbiral pa jih je skupaj z drugimi izkopaninami in zgodovinskimi zanimivostmi.

■ ■ ■ KONCERT ZA STARŠE bo 5. junija ob 17. uri v avli nove osnovne šole v Kočevju. Na njem bodo nastopili otroški in mladinski pevski zbor ter sekcete.

■ ■ ■ NA FOLKLORNI NASTOP akademike folklorne skupine France Marolt v ljubljanske Kriščanke bo šlo 12. junija 300 učencev osnovne šole. Vstopnice je bila dobitna brezplačno zaradi uspešnega sodelovanja s festivalskim odborom Krišank. To bo tudi prvič, da si bodo kočevski Šolarji organizirano ogledali nastop kakšne folklorne skupine.

Razprava o mladini

Predsedstvo občinske konference Zveze mladine Kočevje je imelo 12. maja skupen sestanek s predstavniki ostalih občinskih družbeno-političnih organizacij, na katerem so razpravljali o dotaciji mladinski organizacij, o prostoru za mladinski klub, o odnosih med mladino in ostalimi družbeno-političnimi organizacijami ter o delu mladine od zadnje seje občinske konference. Več o sestanku prihodnjih.

Sodražica praznuje 25. maja svoj krajevni praznik v spomin na prvo osvoboditev leta 1942. Kasneje je bila nad 30-krat bombardirana in skoraj popolnoma porušena. Danes je spet obnovljena. Sodražani so posebno ponosni na nove stavbe, med katerimi so tudi šola, zdravstveni dom, pletilnica in druge (Foto: Primož)

Ribnica: uspešno prvo četrletje

20 odstotkov več kot v istem obdobju lani so proizvedle ribniške delovne organizacije v prvih treh mesecih letos — Med najuspešnejšimi tudi največji industrijski podjetji v občini INLES in PLETILNICA

Najuspešnejše je četrletje le Stanovanjsko komunalno podjetje, ker manjka strokovnjakov, vključno s predstavniki v njihovi gradbeni enoti.

Uspeh ribniškega gospodarstva je še posebno razveseljiv, ker so bilo že v prvi polovici leta 1967 skoraj vse delovne organizacije, ki jim gre danes zelo dobro, v bolj ali manj težkem položaju (izjema je bila morda le Pletilnica žičnih in plastičnih mrež). Nuja je delovne orga-

nizacije prisilila, da so započeli več strokovnjakov, vključno s predstavniki v njihovi gradbeni enoti.

Uspopljeni su celo uvideli, da bodo letos proizvedli več, kot so v začetku leta planirali, zato so letošnji plan že popravili oziroma povečali za 10 odstotkov.

Razveseljivo je, da je tudi INLES, ki je največja delovna organizacija v občini, uspešno zaključila prvo četrletje. Proizvodnjo so povedali v primerjavi z istim obdobjem lani za okoli 30 odstotkov.

Kovinsko podjetje je v prvem četrletju proizvedlo za okoli 15 odstotkov več kot v istem obdobju lani. Pritisak je, da bodo tako rast proizvodnje obdržali ali pa celo povečali.

Tudi ostale delovne organizacije poslujejo uspešno in ni nobena v zaskrbljujočem položaju. Izjema je morda

Pred 27 leti prvič svobodni

Sodražica je bila osvobojena 1942 — Kasneje je bila 30-krat bombardirana

25. maja 1942 so bili italijanski okupatorji prvič pregnani iz Sodraške doline. V osvobojeni Sodražici je bil takrat velik partizanski miting; v tistih dneh pa je odslo v partizane tudi več domačinov. V spomin na ta dogodek praznuje Sodražica in okolina vsako leto 25. maja svoj krajevni praznik.

Pregnani Italijani so se nad Sodražico strahovito maščevali: bombardirali so jo

nad 30-krat in jo skoraj dočasno porušili. Vse to in tudi ponovna okupacija Sodražice pa domačinov nista odvrnila od partizanov.

Po osvoboditvi je bila zgrajena večja in lepša Sodražica. Kraj je dobil novo zdravstveno postajo, na kateri so vključena imena padlih borcev in žrtv terorističnega terorja, novo šolo, nov zadržni dom, nove industrijske objekte, nove ceste, nove druge zgradbe, uredili pa so tudi trg.

Prebivalcem Sodražice in okolice čestitamo za njihov praznik in jim želimo, da bi bila čimprej modernizirana cesta med Zlobičem in Sodražico, kar je njihova dolgoletna želja.

K. O.

30. maja odvezem krv!

30. maja od 7. do 14. ure bo v osnovni šoli na Hribu v Loškem potoku odvezem krvodajalcu iz območja Sodražice, Loškega potoka in Ribnice. Krvičajci iz območja Sodražice bo vozil avtobus od 7.30 dalje. Krvodajalcu iz območja Ribnice naj se prijavijo pri občinskem odboru RDK najkasneje do 29. maja, da bodo zanje uredili prevoz. Občinski odbor Rdečega krsta vabi krvodajalce, naj se akcije udeleže v čimvečjem številu.

Koliko za socialno skrbstvo?

Občinska skupščina Ribnica je letos namenila za socialno skrbstvo 499.500 din. Od tega zneska bo šlo 150 tisoč din za priznavalne borce (polovico tega denarja pripeta republike), 110.000 din za oskrbne za odrašči v domovih, 100.000 din za oskrbne v mladiških domovih, 66.000 din za stalne socialne podpore, ki jih prejemajo socialno ogroženi občani, 9.500 din za rejnike za mladoletnike itd.

Za boljšo nego parkov

Ribniška krajinska skupnost in Stanovanjsko komunalno podjetje Ribnica sta sklenila dogovor o urejanju in negi javnih nasadov in zelenic v Ribnici. Po tem dogovoru je Stanovanjsko komunalno podjetje dolžno zelenice in nasade vedno skrbno negovati. Dogovor zajema tudi oskrbo parka in nasada pri ribniškem gradu.

Tri praznovanja v Sodražici

V Sodražici v teh dneh slave 50-letnico KPJ, svoj krajevni praznik in dan mladosti

V teh dneh je bilo ali pa se bo v Sodražici več prireditve, ki so posvečene 50-letnici KPJ, krajevnemu prazniku in dnevu mladosti.

17. maja je bila prosлавa, posvečena 50-letnici KPJ in krajevnemu prazniku, na kateri so nastopili učenci sodražkega oddeшка glasbene šole, pevski zbor iz Dojenje vasi in učenci domače osemletke. Na proslavni je govoril sekretar občinske konference ZK Danilo Mohar.

Včeraj so se začele prireditve, ki so posvečene temu mladosti, in bodo trajale do 24. maja. Danes bo imela osnovna šola športni dan, na katerem bodo izvedli atletska tekmovanja.

Jutri ob 11.30 bo predsednik festivalnega odbora ljubljanskih Križank godinski koncert, združen z recitacijo partizanskih pesmi.

24. maja pa bodo zaključne slovesnosti ob tednu mladosti. Tega dne bo najprej zaključna slovesnost za učence, ki so tekmovali za bralno znamko. Te prireditve se bodo udeležili tudi nekateri slovenski pesniki in pisatelji. Popoldne bo sprejem učencev sedmoga razreda v mladinsko organizacijo. Ob tej priložnosti bodo šolarji izvedli tudi kulturni program. Zvečer pa bodo šolarji zakrili kres na bližnjem hribu Strmu.

Ribničani so prodali URBANA

Kupili pa so manjši počitniški dom v njegovi neposredni bližini — Letos cenejši dopust

Gospodarske organizacije ribniške občine so letošnje prvo četrletje zaključile zelo uspešno. Proizvedle in prodale so za okoli 20 odstotkov več kot v istem obdobju preteklega leta. Se posebno uspešno je četrletje zaključila industrija in njene tri najpomembnejše delovne organizacije INLES, Kovinsko podjetje in Pletilnica žičnih in plastičnih mrež Sodražica.

Počitniška skupnost Ribnica je v soglasu s soinvestitorji prodala še preostalo polovico svojega doma URBANA v Novem gradu. Prvo polovico doma so prodali že pred štirimi leti, da so lahko plačali račune v zvezi z dograditvijo doma in njegovo oremo.

Počitniška skupnost je bila prisiljena prodati še preostalo polovico doma (40 ležišč) zato, ker ni bil dovolj izkoristilen (lani v sezoni je 60 odstotno). K neizkoristenosti so pripomogle velike sobe (3 ali 4 ležišča, izkoristeno pa

je bilo včasih le eno), vedno manjše zanimanje Ribničanov za dopust v URBANU, pa tudi interes občanov, da bi si na dopust le julija in v prvi polovici avgusta.

Zaradi vsega navedenega in zato, ker je dom potreben nekaterih večjih preureditvev, se je Počitniška skupnost odločila, da preostalo polovico doma proda za 600.000 din. Pri kupcu pa si je zadrlila pravico do usluge kuhanje in jedilnice URBANA ter da lahko za svoje potrebe najame vsako leto 3 sobe v domu.

Vendar bodo tudi letos Ribničanje lahko preživeli dočasno na morju. Počitniška skupnost je v neposredni bližini URBANA že kupila novo stavbo z osmimi sobami in drugimi prostori, v kateri namerava urediti okoli 20 ležišč. Ta dom bo začel poslovitve že 1. julija. Počitniška skupnost že sprejema prijave občanov, ki žele preživeti dopust v tem domu, v katerem bo letovanje cenejše, kot je bilo v URBANU.

Razen tega namerava Počitniška skupnost v soglasju s svojimi članiki oziroma soinvestitorji zgraditi v Malinski na otoku Kriku se nekaj manjših počitniških hišic.

Seja konference ZK

V zadnjih dneh maja bo predvidoma seja občinske konference Zveze komunistov Ribnica. Na njej bodo razpravljali največ o delu krajinskih samoupravnih organov in družbeno-političnih organizacij. Izvoili bodo tudi enega člena republike konference.

Kod na Travno goro?

Pred kratkim si je posebna komisija, v kateri so bili predstavniki občinske skupštine Ribnica, KGP Kočevje in cestne službe, ogledala sedanjo cesto iz Ribnice na Travno goro in ugotovila, da cesta ni primerna za javni promet in da ne bila primerna niti, če bi jo preuredili. Vsi so se strinjali, da bo treba zgraditi nova cesta, ki bo manj nevarna, vendar se še niso dokončno odločili, s katero smeli naj bi vodila. Sedanja cesta, ki pelje na Travno goro, je gozdna in je posebno pozimi za promet neprimerna.

Varčujejo za hišo

V podjetju INLES v Ribnici imajo dobro organizirano varčevanje za gradnjo zasebnih stanovanj. Člani kolektiva vsak mesec namensko vlagajo pritrake z gradnjo stanovanj; enak znesek, kot ga privarčuje oziroma vloži član kolektiva, pa mu prinaša še podjetje. Samo v ribniškem obratu INLES je zdaj 20 takih varčevalcev, ki bodo v dveh letih privarčevali toliko, da bodo lahko zgradili svoje stanovanje oziroma hišico. Način varčevanja in uporabo denarja ureja poseben pravilnik.

Za gozdne delavce krajša delovna doba?

Pobuda sindikalne podružnice gozdne uprave Grčarice o beneficiranju delovne dobe gozdnim delavcem je dobila podporo občinskega sindikalnega sveta Ribnica, o njej pa so razpravljali tudi na nedavnom posvetu predstavnikov sindikalnih organizacij v Ribnici. Ugotovili so, da delajo gozdnim delavci pod zelo težkimi pogojimi, da pogosto zbole in da je zato nujna zahteva upravljena. Zahvali so tudi, naj pride razprava o beneficiranju delovne dobe gozdnim delavcem čimprej na dnevni red pri pristojnih organih.

Albert Jakopič v Ribnici

Pretekli teden so predstavniki občinske skupštine Ribnica in občinske konference ZK razpravljali o organizaciji splošnega ljudskega odpora. Sestanka se je udeležil tudi predstavnik CK ZKS Albert Jakopič-Kajtimir.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

ga bo drugače pred koncem leta

■ ■ ■ 10 DELAVCI bo predsednik zapustila nova delavnica IDEK, ki jo je v prostorih želeniške postaje Ribnica odprala pred kratkim Delavska univerza Kočevje. Začasno nova delavnica začenja sicer 24 delavci, vendar morajo vse opraviti poseben tečaj. Tiste, ki ga bodo uspešno zaključili, bodo sprejeti v redno delovno razmerje.

■ ■ ■ ZA OKOLO 600.000 DIN stvarnega poklicnega proizvoda prodala na mesec v prodajalni INLES v Ribnici. V novi prodajalni je stala razstava stavnega pohištva, da si kupec blago lahko dober opredeli. Dobro blago in konkurenčne cene privabljajo kupce iz vse države. INLES ima svoje prodajalne oziroma prodajalne skladnice tudi v nekaterih drugih jugoslovanskih mestih.

■ ■ ■ ZA RIBNIŠKI MUZEJ je letos v občinskem proračunu namenjeno 5000 din. Upravnemu muzeju bo moral z denarjem preudarno gospodariti, ker mu

■ ■ ■ GNOJNICA TEČE v gnajnoljube Jane pri stanovanjih stavbi, ki je najhitrejši obrat na druhem prehranju podjetja INLES v Ribnici. Stanovalci prizadete starve čakajo, da bo gnajnico jaro izpraznilo Stanovanjsko komunalno podjetje.

■ ■ ■ RIBNIŠKI »PONTEROS«

posluje ob nedeljah pri cerkvi, kjer postavijo stojnice z remeslnim blagom. Izbirajo sicer tako kot v Trestu, vendar zatemek Ponteross je le tu. Okoli stojnic je po manj velik življav in marsikoga premotijo raznobarvni in svetlikajoči se predmeti, ki imajo dobro stran, da utrdijo majhne želje.

■ ■ ■ VZORNE VOZNICE

motornih vozil iz ribniške občine so pred kratkim nagradili z znackami in pletkami. Občini upajajo, da bodo nagradjeni ostali vzorniki vozniški se vnaprej, za katere pa prislašujejo, da se bodo celo že poboljšali.

■ ■ ■ REŠETO

Belokranjska revija se je začela

V tork zvečer se je v črnomeljskem prostovremenu domu začela belokranjska kulturna revija. Prireditev je otvoril dipl. ekonomist Janez Kure, za tem pa je mladinski aktiv semške ISKRE zadržal Goldonijevega »Strica Ihto«. Poročilo o poteku revije bomo objavili prihodnjic.

Prelesje je še zaprto

Turistični dom v Prelesju ob Kočpi, zgrajen pred 4 leti, je sprva dobro delal. V lepo urejeni dom, kjer je tudi nekaj tujških sob, so radi prihajali celo inozemci iz Nemčije in Srbice. Letos pismeno sprašujejo, kdaj lahko spet pridejo, a jim ne vedo kaj odpisati. Dom je zaprt, ker nihče noč prevezti gostinstvenih uslug. Domačini se branijo zato, ker jim nagajajo novočljujivo, misleč, da bodo z gostilno obogateli, od drugod v ta odročni kraj ni mogoče dobiti sposobnega clovelka. Neko rešitev pa bo treba najti, kajti posojila za gradnjo doma je treba odpeljati.

Pri sporih imajo rekord

Pri krajevnem uradu v Starem trgu, ki je eden najmanjših v črnomeljskih občinih, dela poravnalni svet. Lani je svet obravnaval kar 48 sporov, kar je svojevrstni rekord. Samo 4 sprte stranke so šle s tožbami na sodišče, vse druge pa so se pred poravnalnim svetom pobotali. Največ se ljudje kregajo zaradi obrekovanja in zato, ker živina, ki se prosto pase, zadeva na tujo zemljo. V letu 1968 je poravnalni svet dobil že 10 novih primerov v obravnavo.

»Grad« bodo prenavljali

Direktor Gostinskega podjetja Črnomelj Niko Selakovič je izjavil, da pričakujejo letos ugodnejše postavljanje kot v minulem letu. V ureditvi gostišča na vinskiem camping prostoru ter v ureditvi kopališča so vložili že 60.000 din. v krajkem pa namernavajo prenoviti tudi gostinske prostore restavracije Grad. V podjetju so imeli v prvih mesecih letosnjega leta večji promet kot v tem času lani, zato upajajo, da konec leta ne bo izgube.

Kaj je z družbeno prehrano?

Občinski sidikalni svet v Črnomelju se že dajčas zavzemata za postavitev sodobnega obrata družbene prehrane v Črnomelju. Lani so po podjetnih izvedilih anketo, da bi izvedeli, koliko je interesen tov za prehrano. Ugotovili so, da imajo vsa večja podjetja svoje menze in da bi bili pripravljeni pri finančiranju obrata družbene prehrane sodelovati le nekateri manjši kolektivi. O tem so razpravljali tudi na zadnji seji občinskega zboru delovnih skupnosti. V razpravi je prevladalo mnenje, da bi bili obrat družbene prehrane vseeno potreben in da je treba k sodelovanju pritegniti tudi večje kolektive, ki bi lahko hrano vozili v svoje obrate.

NOVICE črnomeljske komune

NA SEJI OBČINSKEGA ZBORA DELOVNIH SKUPNOSTI

Dokler je šlo dobro, jih ni skrbelo

Na petkovem zasedanju zbora delovnih skupnosti ObS Črnomelj so obširno in temeljito razpravljali o gospodarjenju podjetij lani in v prvem tromeščetu letos — Na tapeti so bili mesarji

Na podlagi analize časnih zaključnih računov delovnih organizacij SDK Novo mesto in poročila sveta za gospodarstvo se je razvila zelo obširna razprava, v katero so posegli skoraj vsi odborniki zboru delovnih skupnosti. Sejo je vodil predsednik zborna inž. Tomo Plečko.

Največ so govorili o stanju v podjetju Klavnica in mesarija Črnomelj, za katero je znano, da je prejšnja leta kovalo precejšnje dobljike, lani je bilo poslovanje manj uspešno, v letosnjih prvih treh mesecih pa so imeli celo 200.000 več stroškov kot dohodkov. Ker je podjetje hkrati zaprosilo za soglasje k zvišanju cenam mesu in postavilo skupščino pred dejstvo, da mora podjetje opraviti rekonstrukcijo do 1. I. 1970, so odborniki zahtevali odgovore na več vprašanj v zvezi s poslovanjem podjetja. Ker ni bilo drugače, so dali soglasje k zvišanju cen mesna, vendar ne brez kritike. Menili so, da je povijetje zlasti v letu 1967 zelo dočasno poslovalo, ker je bila takrat odlikupna cena živine izredno nizka, a niso mislili na prihodnost in so premalo vlagali na skладe, četudi so vedeli, da delovni proces ne ustrezal sanitarnim predpisom in da bo treba marsikaj uredit. Odborniki so prizorčili tudi tehnajše sodelovanje s podjetji sorodne stroitev v Beli krajini in drugje.

Strinjali so tudi s predlogom sveta za gospodarstvo, naj se obnovijo razgovori za združitev domače pekarije s

podjetjem ZITO iz Ljubljane. Ker pekarna nima dovolj velikih zmogljivosti, razen tega pa ne denarja za uvedbo sodobnejšega delovnega procesa. Predlagali so tudi pospešitev razgovorov, ki naj bi privredli do rešitve položaja v Boladu.

Na seji se je več odbornikov zavzemalo se za rezitev kmetijskega vprašanja, zlasti pa sta te razprave podprla poslanec gospodarskega zborna Peter Vučić in predsednik občinske skupščine inž. Martin Jančekovič.

Tudi poročilo o problema-

tiki vzdrževanja poklicne kovinarne šole je bilo deležno velike pozornosti. Odborniki so bili mnogi, da je Šola Belki krajini potrebna, k finančirjanju pa naj prispevajo večje vstopa zlasti delovne organizacije, ki v njej šolajo svoje kadre. Sprejeli so priporočilo delovnim organizacijam, naj po svojih močeh podprejo šolo in ji zagotovijo pogoje za obstojo. Šola bi potrebovala 384.000 din. deloma pa obnovno več kot 100 let stare stavbe, deloma pa za nabavo nekaterih strojev — učil. R. B.

Pisatelj Bevk navdušeno sprejet med pionirji

Slovesnost na osnovni šoli ob podelitvi bralne značke Otona Župančiča

Ob zaključku tekmovanja za Župančičeve bralne značko so 15. maja na osnovni šoli Črnomelj priredili prizoreno slovesnost. V telovadnici nove osnovne šole v Luki se je zbrala vsa šolska mladina z učitelji in profesorji vred ter v svoji sredini navdušeno pozdravila mladinskega pisatelja Franceta Bevka.

Svečanost je začel ravnatelj osmiletke Andrej Petek, nato so solarje pripravili lep kulturni program. Z dolgorajnim ploskanjem pozdravljeni pisatelj je mladim Čr-

nomaljcem prebral eno svojih črtic, nato pa odgovarjal na vprašanja pionirjev in mladine. Otroci so se zanimali za pisateljevo življenje in literarno ustvarjanje, prav tako pa za nekaterе osobe iz njegovih del.

Ob tej priložnosti so podegli 240 Župančičevih bralnih značek, od katerih je kar 37 Solarje prejelo zlate značke. Pisatelj Bevk se je po prireditvi zadržal se v pogovoru s prosvetnimi delavci, ob odhodu pa je obljubil, da bo še prišel v Belo krajino.

15. maja so na osnovni šoli Črnomelj svečano podelili 240 šolarjem bralne značke Otona Župančiča. Ob tej priložnosti so imeli v gosteh mladinskega pisatelja Franceta Bevka. (Foto: Ria Bačer)

ČRНОМАЛЈСКИ ДРОБИР

■ KRAJEVNA SKUPNOST CRNOMELJ je 16. maja obravnavala ureditev rokopalista na novo od kupljenem zemljišču ter zgraditev miroške veče, sečirnice in sanitarij za kar, upajo, bodo zbrali okoli 200.000 din. Ko bodo narejeni načrti, bodo takoj začeli graditi.

■ PREDLOG ZA REFERENDUM V LOKI — Krajevna skupnost bo predlagala občinski skupščini, naj razpiše v Liki referendum o priključitvi naselja k Črnomelju. To bi bilo potrebitno predvsem zato, da bi lahko uredili polmenovanje ulic in da bi odstevilili hiše.

■ NEDELJSKA JAVNA GLASBENA ODDAJA RTV Ljubljana Koncert iz naših krajev je pri-

vabil v prostovni dom počasno dvorano poslušalcem. Komentarji so predstaviti so bili zelo počasni, čisti drugačni kot o nastopu Belli vrav pred tednom dni. Ta ansambel, ki je tako popularen, se v Črnomelju ni nikoli. Tale vrste s ponovnim nastopom gotovo ne bi več uspevale.

■ POCASITITEV SVETOVNEGA dneva zdravja je bilo v sredo, 14. maja, v sejni sobi občinske skupščine predavanje z naslovom »Zdravje, delo in produktivnost«. Predaval je dr. Katica Kvasić iz Semelič. Zaradi je bil obisk razmeroma slab. Taka predavanja bi bila zelo koristna v podjetjih.

■ RDECA KAPICA JE BOLJSA KOT SNEGULJČICA — Ker dramski krožek višjih razredov osnovne šole Črnomelj ni mogel zaigrati Rdeče kapice do seje predstavitev ZKPO, ki je določala nastopajoče na reviji v Črnomelju, je prislo do sprememb. Komisija je naknadno uprizorila Rdeče Kapice ocenila zelo dobr. tako bodo z njo nastopili na reviji namesto Sneguljčice.

Še ta mesec klub ljubiteljev filma

10. in 11. maja je bil v Črnomelju festival amaterskih filmov, ki so se ga poleg domačih avtorjev udolžili tudi kranjski kinoamaterji. Stevilno občinstvo, med katerim so bili zlasti mladi ljudje, je lepo sprejelo zlasti risana filma osnovne šole iz Kranja in dela tamkajšnjega režisera Živita Kladnička. Prav tako je našli film »Jesen v Beli krajini«, ki ga je posnel domačin Maks Jurman iz Črnomelja. V kratkem bodo festival ponovili, takrat pa bodo sodelovali tudi člani kluba Pokus iz Metlike. Po festivalu je bilo domenjeno, da bo klub ljubiteljev filma v Črnomelju ustanovljen še ta mesec. Člani nameravajo najprej posneti film »Akacija«, ki bo prikazoval delo domačih junakov.

S.K.

„Ne bom dvignil roke!“

Odločna izjava kmeta odbornika na zasedanju občinskega zboru delovnih skupnosti

Ko so na občinski seji

sboru delovnih skupnosti v Črnomelju razpravljali o nekaterih podjetjih, ki jim ne gre najbolje, in razmisljali, kako bi jim lahko pomagali, se je oglasil Stanislav Kobe, odbornik iz

Srednjih Radenc pri Starem trgu:

»Odkrito vam povem, da ne bom dvignil roke, ko bo treba glasovati za sanacijo tega ali onega podjetja, dokler ne bo prišlo do rešitev položaja kmetijstva. Kot kmet ugotavljam, da se kmetijstvo obravnava samo pod raznimi, coprav je tu položaj najbolj pereč. Bilo je dobiti razprav in obljub, kako bo poskrbljeno za nas, cmete, a je še vse po starem. Razumem, da smo kmetev ločili od države, ne azumem pa, zakaj smo kmeta ločili od države. Zankrat je naš kmet stroj izravnega aparata brez amortizacije. Upoštevajte moje besede in prosim, da mi podprete.«

V glavnem so se odborniki strinjali z odločno besedo Stanislava Kobeta in se zmenili, da bo v kratkem ena občinskejških sej o tem zborov v celoti posvetena kmetijski problemati.

R. B.

Tekmovanje matematikov

18. maja je bilo v Črnomelju že tradicionalno tekmovanje mladih matematikov iz Belo krajine. Organizator tekmovanja je Medobčinski zavod za prosvetno-pedagoško službo iz Novega mesta Tekmovalo je 85 učencev iz vseh občin, in sicer: 27 iz petih razredov, 21 iz šestih razredov, 20 iz sedmih razredov in 17 iz osmih razredov. Naloge je pripravil prof. Hočvar iz Novega mesta. V vsakem razredu je bilo nagrajenih 5 najboljših, vsi pa so prejeli pismena priznanja. Od predstavnih

kov občinskih skupščin in TIS je bil navzven samo Ivan Zele, predstavnik občine Metlika, in zastopnik organizatorja svetovalec Dusan Muc, ki je čestital tekmovalcem in izročil nagrade. Prvo mesto v petih razredih je dosegla Silva Zupančič iz Črnomelja, v šestih Majda Črnčič iz Črnomelja, v sedmih Jože Perdirc iz Podzemlja in v osmih Melanija Frankovič iz Dragatua. K.W.

OBČANI!

Pot do stanovanja se začne z načrtnim varčevanjem pri banki! Seznanite se z novim pravilnikom o posojilih za stanovanjsko gospodarstvo, ki ga dobite pri Dolenjski banki in hranilnici v Novem mestu, kakor tudi pri njeni podružnici v Krškem ter ob teh ekspositorih v Metliki in Trebnjem. Izberete si lahko tak način varčevanja, ki vam bo najbolj ustreza, hkrati pa vam bo zagotovil pridobitev stanovanja.

Ogledalo v Kolniku

Upravni odbor Zveze Šoferjev in avtomehanikov za Belo krajino je na nedavni seji sklenil letosnji dan Šoferjev praznovati skupaj z novomeškim Šoferji. Ob tej priložnosti bodo na Gorjancih organizirali srečanje in podelitev razlužnim članom posebne značke. Sklenili so še organizirati več predavanj za občane in predlagati občinski skupščini, naj poskrbi za postavitev prometnega ogledala v Kolniku, s čimer bi bil varnejši promet v ozkem cestišču pri bifeju. K.W.

So bolniške in prevozi v zvezi?

Zadnje čase so spet narašali bolezniški dopusti v mnogih kolektivih v Črnomelju. Delavci pogosto zboleli, po sobno taki, ki od daleč prihajajo na delovno mesto. Prav zato je na občinskem sindikalnem svetu padel predlog, naj bi vsaj večja podjetja razmisli na organiziranju skupnega prevoza z adleščkega področja, od koder prihajajo na delo v Črnomelju dve do tri ure daleč. Ce bi bila pripravljena sodelovali podjetja Belti, Beti, IMV, Rudnik in Belsad, bi lokalni prevoz lahko organizirali.

K.W.

Tudi za kmetovalce za delo na polju imamo stalno zalogu primernega blaga, oblek ter perila po nizkih cenah

„Deletekstil“ ČRНОМЕЛЈ

„Pokazati moramo, kaj znamo!“

Metliški mladinci bodo lahko samo z delom dokazali, da vedo, kaj je mladinska čast

Mirjana Molek, predsednica občinske konference ZMS v Metliki, je stara 20 let in po poklicu gradbeni tehnik. Metliški mladinci so jo 21. marca izvolili za svojo predstavnico in ji tako dokazali popolno zaupanje, čeprav so ji naložili tudi veliko odgovornosti. Mirjana zna ceniti to zaupanje in verjamemo, da bodo metliški mladinci odslej bolje de-

dosej premales zanimali za delo svoje organizacije in nekaj zadnjih let sploh niso pokazali navdušenja za organizirano delo. Premales so znali ceniti svojo mladinsko čast in sploh niso bili povezani med seboj, kaj se, da bi bili povezani z republiškim mladinskim vodstvom.

— Kako ste zastavili svoje sedanje in bodoče delo?

— Mladinski komite je delaven. Na zadnjih sejah smo si postavili obsežen program, ki ga želimo uresničiti. Delo smo si porazdelili po komisijah, ki bodo poskrbete, da bomo resno delali in dokazali, da nekaj znamo. Naša velika želja je mladinski klub. Če ga dobimo, bomo moralci opraviti njegov obstoj in dokazati, da to ni bila samo želja. Nikoli več se ne sme ponoviti zgodovina prejšnjega mladinskog kluba, ki je bil dolgo kamen spottike.

— Kakšni so stiki z vašo mladino?

— Vaški mladinski aktiv sploh ne delajo. Sklentili smo, da bomo v kratku navezali tesne stike z vaško mladino, pridobili bomo tudi nove člane in poskrbeli, da bo mladinska organizacija dobila tudi na vasi mesto, ki ji gre.

MARJA PADOVAN

lali v svoji organizaciji. Nujni pogovor je takole stekel:

— Kaj menite o dosejanem delu metliške mladine?

Mladi Metličani so se

Na sliki so učenci metliške osmiletke, ki so pripovedovali o poklicnem usmerjanju na šoli. Od leve proti desni: Tone Plut, Jožica Gršič, Alenka Rajmer, Martin Nemanic.

Kako v poklic po končani osmiletki?

Osmošolci z metliške osmiletke niso v zadregi, ko se odločajo za nadaljnjo pot v življenje — V razgovoru so to povedali:

Na metliški osmiletki imajo že več let dobro vpejano usmerjanje v poklice. S tem delom se ukvarja zlasti ravnatelj šole Ivan Zele. Otroci vedo, da se lahko nanj obrnejo po pomoč in nasvet, saj je doslej se vsem dobrim dajkom preskrbel mesta in stipendije. Pred kratkim sem nekaj učencev 8. razreda vprašala, kaj misljijo postati in kako bodo dosegli svoj cilj. Povedali so:

AVGUST LETTNAR

V sredo, 15. maja je v Metliki v 84. letu starosti umrl Avgust Lettnar. V mladosti se je izučil za cevijarja, že leta 1913 pa je odsel v Ameriko in v San Franciscu delal v velikih Fordovih avtomobilskih delavnicih. Zena, Metličanka Pavlina Majzelj, mu je umrla v Ameriki pred 15 leti, nakar se je Lettnar 1960 vrnil v domači kraj in na ženinem domu pri sorodnikih preživel zadnja leta svojega življenja. Na poslednji poti so ga spremili številni prijatelji in znanci.

● JOŽICA GRŠIČ: Doma sem iz Metlike. Rada b: Šola na pedagoško gimnazijo, a me doma ne bodo mogli šolati v drugem kraju. Mogoče bom šla kasneje še na univerzo. Zaravnajo me jezik, posebno pa angleščina, kakor moj oče. Kdo me bo vzdrževal, se se nismo pogovarjali.

● MARTIN NEMANIC: Jaz sem iz Radovič. Odločil sem se, da bom ključavnica. Učil se bom v domači vasi pri stricu. Že zdaj sem mu večkrat pomagal pri delu. Z menoj ne bo nobenih težav. Ne bom potreboval pomoci.

● ALENKA RAJMER: Metličanka sem. Za šolo za oblikovanje sem se navdušila pri likovnem pouku. Od doma ne morem prizakovati nobene pomoči, zato računam na stipendijo bodisi pri občini ali drugje. Kam naj se obrnem po pomoč, mi bo povedal način pomoci.

● TONE PLUT: Doma v Draščih sem se pri očetu usmeril v kmetovanje. Pre-

vzel bom kmetijo, zato nameoram iti v kmetijsko šolo. Se ne vem, ali se bom odločil za Šolanje v Mariboru ali v Novem mestu. Ko bom končal, se bom ukvarjal predvsem z vinogradništvo, kakor moj oče. Kdo me bo vzdrževal, se se nismo pogovarjali.

Ti starejši osmošolci so povедali, da tudi drugih fantov in deklet v razredu ni strah, ko se odločajo za nadaljnjo pot v življenje. Kdor se je učil in bo razred kvandal, bo verjetno prišel v poklic, ki si ga želi. Vsi se za našajo na ravnateljev nasvet, saj doslej še niktomur ni odklenil pomoci. Ne samo, da otrokom in staršem pojasnjuje počlice, obvešča jih tudi o razpisih srednjih in strokovnih šol po vsej Sloveniji, o prostih učnih mestih v obrti in o možnostih za stipendije. Ko se učenec odloči za poklic in kraj kjer se bo sojal, mu ponagajajo v šoli sestaviti še prosjek.

Veliko teže pa je pomagati otrokom, ki končajo učno obveznost, a niso naredili osmiletke. Ne morejo v druge šole, ne morejo v obrt in tudi v tovarnah se ljudi brez osmiletke vse bolj otpajajo.

R. B.

POPRAVEK

V članku Metliški pionirji so dobili prapor, objavljenem 15. maja v št. 20, je prislo v tiskarni do neljube pomebe. V imenu glavnega odbora Gospodarske zveze Slovenije je govoril na slavju prof. Branko Božič, v imenu občinske Gospodarske zveze Novo mesto pa Lojze Mirtič, ki je metličemu društvu poklonil tudi sliko pokojnega Vlada Lamuta.

SPREHOD PO METLIKI

■ DVORISNO STRAN NEKDANJE Prva dolenjska hraničarska posojilnica, kjer so danes prostori množičnih in drugih organizacij, so pred kratkim priseli preurejati. Podrlj so leseni dörnjani mostovi, zato pa bo ta hodišnik deloma zasidran, deloma zasteklen.

■ ZA METLIŠKI MLADINSKI KLUB so bili sprva predvideni prostori pod ekspositure Dolenjske banke in hraničarske. Ker pa bi uredite teh zahtevala precej denarja, so se pristojni zdecili, naj bi mladinska organizacija dobiti sedanje prostore otroškega vrtca v pritličju metliškega gradu. Odroški vrtci se bo namreč predvidoma se pred zimo preselil v svojo stavbo, ki jo bodo do tukrat zgradili v bližini novih metliških blokov.

■ KER SO V METLIŠKEM GRADU priseli poddariti stopnje, ki je držalo v prostoru nekdajna sodišča, se je prejšnji teden od tam izselila Občinska knjižnica. Začasne pro-

20-letnica bo v Beli krajini

Glasbena šola »Franca Šturnca« iz Ljubljane praznuje letos 20-letnico delovanja. Šola, ki jo vodi komponist Janez Bitenc, je sklenila, da bo jubilej proslavljal v Beli krajini. Tako bodo 7. junija predstavili koncert za osnovno šolo Metlika, nato bodo šli še v nekatere druge kraje. Na koncertu v Metliki bo sodeloval tudi Janez Kuhar, član PIPZ in vodja mladinskega otroškega zbora pri RTV Ljubljana.

Zbiranje starih oblačil

Občinski odbor RK v Metliki bo v kratkem organiziral nabiralno akcijo. S posebnimi obvestili bo zaprosil občane, naj zberejo starra oblačila in obutev, ker bodo tako pomagali starim in siromšnim ljudem v metliški občini. Pri akciji bodo pomagali tudi podmladkarji RK, ki bodo po hišah zbirali oblačila in obutev in jo odnašali v skupno skladišče.

Javna oddaja za dan mladosti

Tudi mladi Metličani bodo lepo raznoveli dan mladosti in rojstni dan tovariša Tita. Učenci metliške osnovne šole bodo v soboto na predvečer dneva mladosti tekmovali na javni oddaji »Sporazuvaj svet in domovinom o poznavanju SKOJ in 50-letnice KPJ. Oddajo pripravljata Dragica Nenadić in Tonči Gašperšić. V nedeljo bo na programu tudi nekaj športnih tekmovanj.

V pondeljek proračun

Za pondeljek, 26. maja, je sklicana v Metliki seja obeh zborov skupščine. Razpravljali bodo o letošnjem občinskem proračunu, o premoženskopravnih zadevah in sprehodih nekaj odlokov.

Metliška črnina bo naprodaj v steklenicah

Te dni je kmetijska zadruga Metlika začela stekleničiti svojo metliško črmino. Delo poteka v sodelovanju s tovarno Beograd v Črnomlju. Nekaj vagonov metliške črmine v dvoltitrskih steklenicah bo že prihodnji mesec na prodaj v raznih trgovinah, največji kupec pa je podjetje Prehrana iz Ljubljane. Kvalitetno črmino z okoli 10 do 11 odst. alkohola bo skušala metliška vinska klet tudi začeti. Računajo, da bodo ta dolgotrajni postopek izpeljali v prihodnjem letu.

* * *
Jaže Dular:
Ob stoletnici metliškega gasilstva
1869 - 1969

5

Naslednje leto je Gangi dokončno sklenili, da se poslovijo od metliške požarnice brambe. Podutri se je starega, zato se je 4. marca 1905 s tiskano poslanico sahvalil vsem, ki so ga v teh dolgih letih zvesto podprtih. Ponosen je na skupne uspehe, zato želi društvo za njegov pročelje dobrega naslednika.

Dne 11. junija 1905 je bil nato za nadpoveljnika izvoljen metliški trgovec in rezervni oficir Božidar Guštin. Ta je pisemu obvestil občino, da sprejme nadpoveljništvo, vendar pod istimi pogoji, kot jih je postavil Gangi. Mestni zastop je z njegovo zahtevo strinjal.

Toda Guštin ni dolgo obdržal te funkcije. Že dve leti kasneje se je odpovedal poveljništvu, ker je nameraval oditi v Argentino. Začasno je poveljništvo prevzel Anton Trček, nakar je bil že 28. julija 1907 na izrednem občinem zboru izvoljen za nadpoveljnika Josip Flajšman, ki se je v vsem podredil nadzorstvu mestne občine.

Medtem je v aprilu 1906 črna maljski okrajni glavar Viktor Parma svečano podeli devetim metli-

škim gasilcem prve castne svinjenje za 25-letno delovanje v gasilstvu. To odličje je veljalo za vso tedanjo avstrijsko državo. Ko so naslednje leto, v avgustu 1907, v Metliki svečano slavili 500-letnico mesta, so spet mnogi gasilci prejeli cesarski cekin kot službeno premijo.

Vodstvo metliške požarne brambe, ki se je že 1888 izreklo proti temu, da bi pristopilo k zvezzi požarnih bramb kranjske dežele, se je tudi poslej uspešno odrešalo vsakega tujega nadzorstva, razen nadzorstva domače občine. Leta 1910 pa je moralo na višji pritisk popustiti.

V februarju tega leta je bil namreč občni zbor, na katerem so navzoči sklenili, da pristopi domače društvo k Zvezzi kranjskih gasilskih društev v Ljubljani. Izdelali so nova društvena pravila in na občinem zboru 4. maja 1910 so prejšnje zvezne častniške in nadpoveljniške nazive zamenjali skromnejši, novemu času primernejši. Tako je Josip Flajšman postal načelnik, Anton Trček pa podnačelnik. Izvolili so se veda tudi vse druge funkcionarje. Obenem so sklenili, naj se prodajo stare cevi, častniški meci, pokrivala in drugi nerabni predmeti. Društvo si bo namreč čimprej nabavilo nove čepice, ki jih je predpisala Zveza kranjskih gasilskih društev.

Odslej so se seje novega odbora kar vrstite in sprejeli so vrsto sklepov. Reorganizirali so tudi nekdajno Mrvaško blagajno (ustanovljeno leta 1879) pa je spremenili v Pogrebni klub. Opaziti pa je bilo, da so se mnogi člani težko sprijaznili z novostmi v društvu, saj je nekdanje paradiranje v blesčecih uniformah zamenjalo resno, prizadeno gasilsko delo.

V letih tik pred prvo svetovno vojno je življenje v društvu teklo po ugaļenih tirih. Dne 25. maja 1914 se je vse članstvo gasilskega društva z mestno godbo na čelu

udeležilo slovesne otvoritve belokranjske železnice. To pa je bila tirkirati zadnja velika gasilska paraada v tem letu, kajti že dva meseca kasneje se je po novi progi odpeljalo mnogo Metličanov — med njimi so bili tudi nekateri člani gasilskega društva — na krvava bojišča. Začela se je prva svetovna vojna.

Društveni načelnik Josip Flajšman pa je vse to leto bolehal in ga je zato v Juliju 1914 zamenjal do tedanji podnačelnik Anton Trček.

Med prvo svetovno vojno (1914-1918) je delo društva v glavnem počivalo. Mnogi mlajši gasilci so bili na bojiščih, doma pa so nekateri brezvestno uničevali gasilski inventar. Ljudem je primanjkovalo blaga, pa so priceli nositi kar delovne in paradne oblike, ki so jih po svoje prikroili. Mnogi so si prilazili tudi vrv in druge predmete.

Po končani prvi svetovni vojni se je gasilsko društvo le s težavo spust spravljalo na noge. Sele v marcu 1920 je bil prvi povečni občni zbor, tedaj je v društvo pristopilo 40 članov. Pri volitvah so izvolili starega načelnika Antona Trčka, podnačelnik pa je postal Viktor Weißl.

Novi odbor je sklenil, da zbere ravnovesni gasilski inventar, kar pa se mu ni posrečilo. To leto je večina gasilcev na Florjanovi svečanosti nastopila kar v civilni obliki. Uniform je primanjkovalo, društvo samo pa je bilo v denarni stiski. Zato so že naslednje leto prideli po mestu in okolici z nabiralnimi polami pobirati prispevke za društvo. S takimi polami so se potem gasilci pojazili vsako leto po enkrat, dvakrat ali pa tudi večkrat. Razen posameznikov so večje zmeske prispevali občina. Prva dolenjska posojilnica in konzumna Hranilnica in posojilnica. Druga vire dohodka so si skušali gasilci dobiti še s kegljanjem za dobitke in z veselicami.

store je dobila v stavbi Kmetijske zadruge na Partizanskem trgu, te je v prostorih, od koder se je pred meseci izselili nekaj za narodno obrambo. Tu bo knjižnica odprta vsako nedeljo dopolnje in ob četrtekih popoldne.

■ PRAV CUDNO ZABAVO so si minilo nedelje izmisli mladi paginari na Brezgu revolucije. Lovili so pse, jim okoli vrata zadrgnili vrv ali žico, nato pa obesili večje ali manjše plodenaste škatle. Nato so pse nagnali po stopnicah proti Dragam, da so posode bobnega odskočile na kamnu in betonu. Zivali, ki so vse preplašene digatale, so sicer ljudje rešili vrv in žico, ne vemo pa, če so svoje plodenale projeli tudi brezvestni polabilni.

■ ZABAVNI ANSAMBEL »HENČEK« in njegovi fantje je prišel v nedeljo, 18. maja popoldne, iz Krškega gostovat v Metliki. Pela sta Vasja Matjaš in Tomaz Branko. Nasvojili so zadovoljni odhajali in prireditve.

metliški tečnik

Stara in nova glasbila niso ena- ko ugašena

Kapeljska godba, ki bo čez leto dni slavila 120-letnico obstoja, zbirala denar za nove instrumente. Z lastnimi sredstvi in prostovoljnimi prispevki občanov je doslej nakupila 18 glasbil. Manjka jih še osem; brez teh pa godba ne more nastopati. Stari in novi instrumenti so namreč različno ugašeni.

Prošnjo za denarno podporo so letos ponovno naslovili na občinsko skupščino, ki jim je z razumevanjem prisločila na pomoč v minulem letu. Iz sklada za kulturo je godba tedaj prejela 4000 dinarjev. Tudi zdaj godbeniki upajo, da jih na občini ne bodo odslovili praznih rok. Ponovne nabiralne akcije med občani ne morejo začeti, kajti tisti, ki so namenili kaj prispevati, so to na redil že prvci.

Dirigent in umetniški vodja te sloveče vaške godbe je že od leta 1935 Anton Pohar, nekdanji šolski upravitelj v Kapelah, zdaj pedagoški svetovalec v brežiški občini.

Prvič po izvolitvi vsi poslanci skupaj

V Brežicah so se 20. maja srečali republiški in zvezni poslanci. Povabile so jih družbeno-politične organizacije z namenom, da bi se seznamili med seboj in da bi zvedeli kar največ o občini in volivcih, ki jih zastopajo. Govorili so o oblikah bodočega sodelovanja z občinsko skupščino, volivci in političnimi organizacijami. Poslancem so predstavili občinsko gospodarstvo, položaj šolstva in drugo problematiko ter načite za razvoj v naslednjih nekaj letih.

Sole zbirajo podatke

TIS je poslala vsem šolam v občini vprašalnik o potrebah po šolskem varstvu. Sole bodo zbrane podatke o zapošlenosti staršev. Tako si bodo ustvarile precej natančno sliko, za koliko otrok bi v kraju morali organizirati varstvo. Zbrane podatki za vso občino bodo osnova programu razvoja otroškega varstva za nekaj let naprej.

Dolinci prosijo za pomoč

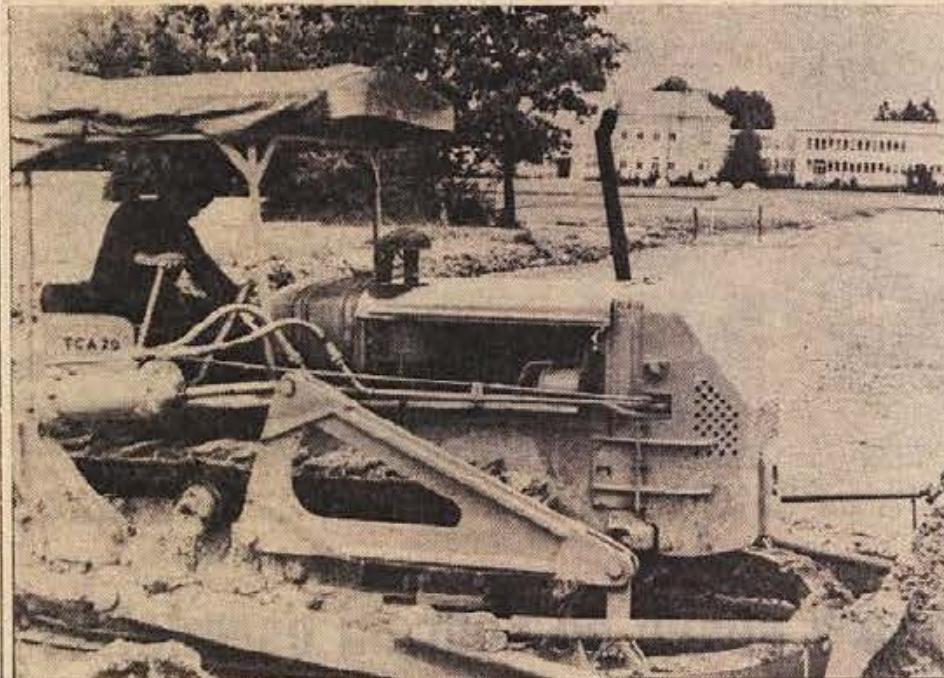
Osnovna šola na Veliki Dolini je zaprosila sklad za lesno kulturo za pomoč pri asfaltiranju šolskega igrišča. Jeseniška obrtna zadruga METAL ji je za ureditev igrišča poklonila 6500 dinarjev. Nekej bo primaknila tudi izobraževalna skupnost. Za vse to bi šola potrebovala 30.000 dinarjev. Vse delo opravljajo v lastni režiji s prostovoljnimi delom, edino za asfaltiranje bodo najeli podjetje.

NOVO V BREŽICAH

IZLET NA GROSSGLOCKNER — Članji društva knjigovodij iz Brežic bodo jutri odpotovali na izlet po Avstriji in severni Italiji. Najprej se bodo ustavili na Koroskem pri Gospa Sveti in nad Osojskim jezerom. Pot bodo nadaljevali do Grossglocknerja, od tam pa se bodo spustili na italijansko stran. V Italiji si bodo ogledali Cortino, Gardsko jezero, Verono, Padovo in Benetke.

ON NEDELJAH VELIKO KUPCEV — V Brežicah ima trgovska podjetje KRKA odprto vsako nedeljo po dve trgovini, novo samopostrežnico ob Cesti 21. maja in eno trgovino v mestu. Podjetju pravijo, da se nedeljskemu delu ne bi mogli ved opovedati. Promet je velik, še vedno je vredno to, da ljudem ustrežajo. V samopostrežnici kasirajo ob nedeljskih določilih po 5.000 do 10.000 dinarjev v enem določilu. Ob nedeljah so zelo.

BREŽIŠKE VESTI

Buldozer je opravil svoje delo. Na gradbišče nove osnovne šole v Brežicah že prihajajo zidarji. (Foto: Jožica Teppey)

OBSEŽNE PRIPRAVE NA KULTURNI TEDEN V JUNIJU

Dobrodošli na srečanje amaterskih igralskih skupin v Brežicah!

V sedmih dneh se bo zvrstilo na brežiškem odru 14 gledaliških del — Na predstave pričakujejo gledalce iz vsega Posavske.

Nestrpno pričakovanje je mimo. Brežičani so že dobili sporočilo, v katerem jih republiški svet Zvezne kulturno-prosvetnih organizacij obvešča, katera dela je komisija izbrala za prikazovanje na republiškem srečanju slovenskih amaterskih dramskih skupin.

V program revije so uvrstili tudi obe uprizoritvi brežiških amaterskih družin pri duštvih BRATOV MILAVEC in STANKA CERNELCA. Letošnja kulturna revija v Brežicah bo zavzela vseslovenski obseg. Trajala bo od drugega do sedmega junija. Vsak dan bosta na sporednu dve uprizoritvi: ena popoldne in ena zvečer.

Za pripravljalni odbor je organizacija te prireditve trd oreh, saj mora zagotoviti obisk na vseh predstavah. Za popoldanske uprizoritve se priporoča osmemu razredu osnovne šole, trgovski šoli, gimnaziji in tehniški srednji šoli v Krškem. Razpored gledaliških predstav bodo dobili tudi v delovnih organizacijah Brežiške in krške občine, da si bodo člani kolektivov lahko že vnaprej rezervirali vstopnice.

V vrsticah, ki sledijo, preberite, katera dela bodo uprizorjena na brežiškem odru in od kod so igralske skupine, ki so si z dobro igro in režijo odprle pot na republiško srečanje.

V pondeljek, 2. junija, se bo predstavila igralska skupina DPD SVOBODA obiskane tudi mesnice in zelenjavne trgovine.

PRISRCEN SPREJEM V SRBIJI — Minulo soboto se je vrnila z gostovanjem v Veliki Planini knjižničarska skupina iz Brežic. Pevec in igralec Društva bratov Milavcev so bili v tej srbski občini izredno prisrčno sprejeti. Čeprav je bilo bavarje zaradi časovne stike zelo naporno, so jima domačini razkazali, kolikor so največ mogli. Vsak je dobil tudi simbolično darilo za spomin na srečanje.

SAMO STARÉ RAZGLEDNICE — Turisti, ki prihajajo letos drugič ali tretjič zapovrstijo v Brežice, v trgovini na posti in v poslovnični SAP zamenjajo sproščajo po novih razglednicah z brežiškimi motivi. Kafe, da so stare zaloge neizdržne, novih pa ni nihče pripravil izdati. Če vprašate, zakaj, je odgovor povsed enak: Nisam dovolj petičnega založnika.

V skladu se ne zbere dovolj

Upravni odbor sklada za kulturo pri občinskih skupinah v Brežicah se je ta teden sestal prvič letos. Za to sejo so pripravili finančni načrt sklada, iz katerega dobitajo sredstva brežiške kulturne ustanove in Zveza kulturno-prosvetnih organizacij za delo društev. Z ustanovitvijo sklada financiranje kulturnih dejavnosti v občini se ni rešeno, ker se nabere na tem računu vsaj za polovico manj denarja, kot je potreb.

Rok je 31. avgust 1970

Buldozerji so se zarili v zemljo, že dober teden ravnajo teren in pripravljajo cesto do največjega gradbišča v Brežicah. Cež leta in pol bo na prostranem travniku med bolnišnico in stanovanjskimi stolpiči v podaljšku Vodnikove ulice stala nova osnovna šola za tisoč otrok.

Gradnjo je prevzel podjetje PIONIR iz Novega mesta. Mnogim prosvetnim delavcem in staršem se je odvalil kamen od srca, ko so na svoje oči videli, da se je delo začelo.

V novi šoli bo popoldne dovolj prostora za varstvo učencev. To bodo pozdravili zlasti tisti starši, ki so zapošljeni in ki otrok ne morejo imeti pod nadzorstvom niti jim ne morejo pomagati pri učenju. Učenci prav te dni raznjasajo staršem vprašalne pole o tem, ali zelijo, da bi njihovi otroci imeli varstvo v soli.

Sprejem pri predsedniku

Delavcem javne varnosti v Brežicah je 13. maja priredil sprejem predsednik občinske skupščine Vinko Juršek. Cestital jim je za njihovo delo. Jože Stemberger, Martin Kolar in Ante Lazič, ki gredo v pokoj, so ob tej priložnosti dobili knjižna darila in ročne ure. Arpadu Kuharju, Ivanu Bratoš in Jožetu Teropčiču so za dvajsetletnico službovanja pokonili knjižna darila kot simbolično priznanje za dolgoletno delo v službi javne varnosti.

Gimnaziji odlično zapojejo

Gimnaziji pevski zbor iz Brežic je 16. maja zapel 12 pesmi, ki so jih posneli na magnetofonski trak za solski arhiv in RTV Ljubljana. Zbor je priredil letos tri samostojne koncerte. Predstavil se je v Sevnici, v Krškem in v Brežicah. Povod je bil veliko navdušenja. V Krškem upajajo, da ne bo odrekel sorodovanja na pevski reviji, ki jo pripravljajo za začetek junija.

Radio Brežice

PETEK, 23. MAJA: 20.00 do 20.10 — Napoved programa in poročila 20.10—20.30 — Novo plesče RTB, obvestila in reklame 20.30—21.15 — Glasbena oddaja Izbrali ste sami.

NEDELJA, 25. MAJA: 11.00 — Domäne zanimivosti — Magnetofonski zapis razgovora z novimi poslanci zvezne republike skupščine — Pomembnost čvrste obrambe našega neba — Za naše kmetovalec: ing. Lojze Pirov svenčevanje vrtnarjem — Predstavljamo vam ansambel STEB iz Brezovice — Nedeljska reportaža: Pri prijetih v Veliki Planini — Pomir, nima prednosti! — Obvestila, reklame in spored kinematografov, 13.00 — Občani cestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 27. MAJA: 18.00 do 19.00 — Novo v knjižnici — Jugoton vam predstavlja — Iz naše glasbene soli — Tedenski sportni komentar — Obvestila, reklame in pregled filmov, 19.00—19.30 — Glasbena oddaja: Za ljubitelje beat glasbe.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Protokli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Žožeta Šiško iz Narpelja — Vojka, Ana Petrlič iz Rožne — Pepco, Karolina Lekša iz Viber — dečka, Marija Ogorčev iz Sel — Marijo, Angela Molan iz Zdolj — dečko, Olga Ivacič iz Senovice — Melito, Ana Travnikar iz Brozovice — Roberta, Ijudmila Mirt iz Lihne — dečko, Martina Ivnik iz Zadovinca — dečko, Marija Jalovec iz Globoci — Marjanec.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Protokli teden so se poneverili in izkalili pomoči v brežiški bolnišnici: Zorica Barać, uslužbenica iz Zagreba, si je pri prometu nesreči zlomila desno nogo; Marjan Rangus, učenec iz Krškega, je na motornih dirkah nekdo povzsil in mu zlomil levo nogo; Bernard Babic, delavec iz Orečaka, si je pri delu na polju poskodoval levo nogo; France Slovič, gospodinja iz Radatovca, si je pri padcu na dvorišču zlomila desno nogo; Ivan Kostrevc, kmet iz Blatnega, se je prevrnil z vozom in si poskodoval glavo in desno roko; Marija Perenček, gospodinja iz Gor. Lenarta, je nekdo povzsil z motorjem in ji zlomil desno nogo; Stjepan Kunštar, učenec iz Rakovca, je eksplodirala granata in mu poškodovala levo roko; Zvonko Petričniku iz Sv. Križa je pri eksploraciji granate poškodoval levo nogo; Terezija Perenček, gospodinja iz Boršta, si je pri padcu na dvorišču zlomila desno roko.

Pisečani polagajo cevi za vodovod. Sredi poletja bo v Orehovcu, v Dednji vasi in Podgorju že pritekla voda. Glavni vod meri 18 kilometrov. (Foto: J. Teppey)

Zlatoporočenca Antonija in Janez Robek na jubilejni slovesnosti. Za njima je pol stoletja razumevanja (Foto: Jozica Teppey)

DO JESENI BO V STARI VASI DOKONČANA HLADILNICA

Najprej odziv na klic rudnika na Senovem in osnovne šole v Krškem

Predsednik Jože Radej o neodložljivih nalogah nove občinske skupščine v Krškem — Nobena dejavnost ne sme biti ta leta zapostavljena

»Tovarš predsednik, katerim nalogam bo skupščina da prednost v nastopajoči mandati dobi?«

»V prvi vrsti mora vztrajati in sodelovati pri reševanju nadaljnje usode Senovega. To ni majhna stvar. Gre za vsakdanji kruh 900 delavcev, ki žive zdaj od premoga. Zastavljeni programi so realni in zagotavljajo preusmeritev za približno 600 zaposlenih v dveh novih panogah. To sta kovinska predelovalna in keramična industrija. Za to bodo potrebne precejšnje investicije.«

Določili so vrstni red dela za letos

19. maja se je sestal svet krajevne skupnosti Krško. Na dnevnem redu sta bila razprava o nalogah krajevne skupnosti pri organizaciji civilne zaščite in sprejem smernic za delo na tem področju. Svet je pregledal porabo sredstev in določil vrstni red nalog za letos. Razpravljaj je še o cestni službi in pomankljivosti urbanistične uredrivosti v mestu.

Obisk iz Litije v Krškem

Občinski sindikalni svet Krško so 17. maja obiskali predstavniki litajske občine, ki so se pogovarjali o njenem družbenem in gospodarskem razvoju in metodah političnega dela. Gostom so domačini razkazali še galerijo v Krškem, muzej izgnancev v Brestanci in Gorjupovo galerijo v Kostanjevici.

»Kateri načrt je po vašem mnenju še neodložljiv?«

»Gradnja šole na Vidmu, da se izognemo tretji izmeni in da že vendar enkrat preselimo mladi rod iz nezdružnih učilnic v samskem domu. Iz občinskih virov bomo moral zagotoviti za novo osnovno šolo približno 4 milijone dinarjev, za drugo bomo zaprosili posojilo.«

»Kaj pravdevate v kmestvu?«

»Izpopolnitev že obstoječih obratov v družbenem sektorju in razširitev kooperacijske proizvodnje. Letos bo morala biti dokončana hladilnica za sadje, ki jo AGROKOMBINAT gradi v Stari vasi. To investicijo zahteva načrta obnova sadovnjakov in zasajanje novih plantaznih nasadov. Druga investicija bo ureditev vinske kleti in nakup mehanizacije za predelavo grezidel.«

Pripravite obleko in posteljino!
V krški občini poteka teden Rdečega križa v pripravah na zbiranje denarnih pomoči in materialnih dobrin za pomoč socialno ogroženim in prizadetim ob morebitnih nezgoda. Zbiralna akcija je za 29. maj napovedala Rdeči križ Slovenskega po vsej republike. Občinski odbor RK poziva občane k sodelovanju.

Zbiralni dan za oblačila in posteljino bo v krški občini v četrtek, 29. maja, od 17. do 19. ure. Lanskoletne izkušnje iz Ljubljane in Kranja so pokazale lep uspeh, zato tudi Rdeči križ v Krškem pričakuje, da tudi zbiralcev ne bodo odslovili praznih rok.

Nova delitev članarine

Plenum občinskega sindikalnega sveta je na seji 16. maja ugodno ocenil lanskoto gospodarjenje v občini. Za razpravo mu je služila analiza zaključnih računov za 1968. Občinski sindikalni svet je na isti seji obravnaval novo delitev članarine. Delež osnovnih sindikalnih organizacij se je zdaj povečal od 35 na 38 odstotkov.

»Bi se kaj radi povedali občanom?«

»Da se bom skušal pravilno zavzemati za razvoj vseh gospodarskih panog in družbenih dejavnosti in da je neupravičena vsaka bojanjen pred pristanskim odnosom do katere izmed njih.«

J. T.

Srečno, slavljenca iz Kostanjka!

Borci niso pozabili gostoljubja Robekove hiše med vojno

Na majhnem posestvu v Kostanjku že pet desetletij gospodarita Antonija in Janez Robek. V družbi dveh sinov, štirih hčer in deset vnukov sta ta mesec slavila jubilejni mejnik na skupni življenjski poti.

Slavnostni obred je bil v poročni sobi občinske skupščine v Krškem. Cetinkum in dobrim željam najbljajši sta se pridružila predstavniki občinske skupščine in občinske Zveze združen borovov NOV.

Zlatoporočencev ni bilo težko zaplesti v pogovor. Bi-

stro in življenje sta odgovarjala in človek bi jima težko prisodil toliko let, kot jih imata za seboj. Antonija Robek ali Lesova Tonka, kot jo še vedno kličejo domačini, je dopolnila 77. leta. Vse njeni življenje je en sam delovni dan. Opešano srce jo sili, da si na starost privoči malo več politika, sicer pa se vedno ne bi mirovala.

Tonka je bila kmečka hči. Z Janezom Robekom se je omozila po prvi svetovni vojni. Na malih kmetijah v Kostanjku sta si z možem ustvarila skupno ognjišče in s trdim delom služila kruh zase in za otroke.

Zemlja sta imela le pet hektarov. Družina se je večala, zato je moral Robekov oče 1926 za zasluzkom v tunino. Delal je v rudnikih na Holandskem. V času gospodarske krize 1932 se je za stalno vrnil. Vse to ga ni upognilo. Njegova drža in konak sta se vedno mladostna, čeravno je 9. maja praznoval 82. rojstni dan. Vse življenje je bil zdrav. V razgovoru je poln vrednine in duhovitosti.

V zakonu se je Robekovemu rodilo šest otrok. Hčerk: Angela in Marija živita v Ljubljani, Lucija v Novem mestu, Cvetka na Otočcu, Lojze v Mariboru. Sin Ivan, učitelj v Koprivnici, je staršem najbližji. Redno bi obiskuje in ima pomaga.

NOVICE S SENOVEGA

■ SGP »PIONIR« GRADI NA SENOVELM za trgovsko podjetje Preskrina iz Krškega samoposredno trgovino. Novo poslopje stoji nasproti rudniškega lesnega prostora. Dela so v zaključni fazi in prebivalci so v kratkem pričakujejo otvoritev tega lokalja, ki bo prvi te vrste v našem kraju. Zgrada prehajajoča je, da bi nova trgovina nudila tudi mleko ter mlečne izdelke, ki jih do sedaj skoraj ni bilo dobiti.

■ STAREJSI MLADINC IN MLADINKA IZ KOPRIVNICE IN VELIKEGA Kumna so prejšnje nedelje uprizorili veseligrig Pričani ženini. Igra je prav lepo uspela, saj so gledalci povsem napolnili solski mizred, ki je bil v ta namen spremenjen v prizorišče. Igra si je ogledalo stare in mlado od blizu in daleč v velikem zanimaljanju. Vsi so zadovoljni odhodom z željo, da bi jih delovni mladinci v kratkem spet razveselili s podobnim nastopom in jim priznali veselo popoldne.

■ POTOK, KI TEČE SKOZI SENOVO je pred leti zaradi plitve in vijugaste struge posebno ob večjih nalinjih poplavljaj nizje in celo po potoku. Zato so na pristojnem mestu odločili, da se potek regulira, kar je bilo tudi narejeno. Toda struga od takrat ni več veznila v vodo več napoljava nove naplavine, tako da se struga dviga. Iz nje je poznalo na nekaterih mestih že kar gosto grmovje, ob katerem se ob večjih povodnjah zadružuje nesnaga, zlasti ob mostu pred restavracijo. Zdi se, da bi bil trud pred leti saman. Sprašujemo se, kdo je pristojen, da se odčisti struga in odstrani navlaka, ki vsakokar ne prispeva k ugledu in urejenosti našega kraja.

■ V NEDELJO, 11. MAJA JE BILA NA SENOVEM prvenstvena nogometna tekma med domačim Rudarjem in Ljubljano. Tekma so domači odločili v svojo korist z rezultatom 4:3. Šele po razburilih zadnjih minutah igre, ko so dosegli dva zelo lepa zadetka. Tekma je bila zelo ostra: Kar dva igralca sta bila poškodovana.

■ SOSEDJE SO BILI SLABO ZASTOPANI

Seminar o osebni odgovornosti, ki ga je priredila delavska univerza v Krškem 15. maja, je obiskalo 25 slištencev. Iz krške občine jih je bilo 21, iz severnske trije, iz brežiške pa samo eden. Seminar je vodil inž. Stefan Marcjan iz Kranja in je bil namenjen vodilnim delavcem in predsednikom delavskih svetov v podjetjih.

Praznik mladine bo v soboto

S Hočevarjevega trga v Krškem bo 24. maja krenil sprevod mladine skozi mesto do bazena pred CELULOZO. Tam bo izveden kulturni program. Nato bodo podežili priznanja in pokale osnovnošolskim mladinskim aktivom za uspehe na športnih tekmovaljih. Miting mladine se bo zaključil s plavalnim dvobojem med mladinskimi reprezentancama Jugoslavije in Avstrije. V sprevodu bodo sodelovale šole Krško, Leskovec, Zdole, Videm in specializirane mladinske organizacije ter gostje iz cerkljanske garnizije.

Šentjurčeva in Šentinc v Posavju

Na razširjeni seji medobčinskega sveta Zveze komunistov Spodnjega Posavja v Krškem so danes teden razpravljali o reorganizaciji ZK v brežiški, krški in sevnški občini. Prisotni so ponovno potrdili že znana načela, da se delavnost komunistov ne sme kazati samo v obiskovanju sej, ampak predvsem pri izpoljevanju delovnih nalog na vseh področjih družbenega in gospodarskega življenja. Posvetna sta se udeležila Ljudi Šentture in Franjo Šentinc.

Športni teden mladih

Od nedelje dalje se v krški občini vrstijo Stevilna športna tekmovalja mladih. Nastopajo vse mladinske aktivnosti iz vasi in delovnih organizacij ter dijaki tehnične srednje šole.

»Bolniki« radi deajo na polju

Lepo vreme je prineslo v rudnik Senovo veliko bolezenskih izostankov, precej več kot v zimskih mesecih. Jamščemu obratu se to močno pozna, saj je od marca dalje včasih odstotnih do 60 delavcev. Stevilo obolelih so letos 3. maja primerjali z lanskim letom in ugotovili, da jih je lani na ta dan manjkalo 19, letos pa 52.

Seveda so si v podjetju na jasne, da tega ni kriva samo bolezzen, ampak predvsem delo na polju. Rudarji se ne preživljajo le z mesečnim zaslužkom v rudniku, ampak imajo mnogi izmed njih doma še kos zemlje, ki ga obdelujejo. Če nimajo dela doma, gredo pomagati sosedu in niso prav nič na izgubi. Za pomoci dobre malico, pičajo in se plačijo v denarju. Potem takem se izplača zboleli. J. T.

Pred srečanjem nenadoma na levo

12. maja zvezcer se je prispela prometna nesreča na cesti Krško Drnovo. Proti Krškemu je vozil osobni avtomobil Jože Urbanc iz Krškega. V bližini staciona je prilejal naproti z osebnim avtom s preizkusno tablico Olga Grdadolnik iz Zagreba, ki je pred srečanjem zapeljala na levo stran ceste, tako da je prisko do trčenja. Pri tem se je Grdadolnikova telesa potiskovala in so jo odpeljali v novomeško bolnišnico, kjer pa je bil poškodovan tudi Urbanc. Na vozilu je za okrog 15.000 din skode.

KRŠKE NOVICE

■ OBISK SINDIKALNIH DELAVCEV — Preteklo soboto so sindikalni funkcionarji iz Litije obiskali tovarni papirja. Predsednik občinskega sindikalnega sveta Edi Komadec je po ogledu razgovoril s sindikalnimi delavci iz CELULOZE. Izmenjali so izkušnje o sindikalni aktivnosti v občini.

■ POČITNIŠKA PRAKSA — V tovarni papirja so vsako leto dober sprejemali na počitniško prakticiranje večjemu številu interesarjem. Nagrade za praktikante se gibljejo okrog 300 dinarjev mesечно, maksimalna višina pa je odvisna od prizadetnosti posameznikov. Na praksu bodo letos sprejeti dijake brežiške in severnske gimnazije, dijake tehnične srednje šole v Krškem ter studente raznih visokih in srednjih šol v Ljubljani.

■ NE UPORSTEVATO ODLOKA — Krajevna skupnost Krško ima z nekaterimi delovnimi organizacijami precej težav, ker ne plačujejo redno prisporka za uporabo mostnega zemljišča. Svet krajevne skupnosti si ni mogel pomagati drugače, kot da je zaprosil občinsko skupščino za posredovanje pri službi družbenega knjigovodstva, da bi ta nadzorovala izpoljevanje odloka. Skupščina je zeli krajene skupnosti že ugodila.

■ AKCIJA ZA VPIS POSOJILA — Osnovne sindikalne organizacije v delovnih organizacijah krške občine so pričele akcijo za vpis posojila, namenjene modernizaciji stolnenskih zelenic. V krški občini da te akcije niso brezbrami. Z velikim zanimaljanjem spremljajo prizadevanje železničarjev. O prvih uspehih akcije za vpis posojila bomo podrobnejše poročali v prihodnji stevilkah.

VESTI IZ KRŠKE OBCINE

Cesta širijo v hrib. Med dijaškim domom in mostom čez Savo v Krškem je cesta veliko precozka, zato so jo začeli širiti na eni strani z nasipom, na drugi strani z izkopom v breg. (Foto: J. Teppay)

Kako s plačano komunalno takso?

Predvicerjsnjem je v gasilskem domu v Sevnici zasedala občinska skupščina. Imenovala je predsednika in člane svetov, komisij in upravnih odborov skladov, obravnavata poročilo o delu občinske uprave in občinskega sodišča ter sprejela nekatere odloke. Razpravljala je tudi o priporočilu sveta za gospodarstvo in finance glede komunalnih tak na cestna motorna vozila. Svet je namreč priznalo, naj plačevalo ne zahtevajo vratič denarja ki je bil namensko porabljen za ceste v občini, ali pa da bi takse vrnili še prihodnje leto. Več o seji prihodnjic.

Podjetnost prebivalcev Preske

S svojo prizadevnostjo in smislim za skupne interese nas vedno znova presenečajo ljudje, od katerih se tega ne bi nadejali. Tako pravijo na občinski upravi v Sevnici. Tokrat so za presenečenje poskrbeli vaščani male vasi Preske, ki so se trdoživo spoprijeli z gradnjo 2 km dolge ceste Presk - Laze. Vsega nekaj hiš je dalo pravo brigado delavcev, ki bodo omogočili, da bo v vas mogoče priti z avtomobilom. Z denarjem bosta tem ordinam žudem pomagala tudi občinski cestni sklad in guzdu obrat.

Razdeljena je pomoč za vodovode

Na zadnjih sejih sveta za urbanizem, komunalne in stanovanjske zadeve so razdelili letosno občinsko denarnino pomoč za gradnjo vodovodov. Po tem razdelilniku bodo dobili: Jablanica 1.000 din, Pleš 1.000 din, Brezovica 1.000 din, Bučka 5.000 din, Podgorje 1.500 din, Veliki Cirnik 250 din, Zletiče 750 din, Gor Blanca 500 in Primož 1.000 din. Razdelili so tudi denar za ceste. Za cesto proti Kalu so namenili 3.000 dinarjev, za Hubajnico 500 din. Zajdjo goro 500 din in za Govejji dol 500 dinarjev.

Studenec: otvoritev dvorane

Minilo nedeljo se je vendarje uresničila želja gasilcev in drugih prebivalcev Studenca, kjer je dobil gasilsko dvorano, v kateri bodo različne prireditve. Po slovesnosti so bile gasilske vaje tamjanjega gasilskega društva.

Foto: Legan

S KONFERENCE ZVEZE KULTURNO-PROSVETNIH ORGANIZACIJ

Amaterizem je nenadomestljiv

Zahteva pa nove oblike dela in novo vsebino kulturnega udejstvovanja

To je pomembna ugotovitev s konferenco kulturno-prosvetnih organizacij v Sevnici, ki je nedolgo tega obravnavala problematiko kulturnega življenja v občini. Klub pomanjkanju denarja, dvoran in strokovnih vodilj se je prav prizadevnil vodstvom nekaterih kulturnih skupin v občini troba zahvaliti, da lahko najde svoje mesto skoraj vsak, kdor želi sodelovati v amaterskem kulturnem življenju.

Začasni odbor, ki je nekako leta dni vodil občinsko zvezo kulturno-prosvetnih organizacij, se je prizadeval narediti kar največ. Kulturne skupine sevniške občine so sodelovale na mnogih prireditvah, revijah, proslavah in razstavah. Zveza je sodelovala s sosednjimi občinskimi zvezami v Krškem in Brežicah.

Pomemben uspeh je bila ustavitev pvenskega zbornika v Sevnici, za kar je treba dati priznanje tudi vodstvu gasilskega društva, ki je pokazalo veliko razumevanja tudi za tako udejstvovanje svojega člana. Zveza je pomagala društvo v Krmelju, Luki, Blanci, Sentjanžu in Tržiču z denarnim in moralnim pomočjo, vendar so na konferenci ugotovili, da je bilo stikov z društvom še vedno premalo.

Težave se včelo že več let. Društvo manjkajo primerne dvorane, primanjkuje pa tudi denar za redno delo, zato je predvidena akcija »10 din za kulturno življenje na enega občana«. Nujno je okrepiti knjižničarstvo, usposobiti stalni razstavniki pro-

Po mnenju konference bi bilo nujno uvesti tudi nekatera morala priznanja za posebna prizadevanja. Predlagana sta bila Linhartova značka ter Gallusovo priznanje.

Na seji konference so sprejeli tudi smernice za delo v prihodnje. Izjavili so iz ugotovitev in sklepov slovenskega kongresa ZKPO. Izvolili so tudi novo vodstvo občinske Zveze kulturno-prosvetnih organizacij.

Naročnikom s pošte Blanca!

V petek zjutraj nas je pošta Blanca obvestila, da niti v četrtek niti v petek ni dobila 126 izvodov našega časnika. Zaradi te napake oz. malomarnosti, ki je nastala ali v tiskarni DELO v Ljubljani ali na pošti pri prevozu časnika (vzroka za gornji primer nikakor ne moremo razčistiti, ker je dostava Dolenjskega lista samo v pristojnosti časopisnega podjetja DELO in pošte), vsi naročniki Dolenjskega lista od črke K do črke Z na področju pošte Blanca niso dobili 20. številke. Iz skromne zaloge, ki jo hranim v arhivu lista, nikakor nismo mogli nadomestiti manjkajočih 126 izvodov. Vsem naročnikom in bralcem našega lista, ki so tokrat brez naše krive ostali brez domačega tedenika, se vladno opravljemo in jih prosimo za razumevanje. Pri tiskarni DELO v Ljubljani smo se ponovno pritožili zaradi tega in podobnih primerov.

UREDNISVO IN UPRAVA LISTA

KONFEKCIJA

»LISCA« SEVNICA

razpisuje
za študijsko leto 1969/70

STIPENDIJO za študij na ekonomski fakulteti v Ljubljani

v višini 350 Ndin mesečno

STIPENDIJO za študij na višji ekonomsko-komercialni šoli v Mariboru

slošno komercialna smer — v višini 350 Ndin mesečno

POGOJI:

1. vsaj z dobrim uspehom dokončana gimnazija ali ekonomsko srednja šola,
2. pozitivno opravljeno psihofizično testiranje, ki ga organizira podjetje,
3. da so vpisani v eno od zgoraj navedenih sol.

Stipendije bodo dodeljene le moskim kandidatom.

Prijave je treba poslati na naslov:

Konfekcija »LISCA«, Sevnica — sekretariat, Sevnica, Kolodvorska 44, p. p. 40.

v 15 dneh od dneva objave. V prijavi je treba navesti osebne in družinske podatke, podatke o zaposlitvi staršev in podatke o do sedaj dokončanih solah.

Vsek kandidat mora navesti, za katero izmed zgoraj navedenih sol prosi za stipendijo.

Potrdila o vpisu na fakulteto oz. višjo šolo morajo kandidati dostaviti naknadno, čim jih bodo lahko dvignili.

Gasilsko slavje v Krmelju

Gasilsko društvo je za 40-letnico ustanovitve dobilo svoje prostore in gasilski avto

40 LET PRI DRUŠTVU:
Franc Mirt, edini član od vsega začetka.

Nedelja je minila v znamenju gasilstva. Domače gasilsko društvo, ki je nastalo pred 40 leti po hudem požaru v rudniku, je praznovalo obletnico, za ta jubilej pa je s pomočjo METALNE dobilo svoj gasilski dom in gasilski avtomobil.

Ob zvokih godbe na pihali je bil ob 9. uri najprej sprejet skozi Krmelj, v katerem so sodelovale tudi sosednje občinske gasilske zveze. Na

Borci med sevniškimi pionirji

12. maja so se srečali v prijaznem gozdčku nad Šošo v Sentjanžu predstavniki pionirskega organizacij iz Šoš v sevniški občini.

V prijetnem taboru so z bogatim kulturnim programom lepo zaključili kurirčko vo pošto. Pionirskega srečanja so se udeležili tudi nekdanji borci. Pionirji so jih toplo pozdravili v svoji sredi. Posebno prisrčno so pozdravili nekdanjega kurirčka Marjana Gabriča, sedanjega predsednika občinske skupščine Sevnica. Borec XIV. divizije Ivan Perha je pionirjem pripovedoval o svojih doživljajih iz NOB. Pozorno so poslušali pripoved o bitki pri Belih vodah, kjer je padel tudi pesnik Karel Destovnik Kajuh.

Pionirji se bodo tega prisrčnega srečanja prav gotovo dolgo spominjali, saj so zatrjevali, da bi bilo prav, če bi se z borci še kdaj srečali.

POPRAVEK

V predzadnji številki našega lista smo v kratkem poročili o osebnih dohodkih v delovnih organizacijah sevniške občine zapisali, da je lastni povprečni mesečni zaslužek znašal pri veterinarski postaji 2.157 dinarjev. V resnici je znašalo povprečje le 1.438 dinarjev. Napaka podatka je posredovala služba družbenega knjigovodstva v svojem poročilu.

Letos pregled orožja

Prebivalci sevniške občine imajo zda 358 kosov različnega orožja, od tega je velik del lovske puške. Lanj je bil izdan 40 novih dovoljenj, 10 kosov orožja pa je bilo odvzeto, ker lastniki niso imeli dovoljenja. Odsek za splošno upravo ugotavlja, da je veliko orožja, ki ga imajo občani, že dotrajalo, zato ga je potrebno še letos tehnično pregledati.

OB TEDNU DOBRODELNE ORGANIZACIJE

35 let pri Rdečem križu

Aga Fegic: »Delati je treba s srcem, vsa zahvala je občutek, da si pomagal človeku«

Ze kar 35 let dela Ana Fegic iz Šmarja pri Sevnici v dobrodelni organizaciji Rdečem križu. Kot svetinja ima shranjeno srebrno odlikovanje, toda v prijetnem pogovoru z njo je v vsakem stavku mogoče čuti, da ji več kot srebro pomeni občutek, da je pomagala ubogim ljudem.

Kaj naj bi jo torej vprašal drugega kot to, koliko je pomoni delo pri Rdečem križu!

Veliko, če ne vse. V tej organizaciji je treba delati s srcem. Zahvala, ki si je iz oči pomoci potrebnih ljudi, je tisto veliko plácilo, ki nas hrabi, da ne odnehamo in ne bomo odnehal, je dejala Ana.

Obiskujem bolnike, veliko poti sem opravila, ko sem pomagala pripravljati krvodajalske akcije ali ko sem pomagala zbirati denar. Veste, kaj sem odvrnila, če mi je kdo očital, da od organizacije RK nič nima? Bodite samo srečni, da te pomoči ne potrebuje! In dobila sem, vsakdo je odpri denarnico ali kako drugače pomagal.

Taka je Fegicova Ana, ki jo bolniki in ubogi dobro poznaajo. Njene organizacijske sposobnosti pa poznaajo vse sodelavci Rdečega križa, saj se vedno, čeravno sama boleha, s svojimi idejami spodbuja in daje poguma za vedno nove akcije. M. L.

SEVNIŠKI PAPERKI

■ RAZSTAVLJEN SE EN ZAZIDALNI NACRT. Mesečni dan imajo prebivalci Sevnice na voljo, da si ogledajo osnutki novega zazidala, na katere, ki obsegajo predel Sevnice severno od Železniške postaje. O osnutku je razpravljalo tudi svet za urbanizem, komunalne in stanovanjske zadeve na zadnjih sejih.

■ SEVNIŠKI BOUTIQUE. Prostora za razstavljene predstavki konfekcije LISCA, navdušuje goste in kupce. Trdijo celo, da se v Ljubljani nobena manjša trgovina ne more primerjati z Liscino. Zato je poželeno, da se razstavljajo tudi v Sevnici. Zdaj aranžirajo tudi razstavljene predstavki podjetja Kardelj ob zadnjem obisku v Sevnici. Zdaj aranžirajo tudi razstavljene predstavki podjetja Kardelj ob zadnjem obisku v Sevnici. Zdaj aranžirajo tudi razstavljene predstavki podjetja Kardelj ob zadnjem obisku v Sevnici.

■ PROCEJLA UREJAJO. Sevnica je na svoj veliki praznik spremnila zunanjo podobo mesta. Zdaj asfaltirajo cesto proti zdravstvenemu domu, obnavljajo pa tudi procejlo hiš, med njimi stavbo občinske uprave.

■ BOEING — BOEING. V Sevnici je znano komedijo Marta Camoletti, po kateri je posnet tudi film, je v nedeljo gostovala v Sevnici dramska skupina prosvetnega društva »Ante Potocnik« iz Podkreda.

„Da bi to čutili vsi mladi!“

Prijetna beseda, dve z ustanoviteljico organizacije RK na Čatežu Ivanka Miklič

te dobrodelne organizacije smo obiskali na njunem domu na Čatežu. Ivanka je bila ustanoviteljica krajevne organizacije leta 1945, dolgo časa je bila njena predsednica, zdaj pa je kot tajnica še vedno duša organizacije, ki šteje 20 članov.

«Ljudje so se mi smilili v tistih hudičasih vojne, želela sem jim pomagati, je bil povsem preprost njen odgovor na vprašanje, zakaj dela pri Rdečem križu. Lepo je pomagat drugemu človeku, rada bi, da bi to čutili vsi ljudje,» je dodala, ko je snemala s stene malo vitrinico z odlikovanji, med katerimi je bilo tudi odlikovanje Rdečega križa.

Lep je dom Mikličevih, lepo pa je tudi v njunih srečih. Tudi sodelovanje pri Rdečem križu je prispevalo držek k temu.

M. L.

55 letni Matija Miklič, učenec, višji svetnik, prihaja 12 km daleč po š. na sestanke občinskega odbora Rdečega križa, da svoj ženi, nekaj let mlajši Ivanici, tajnici krajevne organizacije RK na Čatežu, posreduje načrte občinskega vodstva in še drugače pomaga pri delu.

Najstarejsa sodelavka

Prejšnji teden je kurirčka pošta obiskala osnovne šole trebanjske občine in povsod so ji priredili sprejem s kulturnimi programi. V Trebnjem (na sliki) je učencem govoril o prispevku kurirjev v NOB Ludvik Strajnari. (Foto: M. Legan)

ZAKAJ JE VAŠKA MLADINA MANJ AKTIVNA OD DRUGE?

Marsikje na vasi: kot da ni mladih

Občinski komite ZMS pripravlja problemsko konferenco o kmetijstvu

Mladi ljudje v kmetijstvu ne vidijo svoje prihodnosti. V trebanjski občini na primer je le nekaj odstotkov lastnikov mlajših od 30 let, in kar petina starejših od 60 let. To se kaže tudi pri delu vaških aktivov. O zaostajanju kmetijstva za drugimi gospodarskimi dejavnostmi se veliko govoriti in piše, vendar je od tega žal malo koristi.

Tako in podobne misli so povedali udeleženci na sestanku komisije za družbeno-ekonomsko odnose pri občinskem komiteetu ZMS, ki je bila pod vodstvom Lojzeta Račataja 16. maja.

Predvsem je važna splošna ugotovitev, da so mladi, ki ostajajo na vasi, premoaktivni v javnem življenu in se premovali zavzemajo za izboljšanje razmer na vasi. Prizadevanja družbeno-političnih organizacij, občinske skupščine in zadruge brez mladih nimajo toliko teže, so na sestanku povedali njihovi začetniki.

Občinski komite ZMS se tege zaveda, zato bo prvo prihodnjo problemsko konferenco posvetiti zgojni kmetijstvu. V ta namen bo izvedel med učencami 8. razredov osnovnih šol ter med mladinci in mladinkami, ki delajo na zmetnih jahah, posebno anketno, v katere želi dobiti natančnejši odgovor, kakšne so resnične razmere na vasi.

Brez anketne pa je mogoče že sedaj trditi, da je pomanjkljivo izobraževanje za delo na kmetijti v veliki meri krivo sedanje premajhne aktivnosti mladih. Kmetijsko izobraževanje, ki bi usposoblilo človeka za uspešno delo, je v mi-

Majhne možnosti osebnega razvoja, težavo delo, slabše plačilo, vse to odbiha mlade ljudi, ki se zato želijo zapošljiti zunaj kmetijstva; tisti, ki vztrajajo, pa samo malodusno čakajo, kaj bo prinesla prihodnost. Tudi mladinska organizacija lahko prispeva, da se bodo izboljšale razmere za začetnike.

Na sliki: Marsikje na vasi.

Negotova je prihodnost tega podjetja — Trajen izhod bi bila pripojitev k močnejšemu

Obrtna gospodarska organizacija so lani povečale celotni dohodek skupno za 16 odstotkov, med njimi največ Krojaško podjetje Trebnje, za njim pa Mizarska delavnica Trebnje. Manjši dohodek je imel le »Hrast« iz Sentiljovence, kjer so se zmanjšali tudi osebni prejemki.

M. L.

Priprave na javno razpravo

Občinski sindikalni svet v Trebnjem bo, kot je predvideno, 30. maja organiziral še posvetovanje predstavnikov delovnih organizacij in sindikatov o ustavnem umanjanju, ki ohraňava samoupravljanje. S tem želi sindikalni svet prispevati k dobrim sistemskim ureditvam teh poslovnih vprašanj.

Za prihodnje dni ima sindikat v načrtu tudi več združenih predavanj za svoje člane. Predavanje bodo na Mirni, Dobu, v Trebnjem in Mokronugu. Nekatera podjetja želijo tudi, da bi priredili predavanja samo zanje.

TREBANSKE IVERI

KOPALISCE BO UREJENO DO KONCA MAJA. V novem kopališču nasroti motelu je potrebno urediti zapornice, oprati bazen ter polepsati okolico, da bo kopališče uporabljeno. Te dnevi strokovnjaki Splošne vodne skupnosti zagotovili, da bodo vse delo opravljeno do konca maja.

SPREMENJENI NACRT TABORNIKOV. Taborniki cete Štivnjek, ki praznuje letos 10-letnico organizacije, so letos nameravali prirediti večik tabor na otoku pri Zadru. Zdaj so zaradi nekaterih razlogov načrt spremenili in bodo taborili reje v Novigradu v Istri.

DANES O OBČNIIH ZBORIH. Na danšnjem zasedanju občinskega odbora ZZB bodo obravljati poročilo o letosnjih občinskih zborih, poročila komisij ter pravne na 50-letnico ustanovitve KPJ, SKOJ in sindikatov, ki bo v nedeljo na Mirni. Na dnevnem redu je tudi predstava v Kremensku, ki bo 7. junija.

RACJE SELO: TRGOVINO BI RADIL. Na Radjem seju pri Trebnjem bi želeli imeti manjšo specijalistično trgovino. Trebnje res da ni daleč, toda tekočje je vsko morebitno hoditi tja kupovati. Posobno velja to za važne tistične vasi, ki so še daleč od Radjega.

HENCEK BO IGRAL. V nedeljo bo v Mali vasi veselila, na kateri bo igral popularni Hendek s svojimi fanti.

Zagotoviti je treba stanovanja

Tentutno je v trebanjski občini od 18 sistemiziranih delovnih mest mlinčnikov zasedenih le 12, kar je malo v primerjavi z nemirnimi potrebnimi, ki jih zahteva vse večji promet na cestah. Ker ugotavljajo, da je zdi obseg dela sistemiziranih verjetno premašil mest, bodo preverili se enkrat. Manjka predvsem mlajših ljudi, ki bi prevzeli mesta starejših mlinčnikov. Izboljšave si obetajo od kadetske šole, vendar le pod pogojem, da bo zagotovljeno tudi dovolj stanovanj. Občina bo kupovala stanovanja, če bo republika prispevala polovino.

Dovolj dela v gradbeništvu

Gradbeno opokarsko podjetje na Mirni ima letos dovolj dela in namerava zaposlitve večje število delavcev. Zadnji čas so izboljšali tudi osebne dohodke, predvsem slabše plačanim delavcem. Največji problem podjetja so močno izrabljene delovne priprave, in 180.000 novih dinarjev skladov, kolikor so jih na primer dosegli lani. Se ne zagotavlja, da se bodo razmere hitro popravile. Letos so kupili nekaj novih strojev za pekarino v Prelošju, vendar zaradi pomanjkanja denarja ne morejo obnoviti vsega obrata naenkrat, temveč ga bodo postopno.

Mokronog: ni konkurenca

V Mokronogu so ljudje prepričani, da bi samo otvoriti konkurenčne trgovin v kraju bistveno izboljšala ponudbo blaga v tamkajšnjih prodajalnah, ki spadajo vse k trgovskemu podjetju DOLENJKA. To so poudarjali tudi na zadnji konferenci krajevne organizacije SZD. Ko so obravnavali program razvoja trebanjske občine, že lansko leto je novomesko mesno podjetje nameravalo v Mokronogu odpreti prodajalno svojih izdelkov, zato bi bilo prav, da bi jo vsaj letos. To bi bil že en prispevek k večji izbirki.

Več denarja za kmetijsko izobraževanje

Na petkovi seji skupajne temeljne izobraževalne skupnosti Trebnje so obravnavali tudi predlog, po katerem naj bi letos za izobraževanje kmetičkega prebivalstva namesto 5 milijonov starih dinarjev. To je izreden napredok v primerjavi z dosedanjim poslojčkom. Delavska univerza bo tako lahko priredila zimske kmetijske šole v vseh krajih v občini, pri tem pa morajo sodelovati tudi krajevne organizacije, ki lahko veliko prispevajo k dobremu obisku. To je dokazal Veliki Gaber minuto zimo.

SPREJEM OB 13. MAJU: 13. maja je ob dnevu varnosti predsednik ObS Ciril Pevec priredil v Trebnjem sprejem za milicenike. O pomenu praznika je govoril sekretar občinskega komiteja ZK Roman Ogrin, zatem pa so 8 milicenikom, ki imajo že nad 20 let delovne dobe, izročili ročne ure. Na sliki: načelnik uprave javne varnosti Lojze Turk iz Novega mesta in čestita Alojzu Brunčku iz Mokronoga. (Foto: M. L.)

TREBANSKE NOVICE

Jutri ponovno slovesna proslava

Jutri zvečer se bodo novomeški mladinci udeležili slovesne proslave, ki jo bodo ob dnevu mladosti zanje ponovili pevci moškega zbara »Dušan Jerab« in sole za zdravstvene delavce, člani glasbenega orkestra pod vodstvom Toneta Markija ter recitatorji. Prav bo, če se proslave udeležijo tudi drugi občani, saj je zares dobro pripravljeno.

Svet za finance o taksah

Novi člani sveta za finance Tone Pirc, Tone Golobec, Franc Hrastar, Stane Lissac, Dane Mikec, Angelca Novak, Stane Penca, Janko Popovič in t-Sane Suln se bodo danes sestali na prvi seji. Razpravljali bodo o povečanju upravnih in sodnih taks, o izvršitvi proračuna za 1. 1968. o proračunskih dohodkih in izdatkih v 4 mesecih 1969 in o premoženjskopravnih zadevah.

Posvet o reorganizacijski v ZK

14. maja je bil v Novem mestu posvet o vsebinskem poteku reorganizacije v ZK. Sodelovali so člani občinskih komitejev ZK in občin Novo mesto, Trebnje, Črnomelj in Metlika, politični sekretarji teh 4 komitejev, člani medobčinskega sveta ZK in predsedniki nekaterih komisij občinskih konferenc ZK. Posvet so vedili: Vlado Jančič, član sekretariata CK ZKS, Gojko Stančić, član CK ZKS in Ludvik Golob, sekretar medobčinskega sveta ZK Novo mesto. Posvet je prispeval veliko pobud in ustvarjalnih ugovoritev, pomembnih za nadaljnji razvoj ZK.

Danes obisk Sergeja Kraighera

Predsednik skupštine SRS Tov. Sergej Kraigher se bo mudil: danes v Novem mestu. Obiskal bo Tovarno zdravil KRKA in IMV, popoldne pa bo imel razgovor s predstavniki političnega življenja in gospodarstveniki iz novomeške občine. Razpravljili bodo o gospodarskih gibanjih v svetu in v Jugoslaviji ter o razvoju gospodarstva v novomeški občini. M. J.

NOVO MESTO V PODOMI

NOVOMEŠKI GLAVNI TRG: sredina severne strani

Levo hiša nekdanjih trgovcev Ausca, Božiča in Kobeta; ob bombardiranju 1943 je bila težko poškodovana, kasneje obnovljena in je zdaj last zavarovalnice. V hiši je obnovljeno lepo arkadno dvorišče z ohranjenimi portalami v gotskem slogu. Fragmenti gotskih oken so vidni tudi na zunanjih fasadi ob Muzejski ulici. Sosednja hiša je bila pred sto leti last trgovca Moškona, kasneje prezidana in last trgovca Koširja. Med vojno uničena. Na njenem mestu stoji danes trgovsko poslopje (Elektrotehna).

z najlepšimi obnovljenimi arkadami (1968). Naslednja, nekaj Kendova, kasneje prezidana in Ogrizkova hiša. Med vojno poškodovana, pri obnovi najdeni sledovi arkadnega hodnika in izredno lep steber z zavoji, rešen ter pred 15 leti uporabljen za spomenik, ki stoji na trgu nasproti rotova. Sosednja hiša nekdanjega trgovca Zurca, kasneje Smalčeva hiša. Pri obnovi med obevojnama je bil obnovljen arkadni hodnik, katerega deli (steber in loki) so bili v precejšnji meri odkriti.

V nedeljo, 18. maja, je bilo v Novem mestu medobčinsko tekmovanje pionirskega gasilskega desetin. Najboljša je bila desetina iz Žužemberka. Skoda, da se tekmovanja niso udeležili pionirji iz Crnomlja, Metlike in Trebnjega (Foto: Gorenc)

PRED PROSLAVO 25-LETNICE I. SAB

Juriš med točo granat

Sama navzočnost I. SAB hrabrla borce — Pogovor s komisarjem diviziona Milošem Jančičem

Miloš Jančič, podpredsednik občinskega ZRB v Novem mestu, je bil prvi komisar v prvem divizionu I. slovenske topniške brigade, ki praznuje letos 25-letnico ustanovitve. Na brigado je ohranil zelo lepe spomine, nekaj jih je povedal tudi v pričujočem pogovoru.

15. junija bo brigada praznovala 25-letnico ustanovitve na Laščah pri Dvoru. Dan prej, 14. junija, bodo odšli pionirski odredi iz osnovnih sol Dolenske Toplice, Žužemberk in Prevole po potek I. SAB. Kakšne spomine imate na te kraje in okolico?

V Dolenskih Toplicah, Žužemberku in na Prevolah se brigada ni zadrževala, delovala pa je v okolici. V glavnem se je zadrževala v Suhi krajini in pod Gorjanci. Od tam je odšla v boj s pethoto. Včasih je odšla v boj vsa brigada, včasih pa samo posamezni divizionali. Topnil

čari so sodelovali pri napadu na Novo mesto, Kostanjevico in druge kraje. Od ustanovitve do konca vojne je brigada sodelovala domala pri vseh partizanskih akcijah.

Kaj je bilo značilno za brigado oziroma njene borce?

Brigada je imela veliko rušilno moč in je zadevala v polno. Topničarji so bili zato zelo samozavestni. Nanje se je pehota lahko vselej zanesla. Kadar je bila I. SAB v akciji, so borce često jurišali na sovražnika med vročo njegovih granat.

All bi se spet pridružili topničarjem, če bi vam rekli, da morate v eno partizanskih enot?

Brez pomislika bi se ji pridružil.

Gotovo so vam znani tudi današnji načrti brigad, dejavnosti njenih preživelih borcev?

Brigada skrbí, da njen tradicije ne bodo pozabljene. Vsakih pet let je proslava, na kateri se preživeli borce srečamo.

I. Z.

6 mladincev so sprejeli v ZK

V ponedeljek so člani osnovne organizacije ZK v Novoteksu priredili majhno slavnost. Na predlog tovarniškega mladinskega aktivita so sprejeli v ZK 6 mladincev.

Mladi komunisti: Marjan Somrak, Anica Krizman, Rajko Gorenc, Marija Hadžić, Jože Udovčič in Jože Rolič bodo prav gotovo znati ceniti članstvo v ZK, saj so se doslej odlikovali tudi v mladinski organizaciji. Poudariti je treba, da je v Novoteksu tudi med člani DS precej mladih ljudi, ki v imenu mladih priznajajo lahko kritično obravnavajo svoje mesto in vlogo v kolektivu.

Mladi vedo, kaj hočejo!

Mladim ljudem je potreben sposoben vodnik, ki ima razumevanje in ki rad dela z njimi

Milena Mavšar, referenčka za izobraževanje v NOVOTEKSU, je stara 24 let in že sedem let pridno dela v tovarniškem mladinskem aktivu.

Mladi je in dela z mladimi ljudmi. Zato čuti utrip življenja današnjih mladih ljudi, ki nikoli niso poznali največjih grozot in krutosti. Naša mladina ima še to posebeno srečo, da 25. maja praznuje svoj dan in rojstni dan ljubljene tovariša Titu. Vse te slovesnosti za dan mladosti in rojstni dan tovariša Titu so en sam močen spev mladine, ki nelzirno ceni in spoštuje tovariša Titu, ter primanje vseh delovnih ljudi mladini in predsedniku Titu, ki zna biti kljub letom mlad.

Kakšno vlogo imajo pri vas mladi samoupravljalci?

V našem delavskem svetu imamo veliko mladih ljudi, ki bodo imeli ogromno priložnosti, da bodo lahko v imenu mladih priznajajo lahko kritično obravnavajo svoje mesto in vlogo v kolektivu.

dih ljudi, ki bodo imeli ogromno priložnosti, da bodo lahko v imenu mladih priznajajo lahko kritično obravnavajo svoje mesto in vlogo v kolektivu.

Vsi mladi ljudje dobro vedo, kaj hočejo. Res je, da so zaletavi in polnit uresničljivih in neuresničljivih načrtov. Večina mladih ljudi se dobro zaveda svojih pravic in dolžnosti. Zato tista malo pesčica nezadovoljneje svete podobe današnje mladine ne more skazati.

MARIJA PADOVAN

Prednost Grmu in Bršlinu

Prva seja sveta krajevne skupnosti Novo mesto

14. maja se je prvič sestal novo izvoljeni svet krajevne skupnosti Novo mesto. Za predsednika je spet izvolil Staneta Smida, za podpred-

sednika pa Jožeta Majereta, ki je bil dalj čas pred sednik gradbenega odbora za ureditev kanalizacije v Zabji vasi. Svet je imenovan, tuji socialno zdravstveno komisijo; vodil jo bo Tone Lavrič iz Smihela.

Daljša razprava je bila o letošnjem načrtu mestnega urejanja. Podpredsednik ObS Novo mesto Avgust Avbar je menil, da se bodo letos zanesljivo nadaljevala le ureditvena dela na Grmu in v Bršlinu, medtem ko bodo moral drugi deli Novega mesta na urejevanje komunalnih vprašanj še čakati. Podpredsednik Avbar, ki je tudi predsednik upravnega odbora občinskega komunalnega sklada, je prosil krajevno skupnost za pomoč pri zbiranju sredstev in reševanju drugih vprašanj.

Svet krajevne skupnosti je v program letošnje dejavnosti vnesel tudi dela, ki so jih predlagali občani na zborih pred volitvami. Predlogov za urejanje je veliko, nanašajo pa se na predavanja na asfaltiranje mestnih ulic, ureditev kanalizacije, vodo-voda, javne razsvetljave, postavljanje avtobusnih postajališč v neposredni mestni okolici in na podobno.

Seja občinske skupščine

20. maja je bila prva delovna seja občinske skupščine. Odborniki so razpravljali o volilnem programu SZDL in ga sprejeli, o turizmu in njegovem razvoju, o okvirnem programu dela občinske skupščine v letu 1969, o delu uprave občinske skupščine leta 1969, o zadržalinem načrtu za Irčo vas in Brod in za stanovanjsko naselje NOVOTEKSA ter solski center v Bršlinu, potrdili so zaključni račun proračuna in skupnih rezerv za leto 1968 ter sprejeli odloke o upravnih in sodnih taksah.

17. maja so pionirji iz Duge Rese na Hrvatski občini pionirje osnovne Šole Šmihel pri Novem mestu in jim s tem vrnili obisk. Pomerili so se v rokometu in malem nogometu ter pripravili kulturni program. Na prireditvi so podelili tudi Župančičeve bralne značke. Gostje iz Duge Rese so predstavili svoje narodne noše in plese, Šmihelski pionirji pa gorenjsko in belokranjsko nošo. Na sliki: med podeljevanjem Župančičevih bralnih značk (Foto: S. Dokl)

Pripravite ponošene obleke in čevlje!

V tem tednu – tednu zdečega križa – so pričeli aktivisti RK pri občinah v Novem mestu, Dolenjskih Toplicah, Straži, Žužemberku, Mirni peči in Sentjerneju zbirati ponošene obleke in obutev. Tudi se bodo oglašili z vrečami v hišah, kjer se niso bili. Pripravite rabljene obleke in čevlje, kar boste s tem pomagali ljudem, ki vam bodo hvaljeni. Tako pomagate lahko tudi otrokom. Namesto da bi oblačila zavrgli, jih raje podarite tistim, ki jih potrebujejo!

Nagradsni hitropotezni turnir

V nedeljo, 25. maja, bo ob 9. uri v Šabotovskem klubu v Novem mestu nagradsni hitropotezni turnir v počasitev dneva mladosti.

Komu so napotni skrinjice?

Prejšnji teden so izginali obvestila in rezultata tekmovanja razne športne pale kar 4 oglašne skrinjice, hovska skrinjica pri britiski delavnici Falkner, žav v katerih objavljajo svoja nove v Novem mestu: Šabotovska skrinjica na franciscevskem samostanu, atletska skrinjica pri prodajalni Avtodeli na Glavnem trgu in nogometna skrinjica na stambi slavičarne na Glavnem trgu. Kdo je nenavadni zbiralec, ki je povzročil precešnjo skodo in razburjanje v vrstah športnikov, še ni znano.

V vseh šolah odprt pismo

V Novem mestu že narejen načrt manifestacij za 17. junij – dan varstva otrok v prometu

Zadnjo sejo je komisija za varstvo in varnost v cestnem prometu v Novem mestu posvetila manifestacijam za 17. junij – dan varstva otrok v prometu.

Skupine pionirjev – prometnikov bodo 17. junija do poldne obiskale postaje mlice, AMD, ZSA, IMV, podjetje GORJANCI in se pogovarjale o varnosti otrok na cesti.

Komisija je predlagala tudi najboljše vzgojitelje prometne vzgoje za republiško pojavilo osiroma negredo. Predvidoma bodo dobili takoj priznanje učitelji iz osnovnih šol Novo mesto, Sentjernej, Dolenjske Toplice in Skocjan.

Komisija je priporočila šolanju, naj do konca šolskega leta poučujejo prometno vzgojo obvezno po učenem načrtu, do počitnic pa naj sklicejo tudi roditeljske sestanke, na katerih naj se s starši pomenijo o skribi otrok na cesti.

hrano za tri dni.

Na pohodu so opravljali nekatere vojaške naloge, razen tega pa so obiskali v kraju, skozi katere so sli, stare borce, spomenike in obeležja NOV. Borce, ki so tabornike spremjali, so pov sod razlagali potek bojev.

V naporih, k. jih je bilo treba prestati, je v skupini oživelj tovarštvo, na ta način pa so taborniki zelo neposredno spoznali eno izmed velikih vrednot, ki je partizanom pomagala vedno

O GRADNJI, KI SE ODLAGA

Nad mlini že letos ali šele drugo leto?

Predstavniki SGP PIONIR in ObS govore o tem, kdaj bo naselje Nad mlini dobilo trgovino in cesto

Mihal JALOVEC, vodja sektorja SGP PIONIR v Novem mestu: – Zatika se pri dveh stvareh: pri gradnji dovozne ceste in pri gradnji trgovine. Cesta je razdeljena v tri odseke: prvi je od Partizanske do križišča k vrstnim hišam. Na tem odseku smo svoje naredili, v zamudi je podjetje VODOVOD, ki mora poglobiti jarke za cevi. V enem tečnu nato, ko bodo oni naredili svoje, lahko končamo tudi mi. Dovoljenje za zaporo imamo do 15. maja. Drugi odsek od križišča do konca naselja bomo nadaljevali, ko končamo prvega, tu pa so težave z izselitvijo stranke iz bivše Hudoklinove hiše, ki jo je treba rušiti. S trgovino v naselju pa je tako: z naše strani je že od lani vse pripravljeno za gradnjo. Če bomo začeli še ta mesec, bo trgovina zgrajena letos, drugače pa ne.

Franc ZUPAN, vodja oddelka za gradnje za trg pri SGP PIONIR:

Zemeljskolačni zadeve bodo za gradnjo trgovine urejene do 15. maja, nato pa ne bo več zadružkov za gradbeno dovoljenje. Načrti za trgovino so pripravljeni in v maju bomo lahko začeli graditi. Upamo, da pri zemeljskih delih ne bomo naleteli na grobove. Tudi zavestu je vse rešeno: za stranko, ki stanuje v bivši Hudoklinovi hiši, ki jo bo treba rušiti, imamo pripravljen ali denar ali preselitev v enostanovanjsko hišo na Brodu ali pa preselitev v 3-sobno kletno stanovanje v stolpu 3-4 na Znančevih njivah, ki ga dokončujemo.

Jozef SUHADOLNIK, načelnik oddelka za upravno-pravne zadeve pri ObS Novo mesto:

– SGP PIONIR je doslej zaprosilo le za lokacijsko dovoljenje za gradnjo trgovine v naselju Nad mlini, za gradbeno dovoljenje pa še ne. Odgovorili smo, da bomo lokacijsko dovoljenje izdali takoj, ko bodo rešene zemeljskolačni zadeve. Te so bile pred 14 dnevi urejene s pogodbo med ObS in SGP PIONIR. Predsednik ObS je to pogodbo že podpisal, podjetje SGP PIONIR je pa še ni. Naslednji dan po podpisu te pogodbe bo lahko SGP PIONIR dobilo lokacijsko dovoljenje, tako po predložitvi celotne investicijsko-tehnične dokumentacije (glavni načrt z vsemi soglasji) pa bo lahko dobilo tudi gradbeno dovoljenje in začelo graditi.

M. JAKOPEC

Televizor Loewe Opta

V trgovini ELEKTROTEHNICA na Glavnem trgu imajo največjo izbiro televizijskih sprejemnikov v Novem mestu. Od domačih imajo na zalogi naslednje: RIVIERA EVROPA 2000, MAJOR 57, PACIFIK, AMBASADOR SUPER, najnovejši KRISTAL DE LUX, cenejni PINOKIO, ki stane le 1786 din, in še druge. Od uvoženih je najboljši nemški televizor LOEWE OPTA, imajo pa še ORION tip 1550 in prenosni ORION 48.

Tudi vse vrste televizijskih anten lahko dobite v tej trgovini. Navadne antene imajo tretji kanal, širokopasovne za 5. do 12. kanal, UHF antene za sprejem drugega programa in druge specjalne antene. Na zalogi imajo tudi priključne kable, pribor za napajavo in druge pripomočke, ki jih potrebujemo za namestitev televizorja in antene.

Izleti Planinskega društva

Planinsko društvo Novo mesto bo priredilo letos naslednje izlete: 1. junija na Mirno Goro – prevoz z vlakom do Semčice; 8. junija na Klek – z osebnimi avtomobili; 21. in 22. junija na Nanos – z osebnimi avtomobili; 4. in 5. julija na Lovco v Zahodnem Julijskem (Italija) in Dobrac (Avstrija) – z osebnimi avtomobili; 1. 2. in 3. avgusta na Triglav – prevoz z avtobusom ali vlakom; 16. in 17. avgusta v Bohinj, na Crno prst, Petrovo brdo in Prezelen – z osebnimi avtomobili; 7. septembra na Lisco – prevoz z vlakom in 21. septembra k Gospodinju, na Trdinov vrh, Polom in Javorovo – z avtobusom ali izlet. Prijave sprejemajo tov. Tratinik v kiosku Jugoslovanske loterije na Cesti kom. Staneta, kjer so na voljo podrobnejše informacije. Člane prosimo, naj nam čimprej povrnajo tudi članarino!

Planinsko društvo Novo mesto

Razpis tekmovanja

Hortikulturno in Turistično društvo Novo mesto razpisuje tekmovanje v želji prispevati k večjemu zanimanju za lepo ureditev in privlačnost Novega mesta. Lepo urejene vrtove, balkone in okolico stanovanjskih in drugih zgradb bo ocenjevala posebna komisija. Ob koncu leta bodo najboljšim podeljene nagrade in pohvale. Komisija vabi Novomeščane in vse tiste, ki želijo sodelovati v tekmovanju, naj se pismeno prijavijo do konca maja pri Turističnem društvu Novo mesto. Cesta kom. Staneta 30.

Sodelujte pri polepsjanju Novega mesta! Uredite vrtove, zasadite okolico stavb s cvetjem in zelenjem, okna in balkoni pa naj bodo polni rož!

Hortikulturno in Turistično društvo Novo mesto

Tri dni po partizanskih poteh

Pohod v naravo po starih partizanskih poteh, združen z vojaškimi nalogami, je pomenil za straške mladince nepozabno doživetje

Krajevna organizacija ZB Straža je priredila za prvomajevke praznične tridnevne pohode tabornikov v kraju po Suhi krajini, kjer so bili v času NOB hudi boji. Obiskali smo Meniško vas, Sv. Peter, Podgora, Lašče, Hrastje, Lopato, Lipje, Gradišče, Šmihel, Žužemberk, Stranščica, Dvor, Šentesen in Kulova selca. Taborniki so imeli s seboj zemljevidne in busole – to jim je posodili oddelek za narodno obrambo ObS Novo mesto – in

in povsod. Srečanje s tovarštvom v skupini, kraji in ljudje, ki so jih spoznali, in vojaške naloge, ki so jih opravljali, so tri stvari, ki jih domala vsi omenjajo v svojih beležkah. Prav zato pa bi moral ob prazničnih dneh pripeljati za mladino takšne prizaditev. Srečanje z naravo, napori in mnoge priče iz naše slavne preteklosti, ki jih bodo lahko videli, bodo mlade ljudi bolj kot kakoli drugega odvimali od slabih vplivov!

IVAN VIRANT

Esma jutri v domu armade!

Jutri zvečer bo v Domu JLA v Novem mestu koncert narodne in zabavne glasbe, kjer bo nastopil znani ansambel Steva Todosevskega. Pela oosta Esma Redžepova in Pero Dimitrijević.

Novomeška kronika

■ NOVOMEŠKA MLADINA je v tem času obiskala vojašnico »Milenija Majencs«. Vojaški in mladinci se bodo tega srečanja prav gotovo še dolgo spominjali. Sportni ekipi, ki so ju sestavljali vojaki in mladinci, sta se pomerili v nekaterih sportnih panogah. Mladinci so bili navdušeni tudi nad kulturnim programom, ki so ga zavestno pripravili vojaki, posebno pozorno pa so si ogledali najrazličnejše orodje, saj so jim z njimi vojaki prikazali kratko vajko.

■ TRGOVINA Z ZIVILI na Partizanski cesti prav gotovo ne more zadovoljiti potrošnikov na tem trgu. Ceprov je že nekaj časa last trgovskega podjetja »Dolenjka«, vidi nad vhodom še vedno tabla s starim napisom, ki pravi, da je last trgovskega podjetja Prehrana. Ker je »Dolenjka« na to trgovino malce pozabila in je na urejala, se ne smemo čuditi, da kupci, ki sta uveljavili v Kandiji, redko zaidejo vanjo in raje nakupujejo v sosednjem mestu.

■ ZAKLJUCNO MLADINSKO KONFERENCO bodo imeli udeleženci solo za zdravstvene delavce

v soboto, 24. maja, v Dolenjskih Toplicah. Na tej konferenci bodo izvolili tudi novo vodstvo, ki bo v načrtu prihodnjega leta že začelo delati.

■ VEC KOT 600 LJUBITELJEV KNJIG kupujejo v Mladinski knigi najrazličnejše slike na ohriske. Kupci piščajojo za knjige v 10 mesečnih obročih 10-odstotna vrednost in si tako med letom nahajajo znana delo domačih in tujih avtorjev. Zanimivo je, da skoraj vsi redno plačujejo in da jih ni treba posebej terjati.

■ FILATELISTI so se prav govorito razveseli novic, da so začeli v Mladinski knigi prodajati tudi izbore znakov. Ceprov znaki pa prodajajo le malo časa, se je že pokazalo, da je v Novem mestu veliko starejših in mlajših filatelistov. Nekateri zbirajo samo dočlene serije, drugi pa zbirajo vse iz kraja. V Mladinski knigi imajo na zalogi znake iz nekaterih vzhodnih držav in tudi redke serije domačih znakov. Najdražji izbor znakov stane 80 din.

■ RODILI STA: Marija Udovč, iz Paderščeve, n. n. – Pavlo Udovč, iz Tkalca, Koščakov 21 – Vladimir.

OBRTNIK LJUBLJANA

Prodajalni NOVO MESTO:

- NOVA MODA na Cesti komandanta Staneta
- OBRTNIK na Glavnem trgu 29

Nudimo vam vse OTROSKE POTREBSCINE, DAMSKO IN MOSKO MODNO KONFEKCIO, DAMSKO IN MOSKO PERILO IN SPORTNE REKVIZITE

Obiščite naši prodajalni, ki sta vedno dobro založeni!

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodniški rodilni: Danica Vegež iz Kodarije – Andreja, Marija Bukovec iz Loke – Marija, Nada Medle iz Šmihela – Rada, Cvetka Muhič iz Žužemberka – Janez, Anica Božič iz Leskovca – Janiča, Frančka Širančič z Dolja – Dubrana, Silvia Milnar iz Dolenjskih Toplic – Grebo, Frančiška Saje z Velikega Kalna – Dragu, Vida Volf iz Črnomlja – Erik, Jožeta Rabzelj iz Hrvatskega broda – Milena, Martina Fust iz Brstjina – Aleša, Anica Omahca iz Velike Bučne vasi – Alenka, Marija Staršček iz Malin – deklečica, Ana Florjančič z Roj – deklečica, Olga Čurk iz Dobrindola – deklečica, Amalija Turk in Podhom – deklečica, Ana Šubičar z Bednja – deklečica.

Gimnazija in samouprava dijakov

4. Za uresničevanje dijaške samouprave je potrebno najprej spoznati dejstvo, da je dijaš v gimnaziji predvsem zato, da opravlja dolžnosti, ki mu jih nalagajo interesi staršev, družbe in šole, - ter spoznati še posebej, koliko je za resno izpolnjevanje dolžnosti interesa v samem dijaku.

Te in druge zahteve je potrebno spoznati zato, da dijaška samoupravo postavimo na realna tla, ker le tako je mogoče soditi o njeni umetnosti, o njeni rasti in zaostanju za splošnimi družbenimi gibanji.

Kakšna je dijaška samouprava na gimnaziji in kje so njene pomanjkljivosti?

Dijaška samouprava predstavlja skupnost dijaških interesov, ki se kaže tako, da na organiziran način uveljavlja interese v skladu z zakonom in statutom določenih pravil in dolžnosti. Tako opredeljena dijaška samouprava je dejstvo, ki ga noben naša ne more obiti, zato tudi gimnazija ne. Se več: gimnaziji je takoj samouprava potrebna kot nujno dejstvo v okviru katerega lahko uresničuje vse na vagojne cilje. Zal v naši literaturi in publistiki naslovn nismo prisli kaj dalj kot do tega, da je dijaška samouprava ustanovljena. Njenih malog kompetenc in mej ni določil se noben odgovorni organ, v resnicah naših družbenih in političnih organizacij pa so vsebovali le poslopljive in želje, kakšna naj samouprava bo. Prav zaradi tega isčejo gimnazije in druge šole način, kako uresničevati vlogo

dijaške samouprave v okviru svojih nalog in posebnosti.

Na gimnaziji je dijaška samouprava organizirana v okviru razrednih skupnosti in šolske skupnosti dijakov. Razredna skupnost je osnovna organizacijska oblika, ki vključuje vse dijake v oddelu in razredniku. Šolsko skupnost predstavljajo predstavniki razrednih skupnosti. Razredne skupnosti imajo tudi časovno določeno uro, v kateri razpravljajo, sprejemajo skele in predlagajo ukrepe na osnovi pristojnosti, ki jih imajo.

Delo razrednih skupnosti je odvisno od vloge razrednika v tej skupnosti, od strukture razreda (socialne, intelektualne) in seveda od dejanskih interesov mladine, po gojenih po opravljanju dolžnosti kot izhodišča za vsebinsko dela razrednih skupnosti.

Razredna skupnost je torej predstavnik dijaka kot subjekta, kar pomeni, naj bi dijak ne bil le predmet oblikovanja, le profesorjev objekt, temveč soustvarjalec in s oblikovalcem svoje osebnosti.

Gre torej za izredno pomembno funkcijo, ki naj dijaka navaja na kritičen odnos do tega, kar mu profesor posreduje, torej do snovi, do tistega, kako mu profesor posreduje, torej do profesorjevega odnosa do njega. In do tistega, kar dijak sam naredi, to je do odnosa do svojega hotenja in dela. Končni cilj je torej ta, da razredne skupnosti skupaj z učiteljskim zborom oblikujejo samostojno misleče, kritične in samokritične, vagojene osebnosti, ki se bodo v življenje lahko vključile kot relativno samostojne osebnosti. Teh dejstev se naši učiteljski zbor zaveda in tako po svoji moći tudi prispeva k temu cilju. Iz prejšnjega razpravljanja sledi, nivoj, da se teh nalog zavede le profesor, ampak se jih mora prav gotovo tudi dijak.

Pri uresničevanju takega cilja, ki ima v končnem smislu namen oblikovati samoupravljavca z določeno izobrazbo in vagojenostjo, pa gimnazija zadene na nekaterje rešave, ki so v naslednjem:

— Za uresničevanje smotra gimnazije je potreben določen red, rezim izpolnjevanja osnovnih dolžnosti. V eni

gimnaziji so te dolžnosti izražene v rednem, vestenem, razumskem in odgovornem učenju. S širjenjem in poglabljanjem izobrazbe si dijak ustvarja osnovno za krščen odnos do lastnega dela in do dela drugih. Težava nastopi, kadar hitro posamezni dijaki zahtevajo najprej izpolnitve pravic, ne da bi zadostili svoji dolžnosti do rednega dela, to je do učenja. Verjetno ima tudi v delovni organizaciji delavec, ki slabo opravlja svoje osnovne dolžnosti, manjšo vlogo pri uveljavljanju samoupravnih pravic. Ta težava je toliko občutnejša, kolikor taki dijaki ne dožive kritike znotraj razreda od sošolcev, ki bi na tak način prav gotovo odigrali svojo samoupravljalsko funkcijo v odnosu do oblikovanja svojih sošolcev.

Pri vzpostavljanju delovne discipline, ki naj omogoči redno in vestno delo, bi samouprava dijakov lahko opravila svojo vlogo pred vsem tako, da bi bila ta disciplina zavestna izhajajoča iz spoznanja o potrebnosti discipline kot sredstva za izpolnjevanje dolžnosti. Tako disciplino bi bilo mogoče dosegiti, da bi se razredne skupnosti aktivno in zavestno vključile v obravnavanje prekrškov delovne discipline in če bi vplivale na kršilec tako, da bi popravili svoje vedenje in ravnal v tem smislu. Če bi bilo to dosegeno, toda seveda administrativni ukrepi ne bi bili potrebni niti jih ne bi bilo, ker ne bi bilo osnov, ki take ukrepe pozove. Tako vplivanje bi bilo zlasti potrebno, kadar gre za neredno obiskovanje ponaka, neresen odnos do učenja, v primerih lažnega tovaristišča, prepisovanja nalog, skrivanja kršitev delovne discipline itd. Ta težava za aktiviranje samouprave nastane po našem mnenju zaradi tihaga, stiljskega mišljenja, da obravnavata takih vprašanj sedaj v okvir profesorjevega, in iz prepranja, da sošolci ali sošolki pomagajo dijaki tako, da prikrivajo take prekrške. Tako prepranje lahko odpade, kadar hitro dijaki upoštevajo nasvet, naj prekrške obravnavajo sami v razredu, brez prisotnosti profesorja, ki poseže po administrativnih ukrepih sele teďaj, ko v razredu ni bilo nič.

Mali oglas,

ki ga objavljate v Dolenjskem listu – zanesljiv uspeh! Preberete ga 150.000 gospodinj, vdovcev, kmetovalcev, dijakov, usluženec in vojakov doma in po svetu! Poizkusite!

KEMOOPREMA, TREBNJE

raspisuje
prosta delovna mesta za:

- 3 strojne inženirje – pripravnike
- 2 strojna tehnika
- 1 rezkalca
- več ključavničarjev

Prevoz po dolini Mirne bo urejen z avtobusom.

Pismene ponudbe z navedbo dosedanjih zaposlitv in z življenjepisom pošljite do 31. 5. 1969 na naslov:

KEMOOPREMA, TREBNJE

Pogovor z zdravnikom

4

Težave v starosti

Ce le moremo, bolnika zdravimo doma. Imeti mora ustrezno hrano, zdravila in skrbno nego ter seveda nadzor. Ker je vedno bolje preprečevati kot zdraviti, poskušamo zajeziti razvoj bolezni že v začetku s primernimi zdravili in dieto proti poapnenju ožilja.

xxx

Družba, ki mora skrbeti za ljudi v vsej življenjski dobi, mora imeti za svojo dolžnost, da starim ljudem preskrbi normalno življenje in jim pomaga. Dobra nega, ugodno bivališče, upoštevanje njihovega dela v mladosti in zreli dobi, eventualna aktivna zaposlitev, primerna njihovih sposobnosti in željam, ureditev njihovega ekonomskega položaja, vse to naj pomaga, da bi se stari ljudje na večer svojega življenja ne počutili nesrečne in odrezane od življenjskega ritma okrog njih. Ne samo pravilno razumevanje njihovih telesnih težav, ki jim pomagamo z domaco nego, zdravili in pravilno prehrano, tudi poznavanje njihovih duševnih motenj in lastnosti mora biti prvi pogoj za razumevanje in dober postopek z njimi.

Zal pa je večkrat tako, da zaradi normalnih starostnih znakov, zmanjšane sposobnosti za kritičnost in oceno položaja ter poudarjenega osebnega egoizma predstavljajo stari ljudje posebno breme za družino in družbo. Marsikaterga starščka muči občutek, da je odveč v družini, kar mu mladi s svojim nerazumevanjem še povečujejo. Vse to zahteva dosti naporov in samopožrtvovanja članov družine, če želite, da bi njihovi najstarejši člani preživeli svoje poslednje dni v vzdružju človeškega razumevanja. Morda bodo na stara leta tudi oni potrebovali tako prjetno vzdružje, družbo in spôstovanje mladih ter občutek varnosti in koristnosti. Večkrat se je že uresničil pregovor: Ti očeta do praga, sin tebe čez prag!

Preteklo delo starih ljudi moramo ceniti, saj bi brez njihovega dela in brez njih ne bilo pogojev za naše delo niti ne bi bilo nas.

DR. BOZO OBLAK

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

12. maja so darovali kri na novomeški tržnici sfilski postavili dr. Nada Čimerman, Matja Grandič, Milana Zorec, Uceta Slemnik, dr. Jure Cepander, dr. Jože Možgan, Anton Judež, Silva Ajdišek, Peper Žižkar, Magda Lihsteniger in Tea Kožina, člani splošne bolnice Novo mesto: Jože Primozic, Marija Kristine, Darinka Lukšič, Valentina Dobnikar, Marijan Pureber, Jože Rebernik, Marija Pureber, Tinka Sasek, Milan Mrak in Danijel Kipeč, člani USV Novo mesto: Milan Znidarsic, Ludvik Bartolj, Anton Jančar, Anton Vidic, Martin Jancar, Anton Gal, Dušan Zumič, Ivan Gorenec, Jože Slak, Anton Kapler, Anton Makovec, Ivan Ivančič, Slavko Menčin, Franc Blažič in Vinko Dolenc, člani Elektra, Novo mesto; Frančiška Kastelic, članičica Beti, Mirna peč Jože Turk, Avgust Bobik, Jože Povše in Jože Korasa, člani Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Ivan Irč, Anton Rudman, Tone Gabrijel, Rezka Božič, Stane Lajkovič, Kristina Brule, Kristina Pleško in Janko Starčević, člani FTT Novo mesto: Jovo Grubisa in Stane Bobnar, člani Novoteka, Novo mesto; Franc Hrovatic in Janez Perčič, člani DMV Novo mesto: Milena Segina, gospodinja iz Ločne; Jože Cirnšek, član Sekcije za vleko, Novo mesto; Stane Koblar, delavec iz Gobine vasti; Ljudmila Cirnšek, gospodinja iz Straže; Vera Granda, članičica kolektiva Ribje restavracije, Novo mesto; Antonija Per, gospodinja iz Orešja; Anton Strumbelj, član kmetijske skole Grm.

Hermelika

18

»Dobro, Izročam vam ga v varstvo. Ali ti je prav?« se je obrnil proti Mariji.

Marija je zaničljivo zverižila živo rdeče ustne in dvignila ramena.

»Saj nisem otrok.«

»Hm.«

Dobrohotno jo je potrepljal po hrbtni in pokimal bakrorezcu, ki se je nevlijudno kratko priklonil in odšel.

»Le pojdi zdaj v svojo sobo Ma — Mihec in se odpodij. Gotovo si utrujen. Potem pa mi ne pozabi pripraviti paradno uniformo za jutri. Dobiš jo v veliki omari v moji sobi.«

»Ne bom pozabila — pozabilis.«

Baron je odšel v svojo sobo.

Marija je vstopila v njej določeno, proti dvorišču obrnjeno sobico na koncu hodnika. Vrgla je široki klobuk na mizo in zaprla okno.

S pogledom je premerila sobo. Pusta je bila. Napol prazna. Visoka postelja z obledelimi zelenimi zgrinjali. Velika rezljana skrinja Okrogla miza. Stariški blazinjak, oguljen in neroden. Za mizo dva stola z visokimi naslonili. Po stenah nekaj bakrorezov v zaprašenih okvirjih. V kotu skrit umivalnik.

Sleka je vrhno obleko. vrgla čevlje z nog in zlezla pod veliko pernicu.

Strmela je v strop. Pajčevine v oglih... Cemu jo je Grajzar izpodril pri grofici? Brez nevarnosti bi stregla pri gostiji. Nihče bi je ne spoznal. Oh, Grajzar. Vse veselje ji pokvari.

In kako jo pogleduje! Mrzlo, skoraj sovražno. Samo včasih se mu nekaj vžge v očeh. Čuden človek. Kakor uganka...

Zaprta je oči. Spanec jo je premagal.

**ILKA VAŠTETOVÁ:
VRAŽJE DEKLE**
(Zgodovinski roman)

V poznem popoldnevu jo je zbudilo ostro trkanje na vrata.

»Kdo je?«
»Jaz, Jera.«
»Počakajte!«

Skočila je s postelje, nataknila čevlje, se oblekla in odklenila vrata.

Zunaj je stala hišnica, v rokah plošča s skodelico toplice mleka in kosom kuha. Za njo je stal liviliran sluga.

»Tole sem jim prinesla, kakor so gospod baron naročili, prej ko so odšli od doma.« Postavila je ploščo na mizo. »In ta gospode — pokazala je na slugo, »simajo obleko — menda za njih!«
»Kar nesite jo v sprejemnico!«

Marija je zaprla vrata. Sedla je k mizi in pojedla južino. Zeblo jo je v nezakurjeni sobi, da se je kar tresla. Odšla je v sprejemnico, kjer je bila peč zakurjena. Naslonila se je ob peč in se ozrla po sobi.

Na dveh stolih je bila zložena obleka — atlaska livreja v barvah grofa Ursini-Blagaja. Vse je bilo: obleka, perilo, solni, nogavice, rokavice — vse.

Na vrhu snežno bela kravata iz nežnega čipkastega muselina.

Marijo je mamil atlasasti blešek.

Prijela je svetlo modro atlasasto suknjo, si jo ognila prek ramen in stopila pred ogledalo. Njeni črni lasje, temno zagorela polt in svetlo modri atlas so tvorili čudovito barvno harmonijo.

»Mhm. Dobro vam pristoji.«

Zdrnila se je in vsa kri ji je udarila v glavo — med vrati v sosednjem sobo je stal Grajzar in oči so mu svetile v vročem blesku.

»Kar napravite se, Marija; greva k večerji.«

V gostilni sta si sedela nasproti. Marijin pogled se je neprestano vračal na njegov bledi, koščeni obraz. Vsa nemirna, nevoljna, nestrnja je bila. Njegov pogled se ves večer ni srečal z njenim.

»Ali me prezira? Zakaj? Kaj sem storila hudega?«

Jed ji je ostajala v grlu. Nekaj časa se je silila, potem je odrnila še poln krožnik.

Tedaj ji je pogledal naravnost v oči. In v njih očeh se je zrcalila tako topila prošnja, da se ji je nasmehnil. Za trenutek so njegove hladno sive oči postale temno modre.

»Vam ne diši večerja, Marija?«

Zdaj pa jo je pograbil ponos. — Ali se norčuje iz mene?

»Ne posebno; še ni dolgo, kar sem južinala,« je dejala malomarno in se ozrla k sosednji mizi, kjer sta sedela dva jezuitska študenta in nagovarjala na takarico. Eden jo je držal za roko in jo vlekel k sebi s sovražnim pogledom na lepega črnoroga fantka — Marijo.

»Lepši je od vaju obeh,« se je smejala okroglična zastavna natakarica in se mu iztrgala.

Prišla je k Mariji. S sladkim nasmeškom je pobrala krožnike izpred nje, vse tako, da se je z nešramno vsiljivostjo dotikal Marijinih rok.

V delovni sobi je sedela dvojica, recimo jima lahko — Predlagalec in Odlagalec. Pomenovala sta se o tem, koga je treba izbrati za direktorja kluba.

— Jaz sem za Hajdova — je rekel Predlagalec. — Nadarjen človek je! Ko bi ga slišali, kako poje, boste verze in igra na razne instrumente. Talent, velik talent!

Odlagalec je odvezal mošnjček s tobakom in ga položil na mizo. To je pomenilo, da bo razgovor dolg.

— Vidiš, — je rekel dvojce, — če Hajdov igra toliko instrumentov, vsekakor ni slabo. Direktor kluba mora biti poučen o glasbi... Toda on bere tudi verze. To pa me navdaja s skrbjo.

— Zakaj? — se je začudil Predlagalec. — Direktor kluba ne sme biti nepoučen o poeziji.

— Naj bo, kakor praviš, — je rekel Odlagalec. — Toda, ali vse to ne dokazuje, da je Hajdov raztresen človek, ker

SMEH STOLETIJ

Pisatelj Wallace, ki je napisal lepo stvilo romanov in povesti, je sedel v tudi pri mnogih odrskih delih. Nekoč je sedel s prijateljem pri krstni predstavi take igre, ki občinstvu ni prav nič ugajala.

«Kaj? Vi, soavtor te igre, tudi življate?» se je začudil prijatelj, ko je dal Wallace duška svoji nevolji.

«Da, ampak samo na tistih mestih, ki jih je napisal moj družabnik!» je dejal Wallace suho.

Za premiero svoje drame je razposlal Bernard Shaw večje število brez besed

B. ŽAMD:

ZA IN PROTI

se izgublja v tolikih nadobnostih? Danes verzi, jutri glasba, pojutrišnjem ples... Ne, direktor kluba mora biti umirjen človek... Hajdov pa kar naprej menjava delovna mesta. To je tisto, kar me skrbi.

— Vidis, — je rekel z nezaupanjem — to, da ima Hajdov za seboj toliko delovno dobo, je seveda dobro. Toda direktor kluba mora biti stanoven, vrtrjen človek... Hajdov pa kar naprej menjava delovna mesta. To je tisto, kar me skrbi.

— Zakaj? — se je zacudil Predlagalec. — V toliko letih je že treba kdaj zamenjati tudi poklic. Hajdov pa je v službi že petnajst let.

Odlagalec je znova odpril tobacni mošnjček. To je pomenilo, da bo imel pogovor daljši dodatek.

— Direktor kluba mora biti tudi moralno neoporečen človek, — je rekel in odkimal z glavo. — Vidiš, ti praviš petnajst let. A prav pred petnajstimi leti je Hajdov na družinski svečanosti ob prvem strizjenju otrok stiskal roko ženi predsednika hišnega sveta in ji nekaj šepetal v uho. Tu je tudi pismo, ki ga je shranila neka oseba.

Odlagalec je počasi zaprl karton o osebnem primeru tovarisa Hajdova in prebral:

«Bodite pozorni na lahko-mesino vedenje tovarisa Hajdova, ki je pozabil na spoznavanje do ženo in do družine...»

— Saj se je že zdavnaj oženil! — mu je segel v besedo Predlagalec. — Ima že šest otrok.

— Sest? — je povzel Odlagalec. — Vidiš, to je tisto, kar me vzneimira. Le kako bo človek s toliko pamzi zmožen organizirati delo v klubu? Ne, ne, Hajdov ne price v poštov. Razmisli o kakšnem drugem kandidatu.

Odlagalec je zadrgnil tobacni mošnjček, ga zataknil za pas in vstal.

To je bilo znamenje, da je pogovor končan.

BREZ BESED

PARADIŽNIK ZA VOLANOM

26. — «Tri, štiri dni že zdrživa takole, z malico, ki jo imava s seboj,» je pomisli Paradižnik. Pa se je zmotil! Pač ni prebral vremenskega poročila. — Na drzne vrhove so se nakopici črni oblaki in ni minilo dvajset minut, ko je prvi grom stresel mrke stene. Težke kaplje so potr

raj dobro delal. Bil je eden najboljših strokovnjakov v mlekarji, pa tudi kot tajnik občine...

Odlagalec je odpril mošnjček, ki je lezal na mizi, in naphal pipo. To je pomenilo, da se bo pogovor razpotegnil.

— Vidiš, — je rekel z nezaupanjem — to, da ima Hajdov za seboj toliko delovno dobo, je seveda dobro. Toda direktor kluba mora biti stanoven, vrtrjen človek... Hajdov pa kar naprej menjava delovna mesta. To je tisto, kar me skrbi.

— Zakaj? — se je zacudil Predlagalec. — V toliko letih je že treba kdaj zamenjati tudi poklic. Hajdov pa je v službi že petnajst let.

Odlagalec je znova odpril tobacni mošnjček. To je pomenilo, da bo imel pogovor daljši dodatek.

— Direktor kluba mora biti tudi moralno neoporečen človek, — je rekel in odkimal z glavo. — Vidiš, ti praviš petnajst let. A prav pred petnajstimi leti je Hajdov na družinski svečanosti ob prvem strizjenju otrok stiskal roko ženi predsednika hišnega sveta in ji nekaj šepetal v uho. Tu je tudi pismo, ki ga je shranila neka oseba.

Odlagalec je počasi zaprl karton o osebnem primeru tovarisa Hajdova in prebral:

«Bodite pozorni na lahko-mesino vedenje tovarisa Hajdova, ki je pozabil na spoznavanje do ženo in do družine...»

— Saj se je že zdavnaj oženil! — mu je segel v besedo Predlagalec. — Ima že šest otrok.

— Sest? — je povzel Odlagalec. — Vidiš, to je tisto, kar me vzneimira. Le kako bo človek s toliko pamzi zmožen organizirati delo v klubu? Ne, ne, Hajdov ne price v poštov. Razmisli o kakšnem drugem kandidatu.

Odlagalec je zadrgnil tobacni mošnjček, ga zataknil za pas in vstal.

To je bilo znamenje, da je pogovor končan.

BREZ BESED

kale na avtomobilsko pločevino. — Je že tako, da pridejo po navadi vse nesreče naenkrat nad človeka. Nevihta v planinah pač ni kaj zabavnega. Toda to, kar se je sedaj pričelo, ni bila navadna nevihta. Utregal se je črn oblak! Vse, kar je bilo v njem mokrega, ledenega in ognjenega, je zgr

Karel Čapek:

UKRADENI UMOR

3 Sel sem h komisaru Bartošu. Poznal sem ga le po obrazu. Godnjac je Menda tripi se vedno zaradi nesrečne ljubezni. Baje je prisel prav zaradi te bolezni v policijsko službo.

«Gospod komisar,» sem mu dejal, »aprivel sem samo vprašati, kaj je pravzaprav z umorom v naši ulici. Pri nas postajajo ljudje že pozorni, če da se skuša ta zadeva potlačiti.«

»S kakšnim umorom?« je vprašal komisar. »Tu nimamo nobenega, in to je vendar naše področje.«

»Nu, ko so pred kratkim ustrelili v naši ulici Rusa Kopitenka ali Kovalenka, sem mu pojasnjeval. »Saj sta bila dva stražnika zraven. Eden nas je zapisoval za priče, drugi je spravljal lačas Rusa na reševalno postajo.«

»Ni mogoče,« je odvrnil komisar, aprivel nas ni nikje ničesar javil. Govoto je pomota.«

Opisoval sem mu vso zadevo lepo po vrsti. Komisar je zardeval v obraz in je kazalo, da v uradniku vse vre. Ko sem pa prišel do tam, ko je rekel prvi stražnik drugemu: »Gospod kolega, vi se popeljite z njim, jaz si pa medtem zapišem priče!« ko sem to povedal, si je glasno oddahnil in dejal: »Hvala bodi bogu! To ništa bila naša! Za božjo voljo, gospod, zakaj pa niste nagnali policije na tista dva stražnika? Saj vam že zdrava pamet pove, da se stražniki v uniformi nikdar ne ogovarjajo z gospodom kolegom! Mogoče si pravijo kolega tajni policisti in civilni, stražniki v službeni opravi pa nikdar, nikoli! Vi vratite civilist, vi bi morali dati oba galjota zapretile.«

»Zakaj pa, prosim?« sem izjecljal ves osupel.

»Ker sta onadva ustrelila Rusa,« se je zadrl komisar name, »ali sta vsaj pri tem pomagala! Gospod, kako dolgo že stanujete v Krucemburški ulici?«

»Devet let,« sem odgovoril. »Potem takem bi morali vedeti, gospod, da je ob enajstih in petnajst minut najblžja policijska obhodna straž blizu tržnice, druga na oglu Šleške in Peruške ulice, da pa stopa tedaj tretja s službenim korakom mimo konstrukcijske stevilke 1389 in tako dalje. Gospod, izza ogla, izza katerega je priletel vaš stražnik, bi bil moral naš stražnik priteči ob desetih in osemnajstideset minut ali

šele o polnoči in triindvajset minut, nikakor pa ne ob kakem drugem času, ker ga tam sploh ni! Veliki bog, saj to ve že vsak tat, ljudje iz tega okoliša pa tega ne vedo! Gospod, če bi bil ob tisti minut, kakor mi pravedujete, priletel izza vašega prekletega oglja eden izmed naših stražnikov v službeni opravi, bi bilo to naravnost strašno; prvič, ker bi bil moral tedaj hoditi po predpisu mimo tržnice, in drugič, ker nam ni javil umora. To bi bila seveda zelo resna zadeva!«

»Moj bog,« sem dejal, »kaj pa je potem z umorom?« Komisar se je kar vidno pomirjal in rekel: »To je nekaj drugega! To bo zelo grda stvar, gospod Houdek. Zaradi se skriva kaka prebrisana glavica in kak večji dogodek. Me razumete?«

»Ne popolnoma,« sem odgovoril. »Potem me poslušajte! mi je po trpežljivo pojasnjeval komisar. »Dva sta se bila preobleklia v stražnika in sta prezala za ogliom, da ustrelita Rusa ali da ga kaka tretja oseba pogodi. Vi ste se seveda s tem zadovoljili, ko ste videli, kako hitro je bila naša zgledna policija na mestu. Cujte, se je zdajci spomnil, kako je zvenela piščalka, ko je zapiskal prvi stražnik?«

»Zelo tih,« sem dejal, »sa sem si mislil, da stiska izredni dogodek stražniku grlo.«

»Aha,« je menil komisar zadovoljno, »hoteli so pač doseči, da bi nihče ne javil umora policiji. In Šofer je bil seveda z njima domenjen. Tako jim je uspel odpeljati tudi truplo ustreljenega Rusa. Šicer pa to ni bil nikak Rusa, marveč Makedonec, Protazov po imenu! Zdaj vas pa res prosim, molčite o vsej zadevi. Veste, zaradi preiskave.«

Pozneje smo nekoliko poizvedovali o tem umoru. Zakaj so ga bili umorili, se ni dalo ugotoviti. A imena morilcev so znana, seveda pa so ti že davno na tujem. In tako se je zgodilo, da je izgubila naša ulica svoj umor. Kakor da je kdo iztrgal najznamenitejšo stran iz njene zgodovine. Ce pride po naključju kak tujevanje, recimo kdo iz Fochove ulice ali celo z Vršovic, si misli: »Ej, ej, to je pač pusta ulica!« In nihče nam ne verjame, če se pobahamo s tako skrivenostnim umorom. Saj veste, druge ulice nam ga nikakor ne privoščijo.

Konec

melo v hipu v brezna in grape gorovja. — Nad našima brodolomcem je z vrha stene pljusnil silovit slap in v elegantnem loku pomeril naravnost v kabino limuzine. Ali je treba posebej povedati, da jo je v trenutku napolnil prav do roba?

kupujte izdelke »rašica«!

GOSPODINJE — z gnojenjem vašega vrta boste dosegli večji pridelek. Mešanico vrinega gnoja, ki je pakiran po 5 kg in ga proizvaja »RADONJA« SISAK, lahko dobite v vseh kmetijskih apotekah.

Vaše cvetice, ki jih dodatno hrani z vitacetom, bodo vedno sveže in lepe.

PROIZVAJA

RADONJA Sisak

PIPS

**USPEŠNO UNIČUJE MUHE,
KOMARJE, BOLHE, MOLJE...**

**VELETRGOVINA
MERCATOR — LJUBLJANA,
POSLOVNA ENOTA STANDARD,
NOVO MESTO**

vabi k sodelovanju nove sodelavce ter razglaša prosti delovni mesti za

2 PRODAJALCA

v blagovnici Novo mesto

POGOJI: kvalificiran delavec v trgovini tekstilne stroke s primernimi delovnimi izkušnjami.

Nastop dela po dogovoru.

Pismene ponudbe pošljite do vključno 29. 5. 1969 splošni službi poslovne enote STANDARD, Novo mesto, Glavni trg 3.

Kot žrtev prometne nesreče je mnogo prezgodaj zapustil naše vrste član kolektiva

LUDVIK PAJK

delavec na gradbišču Radeče

V poslednji dom smo ga položili na pokopališču v Sevnici, 19. maja 1969.

Zvestega tovariša in sodelavca bomo ohranili v častnem spominu.

**DELAVSKI SVET IN SINDIKALNA
PODRUŽNICA SVSD NOVO MESTO**

OSNOVNA ŠOLA MIRNA

razpisuje
prosta delovna mesta:

1. **DEFEKTOLOGA**
2. **VZGOJITELJA**

Kandidati morajo imeti:
pod 1.: višjo ali visoko izobrazbo,
pod 2.: vzgojiteljsko šolo.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim življenjepisom sprejema osnovna šola Mirna v 15 dneh po dnevu objave. Nastop službe po dogovoru. Prošnje kolujte s takso 1,00 Ndin.

UPRAVNI ODBOR

KOMUNALNEGA ZAVODA ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE NOVO MESTO

razpisuje
prosto delovno mesto

REFERENTA ZA OTROŠKI DODATEK

POGOJI: višja strokovna izobrazba in 2 leti prakse. Upošteva se izobrazba socialne, pravne in upravne smeri.

Zaželena je praksa v službi socialnega zavarovanja.

Kandidati naj vložijo prijave na Upravni odbor KZSZ, Novo mesto, Kidričev trg 3. v roku 15 dni po objavi.

OSNOVNA ŠOLA MIRNA

razpisuje
prosta delovna mesta:

1. **UČITELJA razrednega pouka**
2. **HIŠNIKA – izprasanega kurjača**
3. **TREH SNAŽILK**

Kandidati morajo imeti:

pod 1.: končano učiteljišče z diplomo
pod 2.: potrdilo o opravljenem izpitu za kurjača
pod 3.: biti morajo polkvalificirane ali nekvalificirane delavke.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim življenjepisom sprejema osnovna šola Mirna 15 dni po dnevu objave.

Razpisna komisija
OMP »INSTALATER« — Novo mesto

razpisuje
naslednja prosta delovna mesta:

1. **monterja centralne kurjave,**
2. **dveh vajencev za kleparski oddelek,**
3. **dveh vajencev za vodovodni inštalacijski oddelek,**
4. **enega vajenca za oddelek inštalacije centralne kurjave**

Pogoji: pod 1.: kvalificiran delavec instalacije centralne kurjave z najmanj dveletno prakso in prost vojaške obveznosti. Poskusno delo dva meseca. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Stanovanje ni zagotovljeno.

Pod 2., 3. in 4.: dokončana osemletka.

POKLICNA ŠOLA PRI TOVARNI »BETI« — Metlika

razpisuje
vpis za

60 kandidatov v I. letnik poklicne šole,

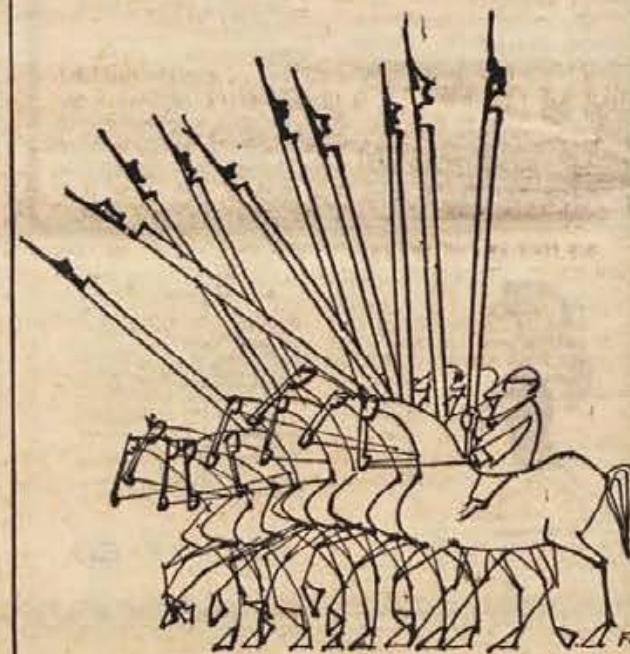
in sicer 55 učenek in 5 učencev.

Za vpis veljajo naslednji pogoji:

absolventi osnovne šole morajo prošnji priložiti:
— spričevalo o končani osnovni šoli,
— zdravniško spričevalo,
— izpisek iz matične knjige.

Sprejemni izpiti bodo 28. junija 1969:
iz slovenščine in matematike — pismeno,
iz spremnosti in spoznavanja barv.

Rok za predložitev prijav je 24. junija 1969.

Vsa vaša peresa

**Ihko pošljete v boj s terenom,
pa ne boste dosegli takega učinka
kot ga doseže en sam**

glas v DOLENJSKEM LISTU

V prodajalni »ŽELEZNINA« v Črnomlju nudimo gradbeni material: cement, opeko, betonsko železo, stavbno pohištvo, hidrirano apno in drugo.

V »ŽELEZNINI« in v trgovini »TEHNIKA« pa kupujte tudi gospodinjske stroje in raznovrstne pripomočke.

RADIO LJUBLJANA

■ PETER, 23. MAJA: 8.00 Glasbeni matinej; 8.55 Pionirski tečnik; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Porodična — Turistični napotki za tujje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Ivan Kreft; Vrednotenje preseke in suhe krme; 13.40 Čez polja in potoke; — 13.50 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.20 Napotki za turiste; 15.25 Glasbeni intermezzo; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Človek in zdravje; 18.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansamblom Dorka Skoberneta; 20.00 Koncert Komornega zborova RTV Ljubljana; 20.30 Dobimo se ob isti uri; 21.15 Oddaja o morju in pomorskezin.

■ SOBOTA, 24. MAJA: 8.05 Glasbeni matinej; 9.25 Čez travnike zelenes; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Porodična — Turistični napotki za tujje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Milan Rovan; Škoda v kmetijstvu v letu 1968; 12.40 Srbske narodne pojetje Olga Jež in Marica Jerše, spremjanje ansambla Milana Stanteta; 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Glasbeni pravljica — Marjan Vodopivec; Gozdna vila; 15.20 Glasbeni intermezzo; — 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Grebov v kino; 18.15 Vsako soboto »Top-jops« 11.; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Eldo Viler; 20.00 Na večer pred dnevnim mladostih; 21.30 Iz fonoteka radija Koper; 22.15 Oddaja za našo inzelenco.

■ NEDELJA, 25. MAJA: 6.00 Dobro jutro! 6.05 Veseli teček; 8.05 Srečanje v studiu 14; 10.05 Se pomnite, tovaristi... Vili Vinterhalter; Veden za pravico, pravilen mir in napredek; 10.30 Pesmi borbe in dela; 10.45—13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — vmes ob 11.00 Purčila — Turistični napotki za tujje goste; 13.30 Nedeljska reportaža; 13.50 Novi ansambl domačih vtič; 14.30 Humoreska teca tedna — Naši mladi; 16.00 Radijska igra — Marin Držić; »Skopuh«; 17.05 Nedeljsko športno popoldne; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbeni razglednici; 20.00 »V nedelji zvezde«; 22.15 Serenadni večer.

■ PONEDELJEK, 26. MAJA: 8.05 Glasbeni matinej; 9.10 »Cicibanov svet« in »Pesemica za najmlajše«; 10.15 Pri vas doma; 11.00

Porodična — Turistični napotki za tujje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Jelka Hočevar; Opisi na novo registriranih herbicidov; 13.40

Majhen koncert pihalnih orkestrrov; 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.20 Glasbeni intermezzo; 16.00 Vsak dan za vas; 18.15 »Signalle«; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansamblom Mihe Dovjana; 20.00 Skupni program JRT — studio Zagreb; 22.15 Za ljubitelje jazz-a;

■ TOREK, 27. MAJA: 8.08 Glasbeni matinej; 9.25 »Morda vam ne všeck«; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Porodična — Turistični napotki za tujje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Milan Hafner; Prihodnost mlekarstva; 12.40 Slovenske narodne pesmi; — 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Glasbeno udejstvovanje mladih; 15.20 Glasbeni intermezzo; 15.45 Jesikovni pogovori; 16.00 Vsak dan za vas; 18.15 V torek na svrdenje! 18.45 Človek in čas — dr. Bojan Zabel; Zascitec potrošnika v naši zakonodaji; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcom Rafa kom Igoličem; 20.00 Radijska igra — Brendan Behan »Vrtina zahvalas«; 21.15 Deset glasov — deset melodij.

■ SREDA, 28. MAJA: 8.08 Glasbeni matinej; 9.10 Iz glasbenih sol; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Po ročila — Turistični napotki za tujje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — Franc Lobnik; Preprečevanje rojenja; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.40 Naš podlistek — H. Roll: Potnik, ko prideš v spa... 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Mladina sebi in vam; 18.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbeni razglednici; 20.00 »Ti in operas«; 21.15 S festivalov juza.

■ ČETRTEK, 29. MAJA: 8.08 Glasbeni matinej; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Po ročila — Turistični napotki za tujje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Janez Juvan; Podoba gozdrov na Jelovci in Pokljuki nekoč in danes; 12.40 Pihalni orkestri na koncert nem odri; 13.30 — Priporočajo vam... 14.05 »Mladina poies«; 14.40 Enaista sol; 15.20 Glasbeni intermezzo; 16.00 Vsak dan za vas; 17.15 Iz naših studior; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcem Borom Gajšku; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 21.40 Glasbeni nočturno; 22.15 Komarno-glasbeni večer.

■ PO SLEDI GORENJA
VAŠA PRILOŽNOST
Brez odlašanja sledite izdelkom Gorenja. Sodelujte v tej nagradni igri. Pošljite na naslov tovarne razglednico svojega kraja.

Na razglednico napišite poleg svojega naslova itevlko garancijskega tista izdelka Gorenje, ki ga imate. Ce izdelki nimate, pa četudi ga ne namenjate kupiti, pošljite samo razglednico s svojim naslovom na

■ GORENJE
Tovarna gospodinjske opreme
VELENJE
(PO SLEDI GORENJA)

V »ZELEZNINI« pri kandijskem mostu imajo vedno dovolj dela. (Foto: M. Vesel)

Trgovina, ki jo vsi poznamo

Prodajalna železnine in gradbenega materiala pri kandijskem mostu je ena najbolj obiskanih trgovin v Novem mestu. Prav gotovo ni graditev, ki v tej trgovini ne bi kupoval materiala za svojo hišo. »Zarivovljiti potrošnika je naša prva skrb,« pravijo prodajalci v tej prodajalni NOVOTEHNE.

Trgovina je znana po prodaji gradbenega materiala. Ce se spomnimo nekaj jet načaj, ko je bilo težko za gradbeni material, so morali prodajalci v tej trgovini po veden odgovarjati na vprašanja: Ali ste dobili cement? Bo opaka? Imate želazo? Itd.

Sedaj prodajo v tej trgovini 2000 ton cementa letno. Vedno imajo na zalogi tudi opako, betonsko železo, apnu, salontne plošče in cevi, vse stavbno pohištvo, parket, ultrapas, vezane plošče, lesonit,

srpi, verige, lonce, vedra za vodo in podobni pripomočki gredo najbolj.

Seer pa je trgovina vedno založena z veliko izbiro avtomatskih pralnih strojev, raznovrstnih stedilnikov in z drugimi pripomočki za gospodinjstvo. Tudi lovski puške, strelično in drugi lovski pribor lahko dobite v trgovini.

Poslovodja Rudi Šlejkovec je povedal, da čeprav imajo tri velika priročna skladidča, včasih le kaj amanjka. Tudi kakšnih malenkosti se včasih ne dobi. Trudijo se, da zadovoljijo kupce, če se le da.

Trgovina je odprta vsak dan od 7. do 18. ure, ob sobotah in pondeljkih pa od 7. do 15. ure. PO-N

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 25. MAJA
9.00 POLET VESOLJSKE LADJE
»APOLLO 10« (Lj.)
9.30 PO DOMACE Z ANSAMBLOM LOJM ZLJETALA SLAKA (Lj.)
10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Brd)
10.45 PROFAGANDNA ODDAJA (Ljubljana)

10.50 PROSLAVA OB 25-LETNICI ITALIJANSKE UNIJE — prenos iz Umaga (Zgb)
12.00 OTROSKA MATINEJA: Ne-navadne dogodnosti: Marko Pieguša in Filmska burleska (Ljubljana)

12.45 TV KAZPOT (do 13.05) (Ljubljana)
13.25 DRŽAVNI ROKOMETNI FINALE — posnetek iz Kumrove (Zgb)

14.25 EVROPSKO TELOVADNO PRVENSTVO ZA MOSKE — posnetek iz Varšave (Lj.)
15.15 PRVENSTVO JUGOSLAVIJE V NAMIZNEM TENISU (Lj.)

16.15 OTROCI POJO — prenos (Zagreb)

17.30 SONČNI KRIK — slovenski film (Lj.)
19.15 CIKCAK (Lj.)

19.30 TV DNEVNIK (Brd)
20.00 PROSLAVA DNEVA MLAĐOSTI — prenos (Brd)

21.00 3-2-1
21.05 HUMORISTIČNA ODDAJA
21.55 VIDEOFON

22.10 SPORTNI PREGLED
22.40 TV DNEVNIK (Brd)
23.00 EVROPSKO TELOVADNO PRVENSTVO ZA MOSKE — posnetek iz Varšave (Lj.)

PONEDELJEK, 26. MAJA
9.35 TV V SOLI (Zgb)
10.30 RUSCINA (Zgb)

10.50 RUSCINA (Zgb)

10.55 KALEJDOSKOP (Lj.)

11.00 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

11.15 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

11.30 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

11.45 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

11.55 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

12.00 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

12.15 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

12.30 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

12.45 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

12.55 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

13.00 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

13.15 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

13.30 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

13.45 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

13.55 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

14.00 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

14.15 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

14.30 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

14.45 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

14.55 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

15.00 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

15.15 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

15.30 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

15.45 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

15.55 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

16.00 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

16.15 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

16.30 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

16.45 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

16.55 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

17.00 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

17.15 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

17.30 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

17.45 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

17.55 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

18.00 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

18.15 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

18.30 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

18.45 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

18.55 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

19.00 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

19.15 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

19.30 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

19.45 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

19.55 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

20.00 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

20.15 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

20.30 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

20.45 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

20.55 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

21.00 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

21.15 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

21.30 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

21.45 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

21.55 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

22.00 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

22.15 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

22.30 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

22.45 OSNOVE IZOBRAZBE (Brd)

22.55 OSNOVE IZOBRAZBE (

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KLEDAR

Potek, 23. maja — Željko Sloboda, 24. maja — Cvetko Nedela, 25. maja — Rojstni dan maršala Tita Ponedeljak, 26. maja — Dragica Torek, 27. maja — Volkskin Sreda, 28. maja — Avguštin Četrtek, 29. maja — Majda

KINO

Brežice: 26. in 27. 5. ameriški barvni film »Gori Pariz?« 25. in 26. 5. ameriški barvni film »Nevara Smiths« 27. in 28. 5. ameriški barvni film »Potovanje v dvojci« Gračenje: ed. 23. do 25. 5. ameriški barvni film »Marnis« 27. in 28. 5. zahodnemistički film »Mladi Tolores« 28. in 29. 5. francoski film »Ne razburjamno se« Kočevje: »Jadrane« 23. do 25. 5. ameriški barvni film »Lawrence Arabiski« 26. in 27. 5. ameriški barvni film »Kartums« 28. 5. ameriški barvni film »V znamenu rovinovce« 29. 5. ameriški barvni film »Kako rediti zakon?«

Kostanjevica: 25. 5. ameriški film »Sinovi Katie Eldera« 26. 5. nemški film »Zivo blago«

Metlika: od 23. do 25. 5. angleški barvni film »Povedanje« Od 23. in 25. 5. ameriški barvni film »Mary Poppins« Od 27. do 29. 5. francoski barvni film »Caroline Cherie«

Mirna: 24. in 25. 5. francoski film »Misterij Parizas«

Mokronog: 24. in 25. 5. francosko-italijanski barvni film »Trije mulatki« — I. del

Nova mesto: 24. do 26. 5. ameriški barvni film »Nasilje v Jerichu« 28. in 29. maja francoski barvni film »Bledočini ubijalec« Šekščeve ukance so na programu od 22. do 29. maja

POTUJOČI KINO NOVO MESTO: od 23. do 25. 5. italijanski barvni film »Za prigibe dolarjev«

Ribnica: 24. in 25. 5. ameriški barvni film »Vta neumni, neumni sveti«

Sevnica: 24. in 25. 5. japonski film »Na sodu smodnika« 28. 5. nemško-ameriški film »Usodna orideja«

Sodražica: 24. in 25. 5. sovjetski film »Kako naj vas klčim?«

Trebnje: 24. in 25. 5. angleški kriminalni film »Tri korake do vrtice« 28. 5. ameriški barvni kavbojski film »Sinovi Katie Eldera«

MAJSKO VREME V PREGOVORIH

Ce mai se s poletno vročino začenja, mraz še po Urbanu pogosto nejenja.

— Ce se Pankracij na soncu peče, obilo mosta v sode priteče. — Ce je pred Servacem poletje, mraz rad še pritisne na cvetje. — Ce Zofija zemlje ne poškropi, vreme poleti prida ni. — Ce je na Urbana lepo, dobro susi se seno.

LUNINE MENE:

16. 5. ob 09.26

24. 5. ob 13.15

ZAHVALJE

Ob nedenidi, težki izgubi našega dragrega moča, očeta, brata in strica

VINKA PAVLINA

Se iskreno zahvaljujemo vsem sočodnikom, prijateljem, znajencem, vsem društvenim in organizacijam, ki so se tako mnogočeno poslovili ob njega na uravnakem odu, nam izrekli sošanje, mu darovali toliko venec in evertje ter ga spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo lovskima družinam za organizacijo in sodelovanje pri pogrebuh, da je vsem govornikom za poslovilne besede na domu in ob odprttem grobu, kaže tudi častiti duhovščini. Pri uradni hvala vočanom in tovarni Janozu Misleku za hitro pomoč pri tragični nesreči. Posledno zahvaljujemo zdravstvenemu osebju kurirkega oddelka bolnice Novo mesto za vse prizadevanje, da bi počutjuemo ohranili življene. Se enkrat nasa iskrena hvala.

Zaluboči: Žena Marija, hčerka Slavka, Tonka in Milena z družino ter drugo sorodstvo

poti, ji darovali obilo cvetja in nam izrekli sošanje. Posebna zahvala dr. Podobniku iz Sentjernej ter dr. Koscu iz splošne bolnice v Novem mestu, ki ste ji z vso pozitivnostjo skušali rešiti življene, ki se ga je veselila v krugu svojih držav. Enako se lepo zahvaljujemo gospodu župniku Lavruču, kolektivu ISKRE v Sentjernej, osnovni soši Koprivnica, zdravstvenemu domu Sevnica in VELTEKSTILU iz Ljubljane za pomoč in razumevanje.

Zaluboči: mož Janez, otroci z družinami in drugo sorodstvo

Ob prenani smrti našega moža, očeta in starega očeta

ANTONA PLUTA

Iz Koča pri Šemču se iskreno zahvaljujemo vsem sočodnikom, ki so nam pomagali v težkih dneh njegove bolezni in mu darovali vence. Enaka hvala organizaciji ZB. Društvo upokojencev, Gasilskemu društvu in tovarni ISKRA za podarjenje vence. Posebna hvala Matiju Springerju za poslovilne besede ob odprttem grobu ter gospodu kaplanu in vsem, ki so ga v tako velikemu številu spremljili na zadnji poti in nam izrekli sošanje.

Zaluboči: Žena Marija, hčerka Slavka, Tonka in Milena z družino ter drugo sorodstvo

PREKHET

Alojz Kobe, Dolž 48, Stopiče, prepovedujem kakršnoki deljanje škode po mojem zemljisu. Posebno opozarjam sosedove otroke. Kdor tega ne bo upošteval ga bom srdno preganjal.

Franc Colarič, Soteska 19, Straža, prepovedujem vsako vožnjo z vozni po parcelah na Gmajni. Posebno opozarjam Turka in Šimca iz Šentjakoba. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom srdno preganjal.

Matija Konda, Gor. Suhadol 19, Brusnje, prepovedujem kakor kolikoli deljan škode po vseh mojih parcelah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom srdno preganjal.

Jozef Miklčič, Praproče 21, Straža, prepovedujem po moji posesti pašo kokosi, ki so last Matije Goloba iz Praproč. Ce tega ne bo upošteval, ga bom srdno preganjal.

Marija Pavlič, Tomažija vas 38, Bela cerkev, prepovedujem pašo kokosi po moji rivi in odlaganje odpadnega materiala na hlevom. Anton Turk, Vel. Cerovče 18, Stopiče.

Rozalija Jaklič, Ivanja vas 18, Mirna peč, opozarjam Fano Avsec iz Ivanje vasi, naj preneha opravljati in širiti lažne govorice o meni in moji družini. V nasprotnem primeru jo bom primorana izročiti sodišču.

Prepovedujem pašo kokosi po mojem vrhu in odlaganje odpadnega materiala na hlevom. Anton Turk, Vel. Cerovče 18, Stopiče.

Janez Turk, Sela 4, Stopiče, prepovedujem pašo živilne po vseh mojih parcelah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom srdno preganjal.

Ivanec Mervar, Dol. Straža 55, Straža, prepovedujem vožnjo in prehod des moj travnik. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom srdno preganjal.

Prav je, da zveste:

Ljubi zamudniki!

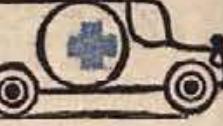
■ KMALU BO JUNIJ in z njim konec prvega polletja, še vedno pa nam približno 4 do 5 odstotkov naših naročnikov ni poravnalo polletne naročnine. Znano je, da je treba plačevati naročnino za naš tehnik vnaprej; le tako lahko računamo s stalnimi naročniki, na katereh je skoraj v celoti zgrajen naš pokrajinski list. Zaradi tega bodo pismonoče začeli prihodnji teden pobirati pri vseh zamudnikih zaostalo naročnino za letošnje prvo polletje.

■ ZATO PROSIMO ZAMUDNIKE: zdaj ne odlašajte več s plačilom! Samo poravnana naročnina vam vsak četrtek zagotovi redno prejemanje domačega tehnika, ki vas obvešča o vsem, kar vas najbolj zanima! Do junija moramo urediti naše knjige in vaše kartice, zato vas prosimo: plačajte pismonoč dolžno naročnino. Zares bi vas radi obdržali še naprej v dolgem seznamu naših naročnikov, radi pa bi hkrati, da nas kot prijatelje sprejetete vsak teden tudi vi. Poravnani računi pa pri nas že dolgo pomenijo tudi — dobre prijatelje!

LEPO VAS POZDRAVLJA

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

KRONIKA NESREC

Nesrečna šolska vožnja

19. maja dopoldne sta se na solski vožnji med Zubrami in Smarjetom premrila magister kemije Peter Reins in njegov inštruktor Darko Prijatej. Reins je je neznanih vzrokov zapeljal na levo s ceste in zadel v grm. Vozilo se je nato prevrnilo na streho in spet postavilo na kolessa. Voznik in inštruktor sta dobila težje poškodbe in so ju odpeljali v novomeško bolnišnico. Na vozilu Tomos-Citroen ID 19 — (Gaba) je popoloma uničena karoserija, Škoda pa so ocenili na 6.000 din.

Trebnje: prikolica v jarku, tovor razstresen

Ljubljanci Maks Merela je 14. maja zjutraj vozil tovornjak s prikolico iz Zagreba proti Ljubljani. Pri Trebnjem je dohitel tovornjak. Med prehitovanjem je prikolico zanesel v jarek, od katerega je prehitovan na cesto in strešila tovor. Škoda so ocenili na 10.000 din.

Cerkje: pešec umrl v bolnišnici

12. maja zjutraj je gual Martin Solar, 65, iz Viher Šivina na pašo proti Cerkljani. Živina je odšla skozi podvoz. Solar pa je predkal avtomobilico cesto. Iz Novega mesta se je zadel z osebnim avtomobilom pripeljal Drago Badovinac iz Cerkeva Cerovca. Badovinac je Solarja opazil, a žal, prepozna. Vozilo je zadelo peško telo močno, da je kmalu potem, ko so ga odpeljali v brežiško bolnišnico, poškodbam podlegel. Škodo pa so ocenili na 6.000 din.

Mopedist v obcestnem jarku

Mopedist Jože Čandar iz Mihalovca se je 13. maja popoldne peljal iz Mihalovca proti Dobovi. Pred Dobovo je zadel zavijati v levo, ne da bi nakazal spremembno smeri, niti se ni priprjal, če je nasta prečka. Toda se je naproti pripeljal z osebnim avtomobilom Ivan Žajc iz Dobove, ki je mopedista zadel in ga zabil v obcestni jarek. Mopedist se je pri tem ležje poskuševal na vozilu na usiljih, ki je z približno 950 din škode.

Motorist je zaprla pot

15. maja dopoldne se je priprnila prometna nesreča na Milavčevi cesti v Brežicah. Od zeleniškega počajstva proti mestu se je peljal motorist Jože Hlajšček iz Šoteskega. Naproti se je pripeljal kolesarska Marija Ferencak iz Gornjega Lenarta, ki je nezdornoma zavila v levo, ne da bi pogledala, če je cesta prava. Tako je zaprla pot motoristu, ki jo je zadel in zbil v jarek ob cesti. Pri padcu si je Ferencakov zlomil nogo, motorist pa je bil poletel in uspel vrteti na volan. Motorist je zavil na volan, nato pa zbil navzdol in se dvakrat prevrnil, ustavil, ustavil pa ga je šele grmoje. Škoda so ocenili na 5.000 din. Avtobus se po nesreči ni ustavil.

Čatež: s pokvarjenim avtom v črpalko

Dr. Lojze Nasir iz Dolenskih Toplic se je peljal 16. maja zveter peljal z osebnim avtomobilom s Cicave proti Zagrebu. Pri Čatežu je zavil na parkirisce pri Beniški črpalki. Zaradi okvare na volanu se ni mogel ustaviti, ampak je zavil v črpalko na plinsko olje, pri tem pa zadel tudi osebni avtomobil Petra Gregorčiča iz Vlaškove. Škoda so ocenili na 5.000 din.

Rakovnik: z izposojenim avtom v ograjo

Dušan Morčič si je 15. maja spodobil oseben avtomobil saudis pri izposojevalnic SAP v Ljubljani in ga posodil Janowi Matiču, da se je odpeljal na Mirno. Pri Rakovniku Matič, ki ima voznika Čipita, ni izpeljal ovinko. Zatelet se je v vrtno betonsko krilo.

Traktorist je obležal hudo poškodovan

15. maja dopoldne se je priprnila prometna nesreča na Milavčevi cesti v Brežicah. Od zeleniškega počajstva proti mestu se je peljal motorist Jože Hlajšček iz Šoteskega. Naproti se je pripeljal kolesarska Marija Ferencak iz Gornjega Lenarta, ki je nezdornoma zavila v levo, ne da bi pogledala, če je cesta prava. Tako je zaprla pot motoristu, ki jo je zadel in zbil v jarek ob cesti. Pri padcu si je Ferencakov zlomil nogo, motorist pa je bil poletel pod traktorjem. Dobil je hudo poškodbo. Za na kraju nesreče mu je bila nudena zdravniška pomoč, nato pa so ga odpeljali v celjsko bolnišnico. Materialne škode je z okrog 800 din.

Nesreča v Bušeči vasi

Jože Jurman iz Gornje Pirošice se je 14. maja popoldne peljal z osebnim avtomobilom proti Kradi vasi. V Bušeči vasi se je na ovinku pripeljal naproti z neregistriranim traktorjem Drago Grdinčič iz Vel. Malenc, ki je vlekel 2.65 m široko branlo. Pri srečevanju se volnik avtomobila ni umaknil na desni rob cesti, zato je zadel v branlo. Pri tem je nastalo na volanu in branli za okrog 500 din škode.

Huda nesreča mopedista

16. maja ponodi so našli na stranki cesti, ki vodi od glavne ceste Veliki Kamen — Koprivnica, nezavestnega mopedista Jožeta Vodopivec iz Velikega dolu pri Koprivnici. Odpeljali so ga v ambulanto na Senovo, nato pa v brežiško bolnišnico, kjer so ugotovili, da je že mrtev.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konferenčne SZDI Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačer, Slavko Dokl, Miloš Jakopac, Marjan Legan, Marija Padovan, Jože Primc, Jožica Teppay in Ivan Zoran Tehnični urednik: Marjan Moškon

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 70 par (70 starib din) — Letna naročnina: 32 Ndn (3200 Sdn), polletna naročnina 16 novih dinarjev (1600 Sdn); plačljiva je vnaprej — Za inozemstvo 62,50 novih dinarjev (6250 Sdn) oz 5 ameriških dinarjev — Tekoči račun pri podarj. SDK v Novem mestu: 021-849 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal: 33 — Telefon: (068) 21-227 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vratimo — Tiska CP «Delo» v Ljubljani